Sauda kommune

Svandalsfossen - Foto: R.O.Kvernenes

Budsjett 2027
Økonomiplan 2027 – 2030

Vedtatt xx.xx.2026, sak xxx/2026

Forsidefoto:
Roy Ove Kvernenes

0 KOMMUNESTYRET SITT VEDTAK 4

1 KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING 5

2 KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL VEDTAK 10

3 SENTRAL ADMINISTRASJON 12

3.0 Beskrivelse av tjenestene 12
3.1 Utfordringer for 2027 12
3.2 Ryfylke IT samarbeid kommunalt oppgavefellesskap (RITS) 13
3.3 Mål for 2027 15
3.4 Tiltak 15

4 OPPVEKST 16

4.0 Beskrivelse av tjenestene 16
4.1 Utfordringer 16
4.2 Mål for 2027 17
4.3 Tiltak 17

5 HELSE OG VELFERD 19

5.0 Beskrivelse av tjenestene 19
5.1 Utfordringer 20
5.2 Mål for 2027 20
5.3 Tiltak 20

6 NÆRING, SAMFUNN OG KULTUR 22

6.0 Beskrivelse av tjenestene 22
6.1 Utfordringer 22
6.2 Mål for 2027 23
6.3 Tiltak 23

7 OVERORDNEDE FØRINGER FOR ØKONOMIPLANPERIODEN 25

7.0 Sammenheng budsjett- og økonomiplan og kommuneplan 25
7.1 Økonomiske rammevilkår 26
7.2 Finansielle måltall 27
7.3 Befolkningsutvikling og demografi 31

8 ORGANISERING OG ARBEIDSGIVERSTRATEGI 32

8.0 Tilsette i Sauda kommune 32
8.1 Administrativ organisering 32
8.2 Heltidskultur 32
8.3 Sykefravær og nærvær på arbeidsplassen 33
8.4 Lærlinger 34
8.5 Kompetanseutvikling 35

9 KLIMAOMSTILLING OG KLIMABUDSJETT 35

9.0 Klimabudsjett 2026 35
9.1 Klimabudsjett 2027 36

10 OPPFØLGING AV KOMMUNEPLANEN 38

10.0 Innovasjon, samarbeid, samskaping 38
10.1 Verdiskaping og næring 39
10.2 Leve i Sauda 39
10.3 Energi, klima og miljø 40
10.4 Tettstedsutvikling 40

11 OPPFØLGING AV RAMMESAKEN 41

11.1 FRAMTIDAS OPPVEKST – FASE 3 41
11.2 SKOLEMILJØTEAM 42
11.3 LOKAL FORSKRIFT FOR BEMANNING I BARNEHAGE 42
11.4 UNG I SAUDA 43
11.5 BÆREKRAFTIG RAMMER FOR SAUDA FRIVILLIGSENTRAL 43
11.6 LIKEVERDIGE STUDIE- OG REKRUTTERINGSORDNINGER 44
11.7 STYRKING AV KOMMUNENS TILSYNSFUNKSJONER 44
11.8 FRAMTIDAS HELSE OG VELFERD – FASE 2 45
11.9 MÅL- OG RESULTATSTYRINGSSYSTEM SOM INTEGRERT DEL AV BUDSJETT 45
11.10 OPPFØLGING AV KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL OG AREALDEL SAMT NÅ KOMMUNENS KLIMA- OG NATURMÅL 46
11.11 GJENNOMFØRING AV PLANSTRATEGIEN MED VEKT PÅ STRATEGISK NÆRINGSPLAN, INKLUDERT LANDBRUK 47
11.12 VURDERING AV ET UNIVERSELT UTFORMET DAGAKTIVITETSTILBUD VED STAS I TORSVEIEN 47
11.13 SYNLIGGJØRING AV TILTAK OG RESSURSBEHOV I BUDSJETTET FOR GJENNOMFØRING AV PLANSTRATEGIEN 48
11.14 UTREDNING AV HELSESYKEPLEIER FOR ELDRE, HERUNDER OMFANG OG ORGANISERING 48

12 INVESTERINGER 50

12.0 TILTAK I ØKONOMIPLANEN 50

13 TALLBUDSJETTET 60

13.0 DRIFTSBUDSJETTET 2027 OG ØKONOMIPLAN 2027 – 2030 61
13.1 FORUTSETNINGEN FOR FRAMSKRIVING I ØKONOMIPLANPERIODEN 61
13.2 NÆRINGSKAPITLET 64
13.3 INVESTERINGSBUDSJETTET 66

14 VEDLEGG 67

14.0 VEDLEGG 1: VEDLEGG SOM LEGGES VED KOMMUNESTYRESAKEN 67
14.1 VEDLEGG 2: UNNTAK EIENDOMSSKATT 67
14.2 VEDLEGG 3: BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING 2027 68
14.3 VEDLEGG 4: LÅNEOVERSIKT 71
14.4 VEDLEGG 5: TILTAKSLISTER 72

0 Kommunestyret sitt vedtak

Kommunestyret - xxx/2027 Vedtak:

Settes inn etter KST vedtak

1 Kommunedirektørens innledning

Budsjettforslaget for 2027 markerer starten på en nødvendig økonomisk kursendring for Sauda kommune. Kommunen har over tid hatt historisk gode kraftinntekter som har ført til en sårbar situasjon: Vi faser for mye av de variable kraftpengene direkte inn i den faste, løpende driften. Endringene vi ser fra 2025 og frem til budsjettprosessen for 2027 er bekymringsfulle, og inntekter og utgifter holder ikke tritt med hverandre.

Når de økonomiske rammene nå ser ut til å bli strammere blir denne avhengigheten en risiko. Å finansiere varige driftsutgifter med usikre og svingende kraftinntekter er ikke bærekraftig. Det er i tillegg krefter i vårt langstrakte land som ønsker en ny fordeling av inntekter som kommer fra naturressursene. Jo større forskjellene blir i kommunelaget, jo større blir risikoen for en omfordeling for å sikre velferdssystemet i alle landets kriker og kroker. For å sikre kommunens økonomiske handlingsrom på lang sikt, må vi styre etter sunne økonomiske prinsipper. Kommunestyrets måltall om et netto driftsresultat på 1,75 prosent ligger fast, og dette budsjettet leverer på det kravet.

Et stramt budsjett betyr ikke at utviklingen i kommunen stopper opp. Vi skal fortsatt gjennomføre helt nødvendige nye tiltak og investeringer som ruster oss for framtiden. Men for å få rom til disse nysatsingene, og samtidig passere måltallet på 1,75 prosent, må vi prioritere tydeligere enn før.

Derfor legger dette budsjettet opp til en todelt tilnærming:

- **Krav om nedtrekk i sektorene:** Alle virksomhetsområder må redusere sine driftsrammer og i godt partssamarbeid tilpasse organisasjonen til et mer normalt og bærekraftig utgiftsnivå.

- **Målrettede nye tiltak:** Vi prioriterer nye tiltak som er nødvendige for lovpålagte oppgaver, eller som bidrar til langsiktig effektivisering og omstilling.

Å kreve nedtrekk samtidig som vi introduserer nye tiltak er en krevende balansegang. Årsaken til nedtrekket er at det over år har vist seg at vi overbudsjetterer på lønn, og at vi med å følge med på lønnsposter månedlig skal kunne nedjustere budsjettet vårt. Dette vil merkes i organisasjonen, og vil kreve bevisst og tydelig økonomistyring fra ledernivået. Et realistisk budsjett handler ikke om at vi har dårlig råd i dag, men om å ta ansvar for at Sauda kommune skal være en trygg og økonomisk solid kommune å bo og jobbe i også i årene som kommer. Alternativet til tilnærmingen kommunedirektøren legger fram, er å legge seg på et 0-resultat med stor risiko for at disposisjonsfond må tas i bruk for å få budsjettet i balanse ved utgangen av året. Det vil i så tilfelle være et tydelig politisk retningsvalg, og denne døra bør da åpnes av de folkevalgte – ikke kommunedirektøren.

Medarbeiderne våre er kommunens viktigste ressurs og avgjørende for at kommunen skal kunne levere gode og bærekraftige tjenester til innbyggerne. Sauda kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver som legger til rette for et godt arbeidsmiljø, faglig utvikling, medvirkning og mestring. I årene framover blir det særlig viktig å ta vare på og utvikle kompetansen til egne medarbeidere, samtidig som organisasjonen må være i stand til å tilpasse seg endrede behov og nye arbeidsformer. Relasjonell ledelse gjennom tydelige forventninger og et godt partssamarbeid, skal bidra til at medarbeiderne opplever trygghet, tilhørighet og mulighet til å utvikle seg i organisasjonen.

Plan for å beholde, kvalifisere og rekruttere vil være kommunens viktigste strategiske arbeidsverktøy i møte med framtidens kompetanse- og bemanningsbehov. Tilgangen på kvalifisert arbeidskraft forventes å bli enda mer krevende, og kommunen må derfor arbeide systematisk og langsiktig med både å beholde medarbeidere, utvikle eksisterende kompetanse og rekruttere nye medarbeidere. Planen skal omsettes til konkrete tiltak i organisasjonen og bidra til at kommunen bruker tilgjengelig kompetanse og arbeidskraft på en best mulig måte. Arbeidet med kompetanseutvikling, lærlinger, heltidskultur, inkluderende arbeidsliv og systematisk læring fra medarbeidere som slutter, vil være sentrale områder i planperioden. Med bakgrunn i den økonomiske situasjonen, vil kommunedirektøren komme tilbake til spørsmålet om midler knyttet til å realisere delmål i planen. Vi må se på kostnadene punkt for punkt, hva vi kan løse i egen regi og hva vi trenger eksterne bidrag til.

Kommunen ønsker å dreie oppmerksomheten fra sykefravær alene til et bredere nærværsfokus. Nærvær handler om å skape arbeidsplasser der medarbeiderne opplever mestring, tilhørighet, forutsigbarhet og mulighet til å bidra. Et godt arbeidsmiljø og systematisk oppfølging er viktige forutsetninger for stabile tjenester av god kvalitet. Samtidig skal kommunen videreføre tett og strukturert oppfølging av sykefravær. Forebygging, tidlig oppfølging og samarbeid mellom leder, medarbeider, tillitsvalgte, vernetjenesten, NAV og bedriftshelsetjenesten skal bidra til økt nærvær. Kommunens mål om et samlet sykefravær på under 7 prosent ligger fast, men innsatsen skal i større grad rette oppmerksomheten mot hva som fremmer helse, trivsel og tilstedeværelse på arbeidsplassen. Samtidig som vi fokuserer på å følge opp sykefravær, skal vi parallelt rette fokuset mot nærvær og alle medarbeiderne som er tilstede hver dag og gjør en aldeles formidabel innsats for Sauda kommune og innbyggerne våre. Vi må se alle.

Tydelige og oppdaterte retningslinjer og rutiner er en viktig del av kommunens arbeidsgiverpolitikk og internkontroll. Regelverk, avtaleverk og organisasjonens behov er i kontinuerlig utvikling, og kommunens styrende dokumenter må derfor gjennomgås og oppdateres jevnlig. I planperioden skal kommunen fortsette arbeidet med å forenkle, oppdatere og tilgjengeliggjøre sentrale retningslinjer og rutiner. Målet er å sikre en enhetlig arbeidsgiverpraksis, tydelige rammer for ledere og medarbeidere og god etterlevelse av lov- og avtaleverk. Oppdaterte rutiner skal bidra til effektiv ressursbruk, redusert sårbarhet og økt kvalitet i organisasjonen.

Sauda kommune legger verdiplakaten til grunn for arbeidet med barn og unge: Alle skal bli sett, tålt og høre til. Dette er viktig for alle - alltid, fordi en god barndom varer hele livet.

Prosjektet «Fremtidens oppvekst» handler om å ha blikket rettet mot framtiden og vurdere hvordan oppvekstsstjenestene skal organiseres for å møte kommende behov. Befolkningsutviklingen viser at det har blitt om lag ca. 70 færre elever i barneskolene i perioden 2016 til 2026, og det forventes en ytterligere nedgang på mellom 25 og 50 elever i løpet av økonomiplanperioden. Samtidig er det behov for en gradvis omstilling av ressurser fra oppvekstsektoren til helse- og velferdstjenestene, både når det gjelder økonomi og arbeidskraft. Nedgangen i elevtall gir imidlertid ikke nødvendigvis tilsvarende reduksjon i ressursbehovet uten at vi gjør organisatoriske grep, ettersom elevene er fordelt på flere skoler og klasser.

PISA-resultatene understreker hvor viktig tidlig og riktig innsats er. Dersom vi ikke lykkes med å gi barn og unge en god opplæring, får det store konsekvenser, først og fremst for den enkelte, men også for samfunnet gjennom økte kostnader knyttet til manglende utdanning og utenforskap. Skolene tar resultatene på alvor og arbeider målrettet for å styrke sin kompetanse og gi elevene et enda bedre opplæringstilbud. Alle barneskolene samarbeider om å forbedre leseopplæringen og har dette som et felles satsingsområde for kompetanseutvikling. Det er blant annet utarbeidet en felles leseplan som nå skal

implementeres ved skolene. Ungdomsskolen har i tillegg meldt seg på det nasjonale Matematikkløftet fra skoleåret 2027/2028. Fra og med budsjettet for 2026 har kommunestyret vedtatt en rekke tiltak som skal styrke den tidlige innsatsen i barnehage og skole. Dette vil være et prioritert område som det skal rapporteres særskilt om til kommunestyret i neste års rapportering.

Å kvalifisere egne ansatte er et viktig virkemiddel for å sikre nødvendig kompetanse og styrke rekrutteringen. I de kommunale barnehagene er det i dag seks ansatte som utdanner seg til barnehagelærere. Til sammenligning startet ni studenter på barnehagelærerutdanningen ved HVL på Stord høsten 2026. Når det gjelder bosetting av flyktninger, har kommunen hatt en periode med høy bosetting. Tiden er nå inne for å redusere tempoet og sikre at de som allerede er bosatt får gode muligheter til utdanning, arbeid og deltakelse i lokalsamfunnet. Dette samsvarer også med signalene fra statlige myndigheter om at det vil bli færre bosettinger fremover.

Kommunen står overfor en betydelig demografisk endring der andelen eldre øker samtidig som antallet personer i yrkesaktiv alder blir relativt lavere. Dette utfordrer aldersbæreevnen og gjør det stadig viktigere å rekruttere, utvikle og beholde kompetente medarbeidere innen helse, omsorg og andre sentrale tjenesteområder. Samtidig vil forventningene til omfang og kvalitet på tjenestene fortsette å øke. Vi må derfor ha en åpen og realistisk dialog om hvordan framtidens tjenester kan organiseres slik at ressursene brukes best mulig, og slik at innbyggerne fortsatt får gode og trygge tjenester innenfor de rammene kommunen har tilgjengelig. I årets budsjettforslag har kommunedirektøren prioritert å styrke enhet for tilrettelagte tjenester. I forslaget legges det til rette for avdelingsledere på dagtid. Grepet er kostnadskrevende og utløser et behov for 2 miljøterapeuter i turnus, men basert på en helhetsvurdering i dialog med ulike parter både i og rundt tjenesten, er dette forventa å gi positiv effekt for tjenestetilbudet til brukerne.

Sauda kommune står overfor flere strategiske utfordringer og muligheter i kommende planperiode. Med begrenset befolkningsvekst blir det viktig å arbeide målrettet for å styrke kommunens attraktivitet og skape framtidstro blant innbyggere, næringsliv og potensielle tilflyttere. Beslutninger om framtidens oppvekst- og helsetjenester vil ha stor betydning for kommunens utvikling, og må ses i sammenheng med arbeidet med en helhetlig boligplan. Tilgang på attraktive boligtomter, god sentrumsutvikling, møteplasser, kulturtilbud, gode oppvekstmiljøer og inkludering av tilflyttere vil være viktige faktorer for å lykkes med kommunens samlede utviklingsarbeid.

Et robust og variert næringsliv er avgjørende for framtidig vekst og verdiskaping i kommunen. Det vil derfor være viktig å videreutvikle eksisterende næringsliv, samtidig som det legges til rette for vekst innen reiseliv, besøksnæring og handel. Tilgang på attraktive næringsarealer vil være en sentral forutsetning for videre utvikling, og vil inngå som et viktig tema i revisjonen av kommuneplanens arealdel.

Kommunen står samtidig overfor et betydelig vedlikeholdsetterslep innen vann- og avløpsnett, kommunale bygg, veier og andre tekniske anlegg. For å sikre en bærekraftig forvaltning av kommunens verdier må det arbeides mer planmessig med vedlikehold og fornying, slik at ressursene i større grad brukes forebyggende fremfor å håndtere akutte feil og hendelser. Dette arbeidet må gjennomføres i tråd med vedtatte planer for vann, avløp og kommunale bygg.

En bærekraftig økonomi vil være en grunnleggende forutsetning for å møte framtidige utfordringer. Manglende vedlikehold og utsatte investeringer kan føre til høyere

kostnader på sikt. Det vil derfor være nødvendig å prioritere gjennomføring av vedtatte investerings- og vedlikeholdstiltak for å redusere framtidige økonomiske belastninger og sikre en forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser. Samtidig vil økt press på økonomi, kompetanse og bemanning kreve kontinuerlig arbeid med effektivisering og digitalisering. Det arbeides fortløpende med å identifisere nye arbeidsformer og løsninger som kan bidra til bedre ressursutnyttelse og mer effektive tjenester. Slike prosesser er ofte langsiktige og krever både utredning og endringsarbeid før gevinstene kan realiseres.

Frivilligheten er en viktig ressurs for både lokalsamfunnet og kommunens tjenesteutvikling, og vil bli viktigere og viktigere i perioden vi har framfor oss. Et godt samarbeid mellom kommunen, innbyggere og frivillige organisasjoner bidrar til økt aktivitet, inkludering og fellesskap. Det er derfor viktig at frivilligheten opplever kommunen som en aktiv medspiller i utviklingen av Sauda-samfunnet.

I tiden fremover må vi legge ut på en liten læringsreise og kunnskapsinnhenting. Hva er egentlig definisjonen av et høyt tjenestenivå? Hva ligger egentlig bak denne definisjonen vi har gitt oss selv, og som gjør at vi skiller oss fra kommuner med lavt tjenestenivå? Hva gjør kommuner som ikke har store fond, ikke har ekstraordinære inntekter og som drifter vesentlig mer kostnadseffektivt enn oss – men hvor innbyggerne er godt fornøyde med det kommunale tjenestetilbudet? Skal vi klare å endre kursen må vi tørre å lære av hverandre i kommunal sektor. Vi må ut – se, høre, lytte og lære. Det må samtidig være rom for nytekning i organisasjonen, og vi må tørre å bruke anledninger som byr seg til å tenke nytt, kreativt og innovativt.

Digitalisering er et viktig virkemiddel for å møte framtidens utfordringer i Sauda kommune. I 2027 foreslås det investeringer i digitale styrings- og rapporteringsverktøy som skal styrke både den interne virksomhetsstyringen og kommunikasjonen med innbyggerne. Anskaffelse av Framsikt vil bidra til en bedre sammenheng mellom planlegging, økonomistyring, rapportering og politiske beslutningsprosesser. Arena fases ut, og Framsikt som nå benyttes av 293 kommuner og fylkeskommuner fases inn. Samtidig legges det opp til etablering av en løsning for sanntidsinformasjon etter modell av «Vanylven i sanntid», som skal gi innbyggere, politikere og administrasjon enklere tilgang til oppdatert informasjon om kommunale tjenester, nøkkeltall og utviklingstrekk. «Sauda i sanntid» skal bidra til økt åpenhet, bedre beslutningsgrunnlag og tettere dialog mellom kommunen og innbyggerne.

Årets budsjettforslag fra kommunedirektøren legges ut tidlig. Det betyr at det gis ekstra tid til at politisk nivå får satt seg inn i status, og at det blir gitt tilstrekkelig med tid til å sette retning på budsjett- og økonomiplanperioden. Vi har flere store investeringsprosjekter i kjømda, som vil medføre store låneopptak om blir realisert. Store lån medfører økte rentekostnader og må møtes med en effektiviseringsgevinst i andre enden.

Kommunedirektøren håper at årets budsjettframlegg hensyntar de politiske signalene og vedtakene som er gjort over tid, samtidig som det er gjort nødvendige prioriteringer for å lande et bærekraftig budsjettforslag som signaliserer behov for en justering av kursen i Sauda kommune. Investeringsbudsjettet er planlagt med realisme og tro på at det er gjennomførbart, og at vi har kapasitet til å levere som planlagt.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2027 legges i dag frem med et netto driftsresultat på 18,4 millioner, tilsvarende 2,25%. Administrasjonen vil løpende i budsjettprosessen orientere politisk foresatte om eventuelle endrede forutsetninger som får konsekvenser for videre budsjettprosess, slik at disse blir hensyntatt på veien videre.

Jeg vil takke alle ansatte, ledere og tillitsvalgte for en konstruktiv innsats, i det som har vist seg å bli en mer krevende budsjettprosess enn først antatt. Avslutningsvis vil jeg ønske kommunestyret lykke til med det videre budsjettarbeidet, og jeg ser frem til et gledelig og godt samarbeid fram mot endelig vedtak.

Sauda, 12.oktober 2026

Tommy-René Stordal
Kommunedirektør

2 Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Inntektene for Sauda kommune består av rammeoverføring, skatter og avgifter, øremerkede tilskudd og salg m.m.

Driftsbudsjett

2. Årsbudsjett for 2027 og økonomiplan for 2027 - 2030, samt avgifter, gebyrer og betalingssatser for 2027 (vedlegg 2) vedtas.
3. Tallbudsjettet vedtas med brutto driftsresultat på 1,31 % av driftsinntekter. Netto driftsresultat utgjør 2,25%. For 2027 er det budsjettert med et overskudd på 34 100 448 millioner kroner. Overskuddet blir avsatt til disposisjonsfond.
4. Driftsbudsjettet vedtas med netto ramme. Det vil si utgifter minus inntekter er likt budsjett. Netto rammer er følgende:

Politisk nivå og Faglig stab og støtte	kroner	60 205 000
Oppvekst	kroner	173 443 000
Helse og velferd	kroner	271 509 552
Næring og samfunn	kroner	125 445 000
Netto driftsramme kraft	kroner	-81 032 000
Netto drift overordna	kroner	-19 792 000
Avskrivinger og kalk/renter	kroner	-69 756 000
Total netto ramme	kroner	461 022 552

Nettorammene er inklusive avskrivinger og kalkulatorisk kostnad (VAR), men eksklusiv avsetning til, og forbruk av fond.

Kommunedirektøren delegeres myndighet til å omdisponere innenfor rammene.

Kommunedirektør delegeres myndighet til å "fryse" budsjettposter og ledige stillinger. Ledige stillinger skal bli nøye vurdert med omsyn til alternativ organisering for å løse arbeidsoppgaver uten nytilsettinger.

Investeringer

5. Investeringsbudsjett for 2027 vedtas i tråd med oppstilling i kapittel 11.1 og 13.3.

Investering innenfor selvkost (VAR)	kroner	45 550 000
Andre investeringer	kroner	45 634 500

Kommunedirektøren gis fullmakt til å omdisponere midler i investeringsbudsjettet til vedtatte prosjekter. Delegasjonen er avgrenset til 3 millioner kroner. Ved omdisponeringer orienteres det i tertialrapportene.

6. Sauda kommune tar opp følgende lån i 2027:

VAR	kroner	35 572 600
Øvrige opplån	kroner	0

Kommunedirektøren delegeres myndighet til å ta opp lån og godkjenne endelige lånevilkår, avdragstid, rente og å binde renta for lån innarbeidet i budsjettet og vedtatt av kommunestyret, jf. finansreglement. Avdragstid og sum skal være innenfor grenser som

kommuneloven setter, jf. Kommuneloven § 50 nr. 7. Delegeringen gjelder i hele lånets løpetid.

7. Skattesatsene for inntektsskatt og formueskatt skal være i samsvar med maksimalsatsene vedtatt i Stortinget sitt skattevedtak.

8. Eiendomsskattevedtak for året 2027 i Sauda kommune:

   Virkeområde
   For skatteåret 2026 skal det skrives ut eiendomsskatt på næring og faste eiendommer i hele kommunen, J f. lov om eiendomsskatt til kommunene (eskl.) § 3 første ledd, bokstav

   a. Eiendomsskattesats
      i. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for 2027 er 7 promille, jf. eskl. § 11 første ledd.
      ii. Differensiert skattesats for boligdelen i eiendommer med selvstendig boligdel, med tilhørende tomt, for 2027 er 4 promille, jf. eskl. § 12 bokstav a).
   b. Takstvedtekter:
      i. Iht. kst. Sak 137/2024 gjennomfører nå kommunen og vil ferdigstille re-taksering av alle kommunens eiendommer innen kort tid. Takseringsprinsipper, rammer og retningslinjer vedtas av Sakkyndig nemnd..
   c. Terminer:
      i. Eiendomsskatten blir skrevet ut i fire terminer, jf. eskl. §25 første ledd.
   d. Takster:
      i. Taksering fra 2026 ligger til grunn for satsene.
   e. Unntak fra eiendomsskatt etter eiendomsskattelova § 7 a og b:
      i. Unntak gis i tråd med oppstillingen i kapittel 14.1
      ii. Kommunestyret gir kommunedirektøren delegert myndighet til å innvilge søknader om fritak for eiendomsskatt for stiftelser/organisasjoner på grunnlag av søknad.

9. Kommunestyret vedtar å ta etterreguleringer/utrekning av kommunen sine pensjonskostnader, slik det går fram i aktuarberegninger i Kommunal Landspensjonskasse og i Statens Pensjonskasse over 7 år.
10. Kommunestyret forutsetter at de mål og premisser som danner grunnlaget for budsjetteringen, blir fulgt opp. Med mål og premisser menes de formålene som er beskrevet i budsjettfremlegget for både drifts- og investeringsbudsjettet.

3 Sentral administrasjon

Sentraladministrasjon					
Kvinner			Menn		
14			6		
Antall årsverk	Heltid	Deltid	Antall årsverk	Heltid	Deltid
14	14	0	6	6	0
Netto budsjettramme 2027 NOK 63 173 000,-					

TABELL 1 - OVERSIKT ANSATT SENTRALADMINISTRASJON

SENTRALADMINISTRASJON	Budsjett 2027
Sum inntekter	-10 896 000
Sum Utgifter	71 101 000
Sum Netto Arena	60 205 000
Netto driftsramme vedtak Budsjettskjema 2. ledd drift	60 205 000
Differanse	0

3.0 Beskrivelse av tjenestene

Fra 2027 endrer sektoren navn fra Faglig stab og støtte til Sentraladministrasjon. Sektoren består av sentral ledelse, Kundetorg med politisk koordinering, lønns- og personalavdelingen, økonomiavdelingen, RitS (IKT) og NoRoSun skjenkekontroll.

Sektoren skal sikre at Sauda kommune har et solid administrativt og faglig støtteapparat. Gjennom effektiv ressursforvaltning, kompetanseutvikling og faglig rådgivning skal sentraladministrasjonen legge til rette for at kommunens tjenesteområder kan levere gode tjenester til innbyggerne.

Sentraladministrasjonen skal være kommunens kompetansesenter innen økonomi, innkreving, lønn og personal, arkiv og innkjøp. Sektoren skal levere tjenester av høy kvalitet, sikre etterlevelse av lover og forskrifter og arbeide systematisk med å utvikle og forbedre kommunens interne prosesser.

Sauda kommune er vertskommune for NoRoSun skjenkekontroll, et interkommunalt samarbeid som omfatter 16 kommuner. Samarbeidet styrker fagmiljøet og legger til rette for god ressursutnyttelse og kompetansedeling på tvers av kommunegrensene.

3.1 Utfordringer for 2027

Sentraladministrasjonen omfatter flere fagområder og spesialfunksjoner som krever høy kompetanse. Mange av oppgavene ivaretas av få ansatte, noe som gjør sektoren sårbar ved sykdom, ferieavvikling og annet fravær. Dette kan i perioder påvirke kapasiteten, kontinuiteten og kvaliteten i tjenestene.

For å styrke fagmiljøene og redusere sårbarheten vurderes økt samarbeid med andre kommuner som et aktuelt tiltak. Samarbeidene kan organiseres på ulike måter, tilpasset det enkelte fagområdet og kommunens behov. Aktuelle samarbeidsformer er blant annet vertskommunesamarbeid, kommunalt oppgavefellesskap (KOF) og interkommunale selskaper (IKS).

Interkommunalt samarbeid kan gi tilgang til bredere kompetanse og bidra til bedre ressursutnyttelse. Dette kan gjøre sentraladministrasjonen bedre rustet til å møte framtidige krav til effektivitet, kvalitet og økonomisk bærekraft.

Dataangrep og digitale svindelforsøk utgjør en utfordring for driften av kommunens IT-systemer. Slike hendelser kan medføre nedetid, avbrudd i arbeidsprosesser og redusert produktivitet, med konsekvenser for kommunens tjenesteleveranser. Dette stiller krav til forebyggende sikkerhetsarbeid, god beredskap og opplæring av ansatte for å redusere risikoen og sikre stabil drift.

3.2 Ryfylke IT samarbeid kommunalt oppgavefellesskap (RITS)

Sauda kommune har siden 1. juli 2013 hatt et samarbeid om felles drift av IT i Ryfylke. Dette er organisert som et kommunalt oppgavefellesskap, der kommunene Strand, Sauda, Suldal og Hjelmeland er deltakere.

Oppgavefellesskapets formål er å sikre deltagerkommunene med følgende:

- Et stabilt og fremtidsrettet tjenestetilbud og effektiv brukerstøtte.
- Et kostnadseffektivt tjenestetilbud.
- Riktig kompetanse og høy kvalitet i leveransene.
- Sikre og robuste tjenesteleveranser.
- Utvikling av tjenestetilbudet i tråd med føringer fra deltagende kommuner og sentrale myndigheter.
- Informasjonsteknologi som et strategisk styringsverktøy, og oppgavefellesskapet skal være deltagerkommunenes strategiske rådgiver innen digitalisering.

Det er i 2025 gjennomført en ekstern utredning av IKT-samarbeidet.
Oppdraget gikk ut på å vurdere hvilke fremtidige behov det eksisterende samarbeidet har, som mindre kommuner i distriktet, samt å utrede alternative måter å organisere arbeidet med digitalisering og digital transformasjon på.

Det ble gjennomført en behovsvurdering av samarbeidet basert på behovsparametre fra blant annet KS og kommunenes vurdering av IT-samarbeidet. Gjennomgangen skulle identifisere konkrete gap mellom parametrene og dagens organisering av oppgavefellesskapet, samt vurdere styrker og svakheter ved ulike alternativer for å løse oppgavene som ligger i dagens samarbeid.

En moderne IT-avdeling må utvikle seg fra ren drift og vedlikehold til også å bli en aktiv partner i utviklingen av digitale løsninger. De fire samarbeidende kommunene er midt i denne prosessen som sikrer at vi tar tak i utfordringer og muligheter i digitaliseringsarbeidet, med særlig vekt på en grundig vurdering av samarbeidet innenfor RITS (Ryfylke IKT-samarbeid).
Arbeidet skal danne grunnlag for beslutninger om hvordan, med hvem, og på hvilken måte Sauda skal delta for bedre å møte fremtidens digitale krav.

Det ble i 2025 gjennomført en ekstern utredning av IKT-samarbeidet. Oppdraget gikk ut på å vurdere hvilke fremtidige behov det eksisterende samarbeidet har, som mindre kommuner i distriktet, samt å utrede alternative måter å organisere arbeidet med digitalisering og digital transformasjon på.

Det ble gjennomført en behovsvurdering av samarbeidet basert på behovsparametere fra blant annet KS og kommunenes vurdering av IT-samarbeidet. Gjennomgangen skulle identifisere konkrete gap mellom parameterne og dagens organisering av oppgavefellesskapet, samt

vurdere styrker og svakheter ved ulike alternativer for å løse oppgavene som ligger i dagens samarbeid.

Status høsten 2026 er at det foreligger ulike kommunestyrevedtak i de fire Ryfylkekommunene. Sauda har som eneste kommune pekt på en videreføring av RitS som foretrukkent alternativ. Det er derfor igangsatt prosesser hvor det sees på andre oppgavefellesskap og vertskommunesamarbeid som alternativer til dagens RitS.

3.3 Mål for 2027

1. HMS-tiltak
    a. Følge opp resultater fra 10-faktor undersøkelsen på enhetsnivå for å styrke arbeidsmiljø, trivsel og ledelse.
    b. Alle ansatte i sentraladministrasjonen skal bidra til en kultur for læring og forbedring ved å rapportere minst ett avvik med forslag til forbedringstiltak i løpet av året.
2. Opplæring
    a. To samlinger for nyansatte – introduksjon til organisasjon, verdier og rutiner.
    b. Ti møter – lederopplæring («Nytt og nyttig») – faglig påfyll, erfaringsdeling og utvikling av lederkompetanse.
3. Sykefravær
    a. Sentraladministrasjon: Målsatt sykefravær under 4,5 %.
    b. Sauda kommune samlet: Målsatt sykefravær under 7 %.

3.4 Tiltak

Utfyllende informasjon om tiltakene finnes i vedlegg 5

3.4.0 Tiltak som kommunedirektøren anbefaler

Anbefalte tiltak	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Sum**
SADM - 01: Likeverdige studieordninger	121 000	121 000	121 000	121 000	484 000
SADM - 04: Innkjøp utstyr kommunestyresal	50 000	-	-	-	50 000
SADM - 05: Nytt styringsverktøy Framsikt	-	250 000	250 000	250 000	750 000
Sum	**171 000**	**371 000**	**371 000**	**371 000**	**1 284 000**
Anbefalte tiltak	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Sum**
FIN - 01: Renter og avdrag investeringsbudsjettet	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	8 000 000
FIN-02: Avsetning til disposisjonsfond	34 100 448	35 946 448	35 946 448	35 946 448	35 946 448
Sum	**36 100 448**	**37 946 448**	**37 946 448**	**37 946 448**	**149 939 792**

3.4.1 Tiltak som kommunedirektøren har vurdert, men ikke anbefalt

Ikke anbefalte tiltak	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Sum**
SADM - 02: Strategi plan for å beholde, kvalifisere og rekr	2 000 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	6 500 000
SADM - 03 Kjøp av tjeneste - Profilering - bildebank	100 000	-	-	-	100 000
SADM - 06 Levekårsutvalg fra høsten 2027	360 000	722 000	-	-	1 082 000
Sum	**2 460 000**	**2 222 000**	**1 500 000**	**1 500 000**	**7 682 000**

4 Oppvekst

Oppvekst					
Kvinner			Menn		
132			28		
Antall årsverk	Heltid	Antall årsverk	Heltid	Antall årsverk	Heltid
123,5	104	28	26,5	25	3
Netto budsjettramme 2027 NOK 174 443 000,-					

TABELL 2 - OVERSIKT ANSATT OPPVEKST

OPPVEKST	Budsjett 2027
Sum inntekter	-6 237 000
Sum Utgifter	180 680 000
Sum Netto Arena	174 443 000
Netto driftsramme vedtak Budsjettskjema 2. ledd drift	174 443 000
Differanse	0

4.0 Beskrivelse av tjenestene

Oppvekst omfatter tre kommunale barnehager, Styrket barnehage, tre barneskoler med SFO og en ungdomsskole. Etaten omfatter også introduksjonstjenesten, voksenopplæringen og frivilligsentralen.

Etaten har veilednings- og myndighetsansvar for den private barnehagen Brakamoen Barnehage SA. Etaten deltar også i et tverrkommunalt samarbeid med Vindafjord og Suldal kommuner om barnehagemyndighet for de kommunale barnehagene, som blant annet ivaretar tilsyn og andre myndighetsoppgaver. Videre har etaten et forpliktende samarbeid om system for kvalitetsutvikling i barnehager og skoler med de samme kommunene.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) inngår også i etat oppvekst og er organisert som et interkommunalt samarbeid med Suldal kommune som vertskommune. I en 2-årig prosjektperiode er BTI-koordinator organisert under etat oppvekst.

4.1 Utfordringer

Demografisk utvikling

I 2026/27 er det 226 barn i barnehagene og 350 elever i barneskolene. Det er ca. 70 færre elever enn for 10 år siden. Det er 176 elever i ungdomsskolen. Prognosene viser at årskullene blir mindre fremover. SSB sitt hovedalternativ for framskriving viser i underkant av 200 barn i barnehagealder og 309 elever i barneskolene ved barnehage- og skolestart 30/31.

Bemanning, kompetanse og fravær

Det er svært utfordrende å rekruttere lærere i barnehage og skole med kompetanse i samsvar med lovkrav, samt fagarbeidere til barnehage og SFO. Tilgangen på vikarer er også svært begrenset. Sammen med høyt fravær utfordrer dette stabil bemanning, kontinuitet og kvalitet i tilbudet til barna, spesielt i barnehage.

Struktur og system utfordres

Økende skolefravær og behov for tilrettelegging viser at dagens struktur og organisering ikke i tilstrekkelig grad møter variasjonen i barn og unges forutsetninger og behov. Dette kan skape

utfordringer for både barn, ansatte og foresatte. Utviklingen stiller andre og økte krav til organisering, kapasitet, kompetanse, tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid.

4.2 Mål for 2027

De fem første målene er de nasjonale sektormålene for barnehage og skole. Målene ses i sammenheng, påvirker hverandre og skal være førende for det kontinuerlige arbeidet i barnehagene og skolene.

For 2027 og fremover foreslås det å rette særskilt oppmerksomhet mot mål to og tre som indikatorer på måloppnåelse. Det er disse målene det rapporteres på i tertialrapportene og årsmeldingen. Dette vil kunne synliggjøre utviklingen og gi grunnlag for å vurdere om tiltakene knyttet til tidlig innsats/gult nivå gir ønsket effekt i barnehagene og skolene.

1. En barnehage som gir en god start i livet
2. En opplæring som gir god læring, utvikling og dannelse
   - Indikator: Samlet andel meldinger om uro for barns og elevers utvikling, og antall saker som følges opp med målrettede tiltak på gult nivå, dokumentert i tiltaksplan.
3. Trygge og gode barnehage- og skolemiljø
   - Indikator: Samlet andel meldinger om uro knyttet til barnehage- og skolemiljøet, samt andel av sakene som følges opp med aktivitetsplan.
4. Likeverdige barnehage- og opplæringstilbud
5. Gode lag rundt barnet og eleven
6. Styrket melde- og forbedringskultur
   - Indikator: Økning i antall registrerte avvik sammenlignet med samme periode året før, og samlet høyere enn året før ved årsslutt.
7. Økt nærvær
   - Indikator: Lavere fravær enn samme periode året før, og samlet 8 % eller lavere ved årsslutt

4.3 Tiltak

Utfyllende informasjon om tiltakene finnes i vedlegg 5.

4.3.0 Tiltak som kommunedirektøren anbefaler

Anbefalte tiltak	2027	2028	2029	2030	Sum
OPP 03 Økt budsjett til lærebøker	493 000	229 000	229 000	229 000	1 180 000
OPP 05 Avvikle innføringsklasser i grunnskolene	-1 077 000	-2 571 000	-2 571 000	-2 571 000	-8 790 000
OPP 06 Reduksjon av antall lærere i voksenopplæringe	-550 000	-1 285 000	-1 285 000	-1 285 000	-4 405 000
OPP 07 Avvikle matpenger i SFO	240 000	240 000	240 000	240 000	960 000
OPP 11 Tiltak Styrket barnehage	672 000	672 000	672 000	672 000	2 688 000
OPP 12 Ikke videreføring av avtale om e-sport	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000
Sum	**-422 000**	**-2 915 000**	**-2 915 000**	**-2 915 000**	**-9 167 000**

4.3.1 Tiltak som kommunedirektøren har vurdert, men ikke anbefalt

Ikke anbefalte tiltak	2027	2028	2029	2030	Sum
OPP 01 Skolemiljøteam Fløgstad skule	1 714 000	1 714 000	1 714 000	1 714 000	6 856 000
OPP 02 Omfordeling av ressurser skole	-	-	-	-	-
OPP 04 Rotasjonsordning for innkjøp av større lekeutstyr	80 000	80 000	80 000	-	240 000
OPP 08 Studiet Barn som utfordrer	-	-	-	-	-
OPP 09 Avtale med Klyv Klatresenter AS	85 500	85 500	85 500	85 500	342 000
Opp 10 Nye elevbord Sauda ungdomsskule	180 000	-	-	-	180 000
OPP 13 Finanisering av barnehageplasser	2 590 000	2 590 000	2 590 000	2 590 000	10 360 000
OPP 14 Redusere antall lærere i grunnskolen	-1 131 000	-2 568 000	-2 568 000	-2 568 000	-8 835 000
Sum	**3 518 500**	**1 901 500**	**1 901 500**	**1 821 500**	**9 143 000**

5 Helse og velferd

Helse og velferd					
Kvinner			Menn		
255			18		
Antall årsverk	Heltid	Deltid	Antall årsverk	Heltid	Deltid
212,5	127	128	16,65	12	6
Netto budsjettramme 2027 NOK 271 509 552,-					

TABELL 3 - OVERSIKT ANSATT HELSE OG VELFERD

HELSE OG VELFERD	Budsjett 2027
Sum inntekter	-36 553 000
Sum Utgifter	308 062 552
Sum Netto Arena	271 509 552
Netto driftsramme vedtak Budsjettskjema 2. ledd drift	271 359 552
Differanse	-150 000
Forklaring:	
Avsetninger til bundne driftsfond	30 000
Bruk av bundne driftsfond	-180 000
Sum	0

5.0 Beskrivelse av tjenestene

Helse og velferd omfatter et bredt spekter av tjenester og fagområder. Sektoren består av ni enheter innen helse-, omsorgs- og velferdstjenester, boligforvaltning, barnevern og sosiale tjenester. Fra 1. juli er sektorområdet utvidet med stabsfunksjonen kommuneoverlege samt Senter for miljøretta helsevern.

Barneverntjenesten og Senter for miljøretta helsevern er organisert som interkommunale samarbeid med nabokommuner, der Sauda kommune er vertskommune. De sosiale tjenestene inngår i et partnerskap mellom Sauda kommune, Suldal kommune og staten ved NAV Rogaland. NAV Sauda er organisatorisk plassert innen sektoren Helse og velferd.

Sektoren yter tjenester til mennesker i alle livsfaser, fra barn og unge til voksne og eldre. Tjenestene er rettet både mot kommunens innbyggere og personer som midlertidig oppholder seg i kommunen.

Helse og velferd ivaretar også flere sentrale samfunns- og beredskapsfunksjoner, herunder interkommunal barnevernsvakt for Sauda og Suldal, psykososialt kriseteam, smittevern og legevakt. Disse tjenestene er viktige for å sikre innbyggernes trygghet, helse og velferd ved både akutte hendelser og i den daglige tjenesteutøvelsen.

Fakta 2026:
Turnover: 4,8% (2025: 8,6%), (2024: 7,6%), (2023: 8,2%)
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse: 79,5% (2025: 80,5%), (2024: 82,9%), (2023: 82,8%)
Alder 55 år og eldre: 66 ansatte er over 55 år. (2025: 70. 2024: 80)
(Kilde: Visma BI 23.09.26)

5.1 Utfordringer

Kommunen står overfor flere store utfordringer i årene som kommer. En av de mest betydningsfulle er knyttet til befolkningsutviklingen og dens konsekvenser for kommunens tjenestetilbud.

Utviklingen kjennetegnes av flere samvirkende faktorer:

- Flere innbyggere vil ha behov for helse- og omsorgstjenester.
- Kommunen har allerede en relativt høy andel yngre tjenestemottakere under 66 år.
- Antallet personer i yrkesaktiv alder vil reduseres, noe som gir et mindre rekrutteringsgrunnlag for framtidens arbeidskraft.
- Veksten i kommunens utgifter forventes å bli høyere enn inntektsveksten, noe som vil redusere det økonomiske handlingsrommet.

Samlet medfører dette en betydelig endring i befolkningssammensetningen de neste 25 årene. Det blir færre yrkesaktive innbyggere per eldre innbygger, samtidig som behovet for helse- og omsorgstjenester øker. Framskrivinger viser en betydelig vekst i antall personer med behov for omfattende og heldøgns omsorgstjenester.

Yngre tjenestemottakere mottar ofte tjenester over mange år. Når antallet eldre over 80 år samtidig øker betydelig, kommer dette på toppen av en allerede stor gruppe tjenestemottakere. Resultatet er en sterk vekst i tjenestebehovet, samtidig som tilgangen på helsepersonell blir mer begrenset og de økonomiske ressursene knappere.

Dette stiller store krav til omstilling, prioritering og utvikling av mer bærekraftige tjenester. Alternative befolkningsframskrivinger viser at en utvikling med bedre folkehelse og senere funksjonstap kan redusere veksten i framtidige tjenestebehov betydelig. Dette understreker betydningen av forebyggende arbeid, helsefremmende tiltak og tidlig innsats. Selv om dette krever prioritering av ressurser i dag, vil det være avgjørende for å sikre bærekraftige helse- og velferdstjenester i årene som kommer.

5.2 Mål for 2027

- Gjennomføre neste fase av organisasjonsevaluering av helse og velferd.
    - Følge opp nytt vedtak i KST desember 2026 – Norconsult-rapport Framtidas Helse og velferd.
- Styrket melde og forbedringskultur:
    - Økning i antall registrerte avvik sammenlignet med samme periode året før, og samlet høyere enn året før ved årsslutt.
- Beholde og rekruttere fagfolk:
    - Turnover < 8 % (inkludert pensjon). (Turnover nasjonalt 22%. Kilde: Årsrapport kompetanseløft 2025)
    - Opprettholde heltidskulturen med heltid > 50 %.
    - Gjennomsnittlig stillingsstørrelse > 80 %.
- Sykefravær < 8,8 % i 2026 (Kompetanseløft 2025)
- Høy andel faglært personell - indikator nøkkeltall kommunebarometeret.

5.3 Tiltak

Utfyllende informasjon om tiltakene finnes i vedlegg 5

5.3.0 Tiltak som kommunedirektøren anbefaler

Anbefalte tiltak	2027	2028	2029	2030	Sum
HV-04 Prosjektstilling opplæring nytt fagsystem Aidn 6	488 000	-	-	-	488 000
HV-10 ETT Erstatte miljøvakter - styrka ledelse på dagtid	1 625 942	1 625 942	1 625 942	1 625 942	6 503 768
HV-14 ETT Utvidet avlastningsvedtak	433 610	433 610	433 610	433 610	1 734 440
Sum	**2 547 552**	**2 059 552**	**2 059 552**	**2 059 552**	**8 726 208**

5.3.1 Tiltak som kommunedirektøren har vurdert, men ikke anbefalt

Ikke anbefalte tiltak	2027	2028	2029	2030	Sum
HV-01 Nav Sauda 20% stilling - rekruttering heltidsstilling	240 000	240 000	240 000	240 000	960 000
HV-02 Ny basebemanning HDO psykisk helse	4 800 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	19 200 000
HV-05 ETT Leasingbil	126 000	126 000	126 000	126 000	504 000
HV-06 Legesenteret - nye møbler til venterommet	100 000	-	-	-	100 000
HV-07 Økt grunnbemanning dag Åbøtunet	372 164	372 164	372 164	372 164	1 488 656
HV-08 ETT Styrka bemanning toppvakter	1 182 120	1 182 120	1 182 120	1 182 120	4 728 480
HV-11 Redusere nattbemanning i hjemmetjenesten til 20	-857 000	-857 000	-857 000	-857 000	-3 428 000
HV-12 Styrking av psykisk helsetjeneste ROP/FACT - team	397 000	397 000	397 000	397 000	1 588 000
HV-13 Psykisk helse - nye pasientstoler	40 000	-	-	-	40 000
HV-15 Psykososialt kriseteam - kurs og opplæring	50 000	10 000	10 000	10 000	80 000
Sum	**6 450 284**	**6 270 284**	**6 270 284**	**6 270 284**	**25 261 136**

6 Næring, samfunn og kultur

Næring, samfunn og kultur					
Kvinner			Menn		
43			30		
Antall årsverk	Heltid	Deltid	Antall årsverk	Heltid	Deltid
37,7	29	14	29,1	29	1
Netto budsjettramme 2027 NOK 114 623 000,-					

TABELL 4 - OVERSIKT ANSATT NÆRING, SAMFUNN OG KULTUR

Deltidsansatte i brann- og redningstjenesten som har kun 1,02 % og 2,04 % stilling er ikke tatt med i rapporten.

NÆRING OG SAMFUNN	Budsjett 2027
Sum inntekter	-89 547 000
Sum Utgifter	204 170 000
Sum Netto Arena	114 623 000
Netto driftsramme vedtak Budsjettskjema 2. ledd drift	125 395 000
Differanse	10 772 000
Forklaring:	
Motpost avskrivninger	-213 000
Avsetninger til bundne driftsfond	50 000
Bruk av bundne driftsfond	-10 609 000
Sum	0

6.0 Beskrivelse av tjenestene

Næring, samfunn og kultur (NSK) omfatter enhetene Brann og redning, Bygg og anlegg, Kultur, Plan og forvaltning og VAR (vann, avløp og renovasjon). Sektoren inkluderer også Prosjektavdelingen, som har ansvar for planlegging og gjennomføring av kommunens investeringsprosjekter.

Sauda kommune er vertskommune for et midlertidig administrativt vertskommunesamarbeid innen brann og redning med Suldal og Etne kommune, i påvente av deres respektive utredninger av fremtidig organisering av tjenesten.

Sauda Næringsutvikling KF ble avviket i oktober 2025. Næringsutviklingsarbeidet er nå integrert i kommunedirektørens linje, og rapporterer til kommunalsjef NSK. Næringsarbeidet skal bidra og bistå aktivt innen planlegging, arealforvaltning, næringsutvikling og rekruttering, i tett samarbeid med foretaket og øvrige utviklingsaktører.

6.1 Utfordringer

Sektoren må i 2027 holde fram med å ha særlig oppmerksomhet på oppfølging av sykefravær, internkontroll og effektiv ressursbruk. Små og sårbare fagmiljøer gjør det nødvendig med tett personaloppfølging, fleksibilitet og styrket kompetanse innen ledelse og arbeidsmiljø.

Det er fortsatt underrapportering av avvik i sektoren. Som en del av arbeidet med internkontroll og kontinuerlig forbedring må det holdes høyt fokus på rapportering, læring og oppfølging av avvik for å sikre trygg drift og kvalitetsutvikling.

Videre må sektoren fortsette å utvikle mer effektive arbeidsprosesser, bedre planlegging og økt bruk av digitale verktøy for å løse oppgaver innenfor gitte rammer. Samarbeidet med frivilligheten skal videreutvikles gjennom tydeligere forventninger og strukturert dialog. Oppfølging av vedlikehold og energi- og miljøtiltak må prioriteres for å sikre bærekraftig drift av kommunale bygg og anlegg.

Sektoren har ansvar for samtlige kommunale bygg. De siste fem årene har kommunen utsatt flere større vedlikeholds- og investeringstiltak på skole- og helsebygg i påvente av fremtidige strukturvalg og nyinvesteringer innen oppvekst og helseområdet. Denne strategien har bidratt til å begrense investeringene på kort sikt, men bør ikke videreføres over tid. Byggenes tilstand fortsetter å forringes, og behovet for vedlikehold, oppgraderinger og utskiftinger vil være betydelig i den kommende 10-årsperioden. For å unngå ytterligere verdiforringelse og mer kostbare tiltak senere, bør nødvendige investeringer gjennomføres når behovene oppstår.

Det samme gjelder oppfølgingen av vedtatt hovedplan for vann og avløp (2025). Hovedplanen innebærer omfattende og kostnadskrevende investeringer i vann- og avløpsnettet, der store deler av infrastrukturen for lengst har passert forventet levetid. Tilstanden på ledningsnettet tilsier at dette ikke bør utsettes uten økt risiko for driftsforstyrrelser, lekkasjer og uforutsette kostnader. Det vil derfor være nødvendig å prioritere investeringer på dette området for å sikre en trygg, robust og fremtidsrettet vann- og avløpsforsyning

6.2 Mål for 2027

1. Sykefravær og arbeidsmiljø – Sykefraværet skal reduseres til under 5,5% i løpet av 2027.
2. Internkontroll og avviksrapportering – Antall registrerte avvik i Compilo i løpet av 2027 skal være minst 200.
3. Effektiv ressursbruk og digitalisering – Innen utgangen av 2027 skal sektoren ha gjennomført minst to digitaliserings- og/eller effektiviseringsprosjekter som reduserer manuell tidsbruk i berørte enheter.
4. Frivillighet og samskaping – Minst fem samskapende tiltak skal gjennomføres i samarbeid med lag og foreninger i løpet av året, hvorav minst to skal være nye initiativer.
5. Vedlikehold og bærekraft – Innen 2027 skal det være identifisert eller gjennomført minst tre energieffektiviseringstiltak i kommunale bygg og/eller anlegg

6.3 Tiltak

Utfyllende informasjon om tiltakene finnes i vedlegg 5

6.3.0 Tiltak som kommunedirektøren anbefaler

Anbefalte tiltak	2027	2028	2029	2030	Sum
NSK-02: Oppfrisking av krigsminnemerker	35 000	-	-	-	35 000
NSK-11-1: Ny ressurs prosjektavdeling	857 000	857 000	857 000	857 000	3 428 000
NSK-11-2: Ny ressurs prosjektavdeling	-857 000	-857 000	-857 000	-857 000	-3 428 000
NSK-14-1: Saksbehandler VA	795 000	795 000	795 000	795 000	3 180 000
NSK-14-2: Saksbehandler VA	-795 000	-795 000	-795 000	-795 000	-3 180 000
NSK-17: Intern skadedyrbekjempelse	-150 000	-130 000	-130 000	-130 000	-540 000
Sum	**-115 000**	**-130 000**	**-130 000**	**-130 000**	**-505 000**

6.3.1 Tiltak som kommunedirektøren har vurdert, men ikke anbefalt

Ikke anbefalte tiltak	2027	2028	2029	2030	Sum
NSK-01: Økt bemanning bygningsavdelingen	712 178	712 178	712 178	712 178	2 848 712
NSK-03: Kartlegging marine grunnkart	300 000	-	-	-	300 000
NSK-04: Styrking av byggesaksavdeling	445 000	495 000	545 000	645 000	2 130 000
NSK-05: Ressurs på næringsutvikling	1 101 000	1 101 000	1 101 000	-	3 303 000
NSK-06: Helhetlig plan for Stadion-område	250 000	250 000	250 000	250 000	1 000 000
NSK-07: Tiltak i forbindelse med kartlegging av kritiske p	500 000	500 000	-	-	1 000 000
NSK-08: Belysning på skolebroa og asfalt	750 000	-	-	-	750 000
NSK-10: Ferievikar plan og forvaltning	73 000	-	-	-	73 000
NSK-12: Nye stolar Folkets Hus	112 000	-	-	-	112 000
NSK-13: Ryfylkemuseet, ivaretaking av kulturarv i Sauda	475 000	475 000	475 000	475 000	1 900 000
NSK-15: Tilsetjing av musikkterapeut	857 000	857 000	857 000	857 000	3 428 000
NSK-16: Økning av driftsoperatører på vann og avløp - 50	672 000	672 000	672 000	672 000	2 688 000
NSK-18: Etablering av byggjeskikkpris	30 000	20 000	20 000	20 000	90 000
NSK-19: Økt bemanning ferievikarer	60 000	60 000	60 000	60 000	240 000
NSK-20: Gjerde ved skipsekspedisjonskaien	300 000	-	-	-	300 000
Sum	**6 637 178**	**5 142 178**	**4 692 178**	**3 691 178**	**20 162 712**

7 Overordnede føringer for økonomiplanperioden

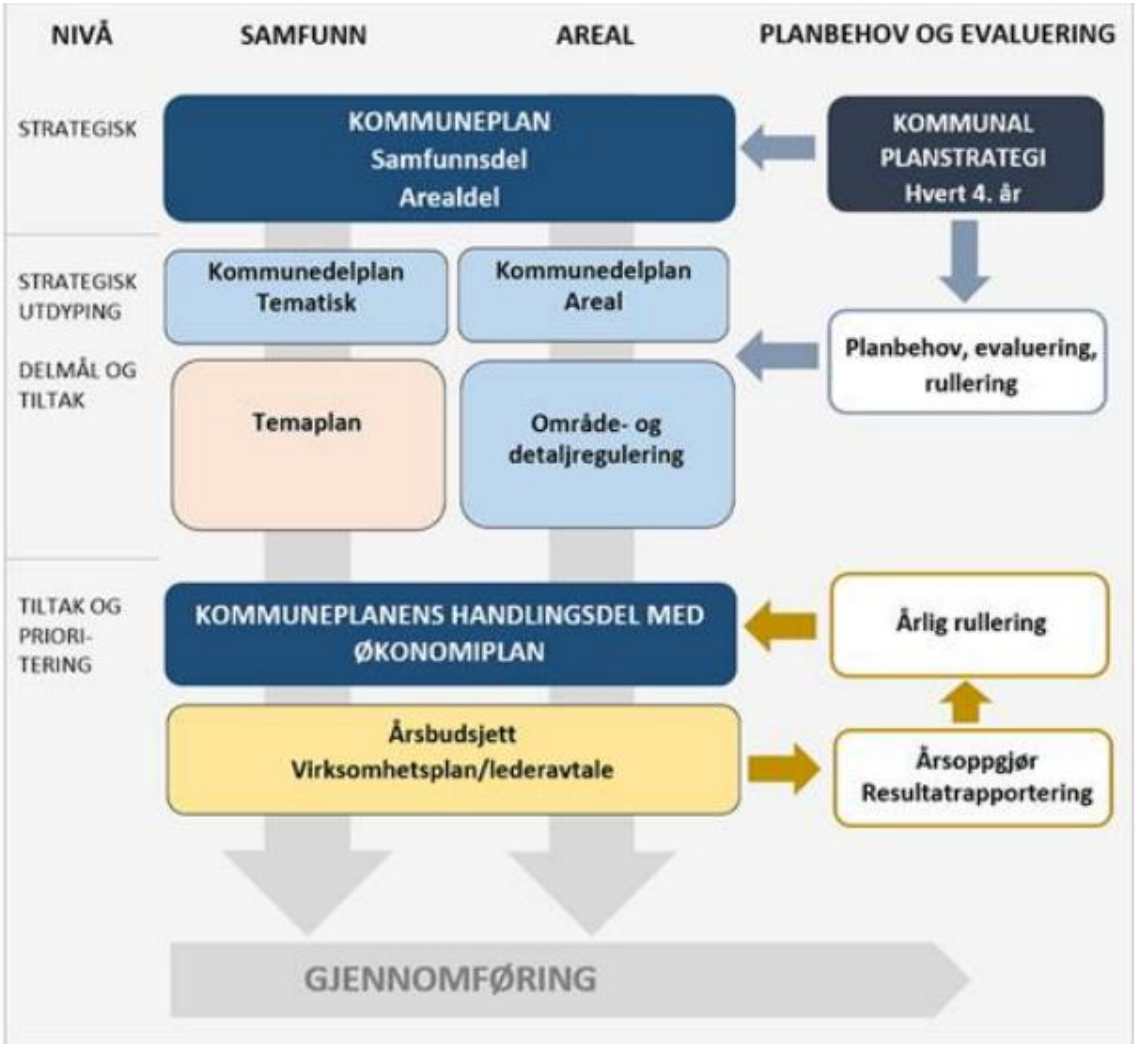
7.0 Sammenheng budsjett- og økonomiplan og kommuneplan

Budsjett- og økonomiplanen samler kommuneplanens handlingsdel, økonomiplanen og årsbudsjettet i ett dokument. Kommuneloven stiller krav om en tydelig kobling mellom kommuneplanens samfunnsdel og økonomiplanen.

Kommuneplanens handlingsdel viser prioriteringer og tiltak som skal bidra til å nå de langsiktige målene i samfunnsdelen og i øvrige temaplaner. Budsjettet utgjør denne handlingsdelen, men Sauda kommune må ytterligere styrke sammenhengen mellom planene.

Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk og fullstendig oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver innenfor både drift og investering. Planen dekker en periode på minst fire år og revideres årlig.

Årsbudsjettet er en forpliktende plan for bruk av kommunens ressurser det kommende året (jf. kommuneloven § 14-5). Årsbudsjettet konkretiserer økonomiplanen og gjelder for hele kommunens virksomhet. Det utgjør det første året i økonomiplanen og revideres årlig.

FIGUR 1 - KOMMUNALT PLANSYSTEM. KILDE KRISTIANSUND KOMMUNE

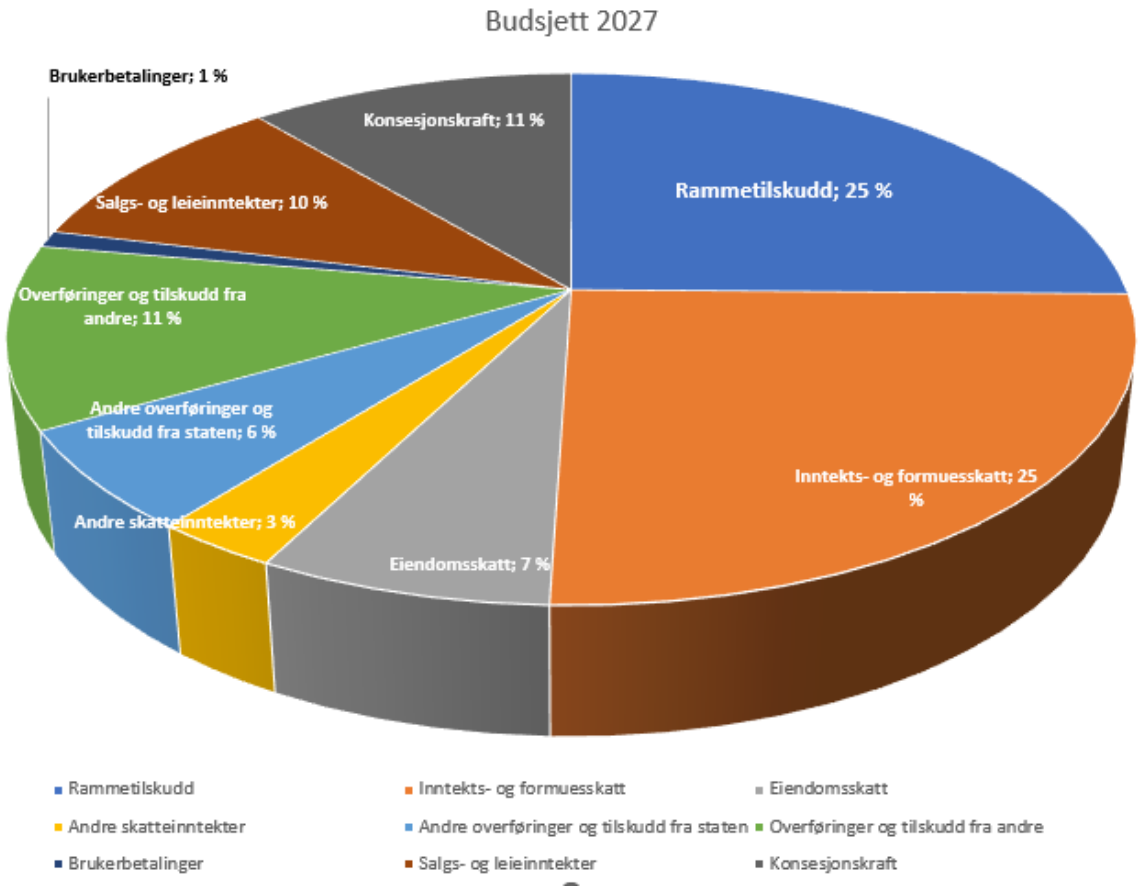
7.1 Økonomiske rammevilkår

Budsjettforslaget for 2027 er utarbeidet med utgangspunkt i det reviderte budsjettet for 2026. Dette innebærer at vedtatte tiltak fra 2026 ligger til grunn for videre budsjettarbeid. Deretter er dagens drift på hvert enkelt tjenestested lagt inn (konsekvensjustert). Etter dette arbeidet lå kommunen betydelig over rammen for hver sektor, og arbeidet har derfor i hovedsak handlet om å tilpasse driften til tilgjengelige inntekter.

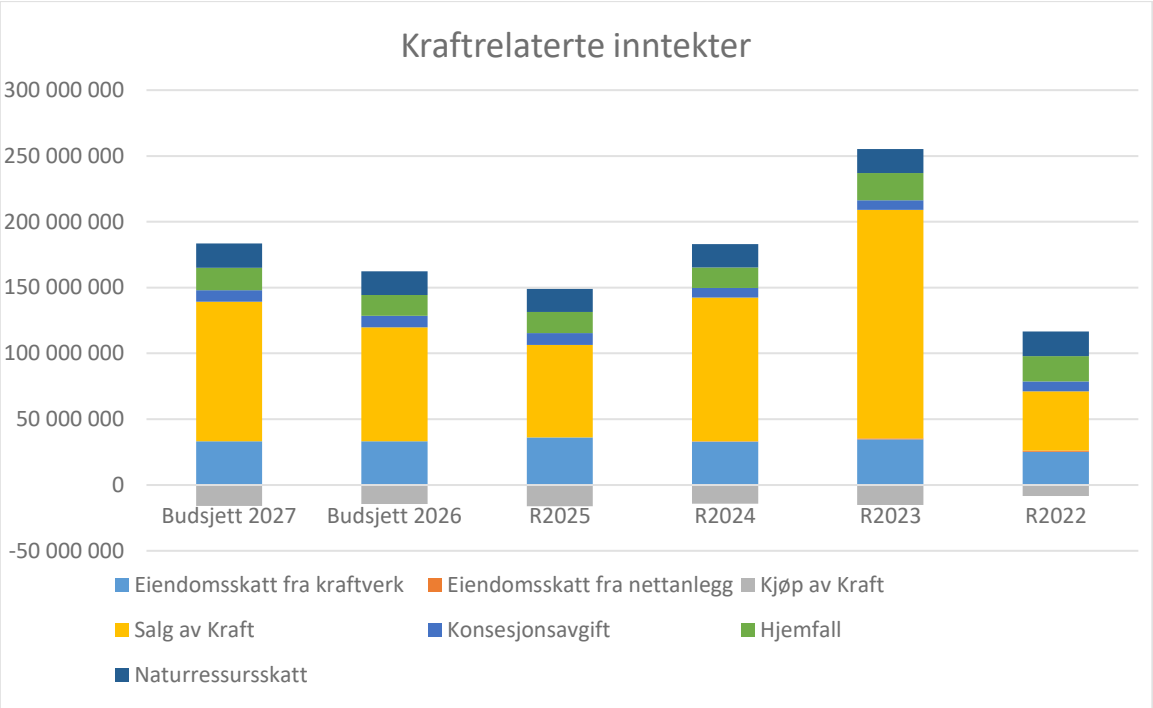
Inntektene (frie inntekter – rammetilskudd og skatteinntekter) for 2027 baserer seg på regjeringens forslag til statsbudsjett og de tilhørende forutsetningene. Signaler fra statsbudsjettet publiseres 7. oktober 2026 er lagt inn og hensyntatt i budsjettet.

Konsesjonskraften for 2027 er solgt til fastpris, til en relativt gunstig og høyere pris enn i 2026. Det er utarbeidet over 50 driftstiltak. Noen av disse er basert på rammesaken 2027. Kommunedirektørens budsjettforslag har et netto driftsresultat på 2,25% og legger opp til positiv avsetning og økning av disposisjonsfondet gjennom hele økonomiplanperioden.

Som figuren nedenfor viser, utgjør konsesjonskraften 11 % av inntektene i det framlagte budsjettet, mens den i fjor utgjorde 8 %.

FIGUR 2 - FORDELING AV INNTEKTER 2027

FIGUR 3 - KRAFTRELATERTE INNTEKTER HISTORISK OG BUDSJETT 2027

Som Figur 3 viser, er det fortsatt budsjettert med store inntekter fra kraft i 2027. Tabell 5 - Fordeling av kraftinntektene - viser at Sauda kommune i 2027 har kraftinntekter som er 19,5 millioner kroner høyere enn budsjettert for 2026. Kraftinntektene for budsjett 2027 er på delt andreplass siden 2015. Kommunen er fortsatt svært avhengig av sine kraftinntekter og bruker alle inntekter i drift. Kommunedirektøren gjør særskilt oppmerksom på at det i tabellen under er revidert budsjett som er lagt inn. For årene 2025 – 2023 er det faktiske regnskapstall.

Skatteart / År	Budsjett 2027	Budsjett 2026	R2025	R2024	R2023
Eiendomsskatt fra kraftverk	33 114 000	33 114 000	36 114 000	32 869 599	34 763 796
Eiendomsskatt fra nettanlegg	0	0	0	371 429	742 857
Kjøp av Kraft	-15 950 000	-14 480 000	-16 126 179	-14 168 523	-15 233 367
Salg av Kraft	106 101 000	86 671 000	70 396 464	109 137 486	173 516 612
Konsesjonsavgift	8 805 000	8 805 000	8 805 000	7 405 000	7 401 189
Hjemfall	16 907 000	15 807 000	16 039 844	15 528 725	20 710 276
Naturressursskatt	18 500 000	18 000 000	17 577 305	17 726 622	17 998 290
Sum totale inntekter	**167 477 000**	**147 917 000**	**132 806 434**	**168 870 338**	**239 899 653**

TABELL 5 - FORDELING AV KRAFTINNTEKTENE

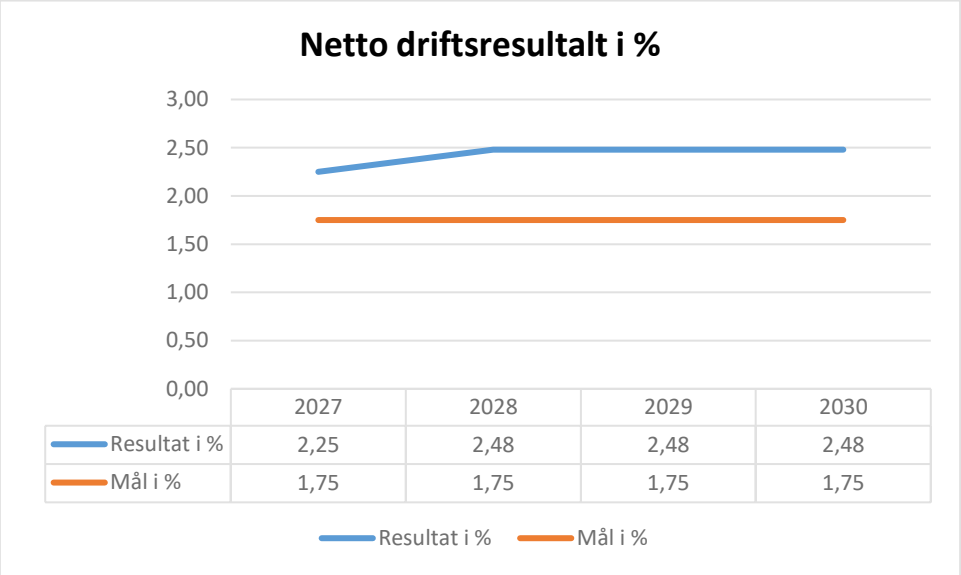
7.2 Finansielle måltall

Kommuneloven pålegger kommunene å fastsette finansielle måltall. Intensjonen er at disse skal uttrykke kommunens lokale økonomiske politikk, der måltallene fungerer som lokale handlingsregler.

7.2.0 Måltall 1: Netto driftsresultat skal være minimum 1,75% av brutto driftsinntekter

Netto driftsresultat viser hva kommunene har igjen til finansiering av investeringer eller til å bygg opp reserver. Netto driftsresultat er hoved indikatoren for den økonomiske balansen i kommunesektoren. Teknisk beregningsutvalg (TBU) for kommunal og fylkeskommunal økonomi anbefaler at kommunene over tid har et netto driftsresultat på 1,75 %. Et positivt netto

driftsresultat utover dette vil fungere som en trygghet mot uforutsette kostnader eller reduserte inntekter.

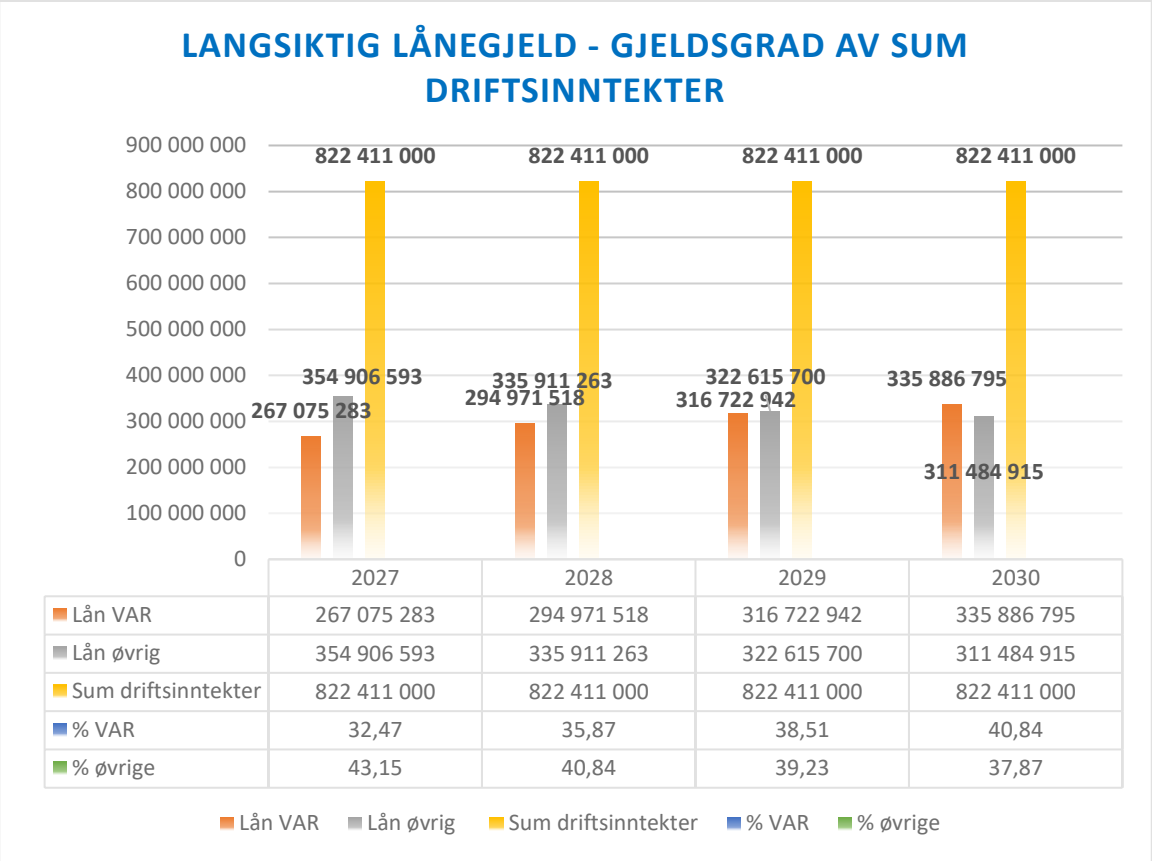
FIGUR 4 - NETTO DRIFTSRESULTAT I % VISER VI AT MÅLTALLET BLIR NÅDD I HELE ØKONOMIPLANPERIODEN

7.2.1 Måltall 2: Netto lånegjeld skal ikke overstige 80% av brutto driftsinntekter

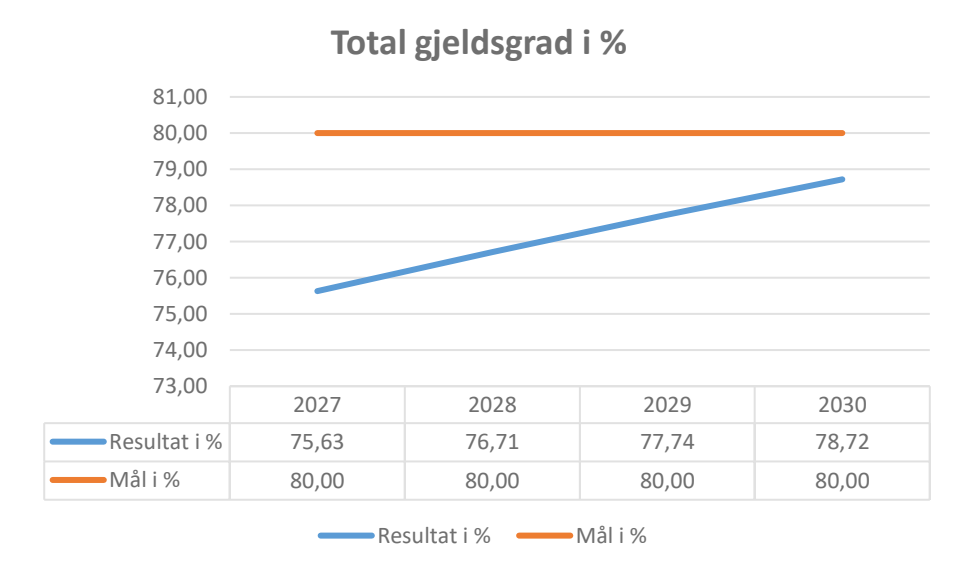
Høy gjeldsgrad gir høye utgifter til renter og avdrag og reduserer kommunens handlingsrom innen drift. Gjeldsgraden kan ses på som økonomisk bærekraft over 20-40 år fram i tid.

Lånegjelden medfører rente- og avdragsutgifter for kommunen. I figuren vises lånegjelden for VAR-området (Vann, Avløp, Renovasjon) og renteeksponert gjeld. Det er renteeksponert gjeld som belaster driftsbudsjettet til kommunen. Med framlagt investeringsplan vil renteeksponert gjeld ligge stabilt gjennom perioden.

Lån på VAR-området vil øke gjennom perioden, grunnet behov for større investeringer. Dette er selvkostområde og blir belastet brukerne gjennom gebyrene.

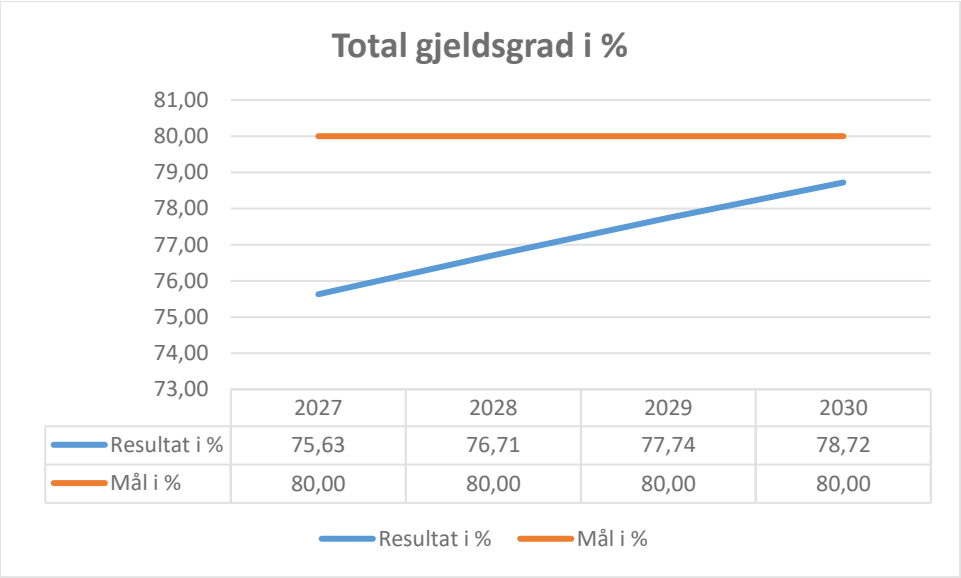

FIGUR 5 - REELL LÅNEGJELD FORDELT PÅ VAR-OMRÅDE OG ØVRIGE LÅN I KRONER OG ØRE

Figur 6 viser den totale gjelden og at kommunen ligger under måltallet i alle årene i økonomiplanperioden. Kommunedirektøren viser til at den renteeksponerte gjelden for kommunen ligger i økonomiplanperioden på 37,87 % til 43,15 %.

Det vil være behov for store investeringer innen vann og avløp (VA), eventuelt for fremtidens oppvekst og helse og velferd. Dette vil bidra til at gjeldsgraden totalt sett vil øke.

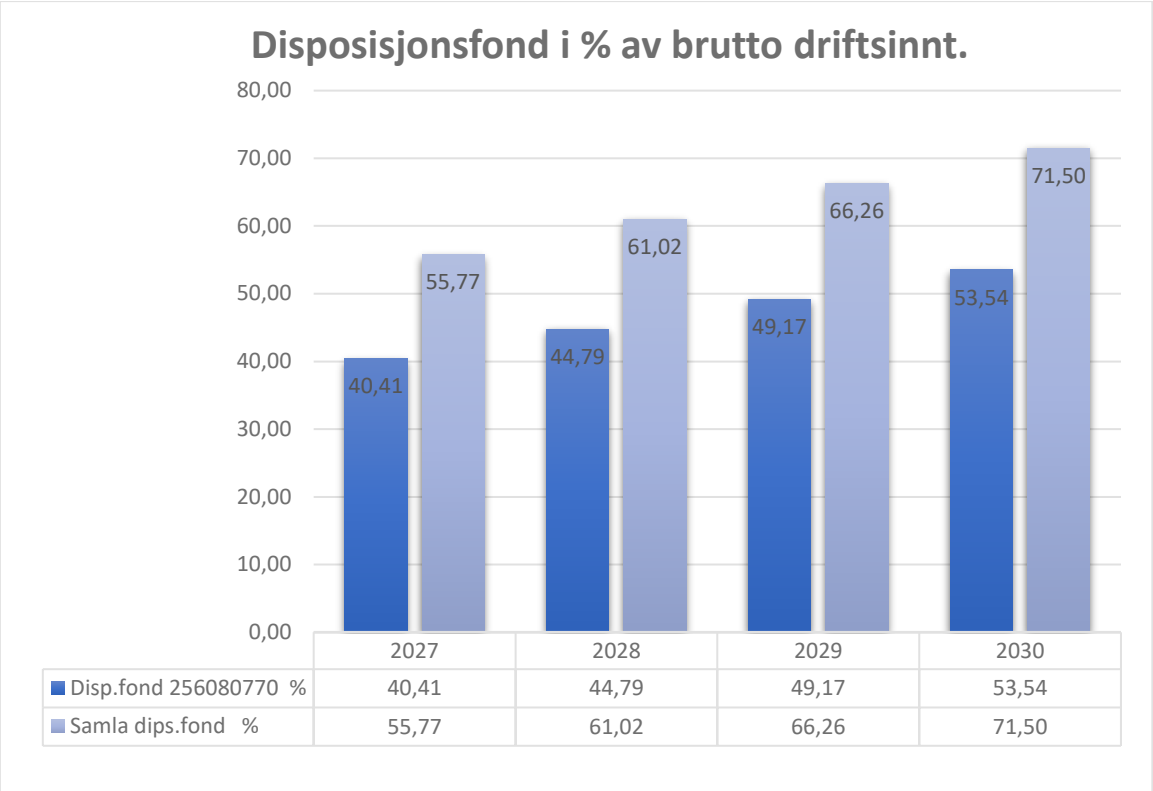
FIGUR 6 - NETTO GJELDSGRAD

7.2.2 Måltall 3: Disposisjonsfondet bør utgjøre minimum 10% av brutto driftsinntekter

Disposisjonsfondet er kommunens viktigste buffer mot uforutsette negative utslag i økonomien, slik at for eksempel uforutsett økning i rentenivå eller nedgang i skatteinntekter eller kraftinntekter ikke skal få umiddelbar effekt på tjenestetilbudet.

Disposisjonsfondet består av to hoveddeler. Den første delen er det vi kan benevne «*penger på bok*» og er reelle midler kommunen har tilgjengelig på bankkonto eller i andre plasseringer. Den andre delen er en regnskapsteknisk plassering av framtidige forpliktelser til pensjon, som i all hovedsak gjelder premieavvik og amortisering.

Disposisjonsfondet får en økning i økonomiplanperioden for årene 2027 -2030. Figur 7 viser at kommunen oppfyller måltallet.
Totalt sett vil økonomiplanperioden ha et jevnt og stabilt disposisjonsfond. For de som er interessert i kroner og øre, finnes tallene i Tabell 5.

FIGUR 7 - DISPOSISJONSFOND I % AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

År	Sum driftsinnt.	256080770 Disp.fond NOK	Disp.fond 256080770 %	256080800 Fond avsetning Premieavvik	256080805 Kurs og rente reg.fond	Total samla disp.fond NOK	Samla dips.fond %
2023	-822 553 737	-145 522 439	17,69	-86 220 339	-7 463 787	-239 206 565	29,08
2024	-756 962 600	-246 195 724	32,52	-77 054 307	-11 378 897	-334 628 928	44,21
2025	-751 839 392	-270 648 740	36,00	-90 940 721	-21 000 000	-382 589 461	50,89
2026	-781 703 000	-297 643 940	38,08	-98 040 721	-21 000 000	-416 684 661	53,30
2027	-820 963 000	-331 744 388	40,41	-105 140 721	-21 000 000	-457 885 109	55,77
2028	-820 963 000	-367 690 836	44,79	-112 240 721	-21 000 000	-500 931 557	61,02
2029	-820 963 000	-403 637 284	49,17	-119 340 721	-21 000 000	-543 978 005	66,26
2030	-820 963 000	-439 583 732	53,54	-126 440 721	-21 000 000	-587 024 453	71,50

TABELL 5 - FORDELING AV DISPOSISJONSFONDET

7.3 Befolkningsutvikling og demografi

Kommunedirektøren vil løfte frem tre sentrale demografiske utfordringer som kommunestyret bør være oppmerksom på. Tallene bygger på SSBs hovedalternativ for befolkningsutviklingen fra 2026 til 2040 (kilde: SSB):

- **Færre barn og unge i alderen 0–16 år:**
  Antallet barn og unge i denne aldersgruppen er beregnet å falle fra 874 til 766, en nedgang på 108 personer, tilsvarende om lag 12 prosent. Hoveddelen av nedgangen kommer i alderen 6–16 år. Utviklingen tilsier at kommunen må vurdere tilpasninger i kapasitet, bemanning og struktur innen oppvekst, samtidig som kvaliteten i tilbudet ivaretas.

- **Færre innbyggere i yrkesaktiv alder:**
  Antallet innbyggere i alderen 20–66 år er beregnet å falle fra 2 613 til 2 351. Dette tilsvarer en nedgang på 262 personer, eller om lag 10 prosent. Utviklingen kan gjøre det vanskeligere å rekruttere og beholde nødvendig arbeidskraft, både i kommunen og i

næringslivet. Det blir derfor viktig å øke deltakelsen i arbeidslivet, utvikle kompetansen hos ansatte og finne arbeidsformer som gir god utnyttelse av tilgjengelige ressurser.

- **Flere eldre, særlig i aldersgruppen 80 år og over:**
  Antallet innbyggere som er 67 år og eldre, er beregnet å øke fra 944 til 1 117, en økning på 173 personer. Innenfor denne gruppen øker antallet som er 80 år og eldre, fra 301 til 423, tilsvarende om lag 41 prosent. Dette ventes å øke behovet for helse- og omsorgstjenester. Samtidig kan færre innbyggere i yrkesaktiv alder gjøre bemanningssituasjonen mer krevende. Utviklingen understreker behovet for forebygging, egnede boliger og tjenester som støtter innbyggernes mulighet til å mestre egen hverdag.

Sauda hadde 4 592 innbyggere ved utgangen av andre kvartal 2026. Ved inngangen til året var 557 av kommunens innbyggere innvandrere, tilsvarende 12,1 prosent av befolkningen. Innvandring, blant annet gjennom bosetting av flyktninger og arbeidsinnvandring, er viktig for befolkningsgrunnlaget og utviklingen av lokalsamfunnet. For å legge til rette for varig bosetting må kommunen, i samarbeid med næringslivet og frivilligheten, bidra til språkopplæring, kvalifisering, deltakelse i arbeidslivet og sosial tilhørighet.
Befolkningsframskrivingene er usikre og avhenger blant annet av fødselstall, levealder og flyttemønstre. De gir likevel et viktig grunnlag for langsiktig planlegging av kommunens tjenester og investeringer.

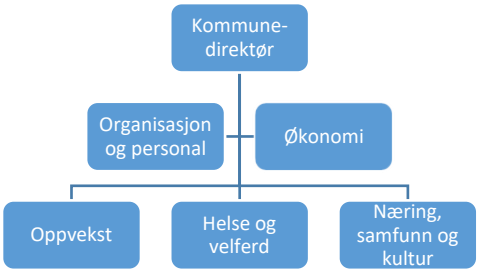
8 Organisering og arbeidsgiverstrategi

8.0 Tilsette i Sauda kommune

Sauda kommune					
Kvinner			Menn		
444			82		
Antall årsverk	Heltid	Deltid	Antall årsverk	Heltid	Deltid
387,7	274	170	78,3	72	10
Årsverk totalt: 466					

TABELL 6 - OVERSIKT TOTALT ANTALL ANSATTE

8.1 Administrativ organisering

FIGUR 8 – ADMINISTRATIV ORGANISERING

Strategisk ledergruppe består av kommunedirektør, organisasjons- og personalsjef, økonomisjef, kommunalsjef for helse og velferd, kommunalsjef for oppvekst og kommunalsjef for næring og samfunn.

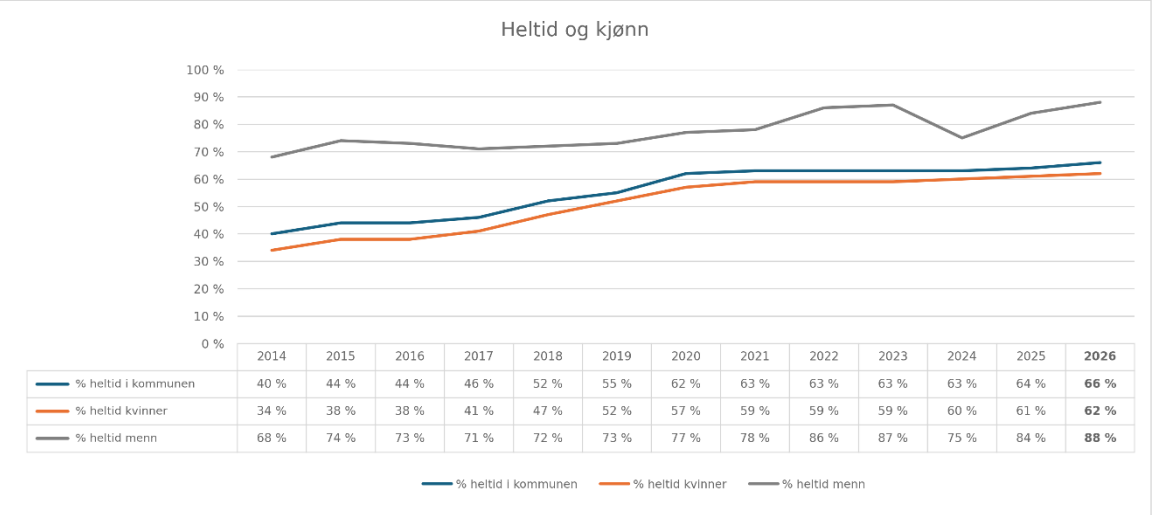
Kommunestyret sitt budsjettvedtak tildeler rammer på områdene som er vist i organisasjonskartet.

8.2 Heltidskultur

Sauda kommune skal arbeide for en heltidskultur der hele og store stillinger er hovedregelen, samtidig som det skal være rom for deltid når dette er ønsket eller nødvendig. Dette er en viktig del av arbeidet med å beholde, kvalifisere og rekruttere medarbeidere og utvikle bærekraftige tjenester.

Utviklingen er positiv. Andelen heltidsansatte i Sauda kommune har økt fra 40 prosent i 2014 til 66 prosent i 2026. Blant kvinner har andelen økt fra 34 til 62 prosent. Utviklingen samsvarer med kommunesektoren generelt, hvor heltidsandelen også har økt betydelig de siste ti årene. Samtidig viser Fafo at deltid har en viktig funksjon. Mange kombinerer deltidsarbeid med utdanning eller trygdeytelser, mens andre ønsker større stilling. Kommunen skal derfor arbeide for å redusere ufrivillig deltid og legge til rette for større stillinger for dem som ønsker og kan arbeide mer, samtidig som deltid fortsatt skal kunne bidra til fleksibilitet og inkludering.

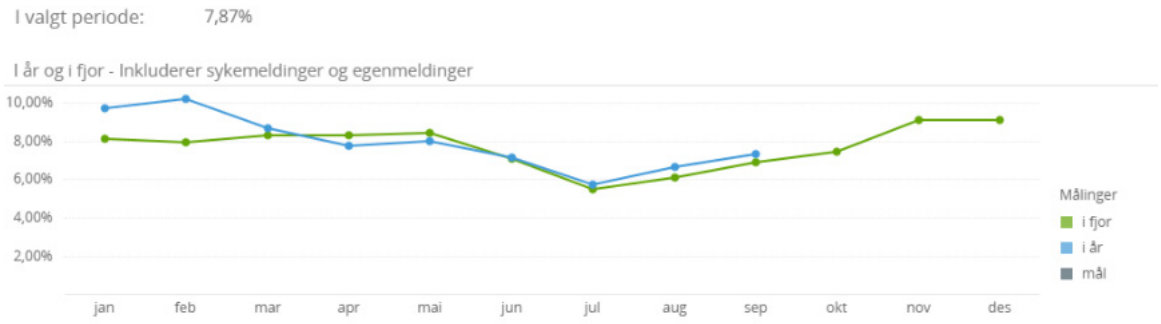
I økonomiplanperioden videreføres heltidsarbeidet som en del av Plan for å beholde, kvalifisere og rekruttere. Målet er gode arbeidstidsordninger, robuste fagmiljøer og en inkluderende arbeidsgiverpolitikk som ivaretar både tjenestenes behov og medarbeidere i ulike livsfaser.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
% heltid i kommunen	40 %	44 %	44 %	46 %	52 %	55 %	62 %	63 %	63 %	63 %	63 %	64 %	**66 %**
% heltid kvinner	34 %	38 %	38 %	41 %	47 %	52 %	57 %	59 %	59 %	59 %	60 %	61 %	**62 %**
% heltid menn	68 %	74 %	73 %	71 %	72 %	73 %	77 %	78 %	86 %	87 %	75 %	84 %	**88 %**

FIGUR 9 - UTVIKLING I ANTALL % HELTID PERIODEN 2014 – 2026

8.3 Sykefravær og nærvær på arbeidsplassen

FIGUR 10 - UTVIKLING I TOTALT SYKEFRAVÆR PR 23.09.2026, FOR SAUDA KOMMUNE FOR 2025 (GRØNN) OG 2026 (BLÅ)

Per september 2026 var det samlede sykefraværet i Sauda kommune 7,87 prosent, mot 7,38 prosent i tilsvarende periode i 2025. Dette innebærer en liten økning i sykefraværet sammenlignet med året før.

Medarbeiderne er kommunens viktigste ressurs og avgjørende for at Sauda kommune skal kunne levere gode og stabile tjenester til innbyggerne. Høyt nærvær bidrar til kontinuitet, kvalitet og forutsigbarhet i tjenestene, samtidig som det er viktig for et godt arbeidsmiljø og en bærekraftig organisasjon.

Sauda kommune arbeider systematisk med å fremme nærvær og forebygge sykefravær. Heltidskultur og tett oppfølging av medarbeidere er sentrale strategier i dette arbeidet. Kommunen legger vekt på tidlig innsats, god dialog og individuell tilrettelegging, med mål om å forebygge langvarig fravær og legge til rette for at medarbeidere kan være i arbeid så langt det er mulig.

Arbeidet skjer i nært samarbeid med blant annet NAV Arbeidslivssenter, bedriftshelsetjenesten, vernetjenesten og partene i arbeidslivet. Gjennom dette samarbeidet har kommunen opparbeidet kunnskap og erfaring som er innarbeidet i rutiner og praksis på tvers av organisasjonen.

Oppfølging og forebygging av sykefravær er et langsiktig og kontinuerlig arbeid. Kommunen vil fortsatt prioritere systematisk innsats på områder som arbeidsgiver kan påvirke, blant annet arbeidsmiljø, organisering, ledelse, tilrettelegging og oppfølging. Samtidig vil sykefraværet også påvirkes av forhold som ligger utenfor arbeidsgivers kontroll.

Målet er å utvikle et arbeidsmiljø som fremmer nærvær, mestring og arbeidsglede, og som bidrar til at kommunen kan beholde medarbeidere og sikre robuste og bærekraftige tjenester over tid.

8.4 Lærlinger

I 2026 har Sauda kommune hatt et rekordlavt antall søkere til læreplass. Utviklingen må i hovedsak ses i sammenheng med at få elever fullførte Vg2 innen aktuelle fagområder, samtidig som flere velger påbygg til generell studiekompetanse framfor å gå ut i lære. Dette gir et redusert rekrutteringsgrunnlag til fagopplæringen og kan over tid få betydning for kommunens tilgang på kvalifisert arbeidskraft. Utviklingen bør derfor følges tett som en del av kommunens langsiktige kompetanse- og rekrutteringsarbeid.

Samtidig har Sauda kommune videreutviklet sin rolle som lærebedrift og tilbyr nå læreplasser innen et bredt spekter av fag. Ved oppstart høsten 2026 hadde kommunen lærlinger innen helsefagarbeiderfaget, barne- og ungdomsarbeiderfaget, anleggsrørleggerfaget, brannforebyggingsfaget, ernæringskokkfaget og gjenvinningsfaget. Kommunen er godkjent lærebedrift innen alle disse fagene.

Bredden i lærefagene bidrar til kompetansebygging og rekruttering på tvers av organisasjonen. Lærlingeordningen er dermed ikke bare viktig innen de tradisjonelt store kommunale fagområdene, men er også et strategisk virkemiddel for å møte framtidige kompetansebehov i flere deler av kommunen.

I løpet av 2026 vil flere av lærlingene som har gjennomført modulstrukturert opplæring, fullføre opplæringsløpet og gå opp til fagprøve. Dette er viktig både for den enkelte lærling og for kommunens tilgang på etterspurt fagkompetanse.

Sauda kommune legger vekt på kvalitet gjennom hele opplæringsløpet. Lærlingene får tett og systematisk oppfølging av egne veiledere, med mål om å fremme faglig utvikling, mestring og trygghet i arbeidshverdagen. God veiledning og strukturert oppfølging skal bidra til høy gjennomføring og gode faglige resultater.

Lærlingeordningen inngår i kommunens langsiktige arbeid med å beholde, kvalifisere og rekruttere medarbeidere. Gjennom å tilby læreplasser innen flere fagområder bidrar kommunen til å utdanne framtidens fagarbeidere og bygge kompetanse som kommunen vil ha behov for i årene framover. Samtidig gir ordningen unge og voksne mulighet til å opparbeide formell kompetanse og relevant arbeidserfaring.

I økonomiplanperioden vil det være viktig å videreføre arbeidet med å utvikle Sauda kommune som lærebedrift, samtidig som utviklingen i søkertall og tilgangen på aktuelle kandidater følges nøye. Et tilstrekkelig antall læreplasser, kombinert med god kvalitet i opplæringen, vil være et viktig bidrag til å sikre framtidig kompetanse, kontinuitet og bærekraftige kommunale tjenester.

8.5 Kompetanseutvikling

Kompetente medarbeidere er avgjørende for at Sauda kommune skal kunne levere gode og bærekraftige tjenester, både i dag og i årene som kommer. Kommunens Plan for å beholde, kvalifisere og rekruttere vil være et av våre viktigste arbeidsverktøy i årene framover og skal gi retning for det langsiktige og systematiske arbeidet med å utvikle organisasjonen og medarbeiderne.

Kompetanseutvikling er en sentral del av planen. Sauda kommune skal legge til rette for at medarbeidere får mulighet til å utvikle, vedlikeholde og bruke sin kompetanse gjennom hele arbeidsforholdet. Gode muligheter for faglig og personlig utvikling skal bidra til mestring, motivasjon og kvalitet i tjenestene, samtidig som det styrker kommunens evne til å beholde og rekruttere medarbeidere.

Kompetansebehovene vil endre seg i takt med utviklingen i tjenestene, nye krav, teknologi og endrede arbeidsformer. Kommunen må derfor arbeide systematisk med å identifisere framtidige kompetansebehov og legge til rette for relevante kompetansetiltak, videreutdanning, intern læring og karriere- og utviklingsmuligheter. Eksisterende nasjonale og lokale ordninger for kompetanseutvikling skal ses i sammenheng med tiltakene i planen.

Plan for å beholde, kvalifisere og rekruttere vil være førende for kommunens arbeid på området. Tiltakene skal konkretiseres og prioriteres gjennom egne handlingsplaner og ses i sammenheng

med de årlige budsjettprosessene. På denne måten skal kommunen arbeide helhetlig og langsiktig for å sikre riktig kompetanse, utvikle egne medarbeidere og stå bedre rustet til å møte framtidens behov.

9 Klimaomstilling og klimabudsjett

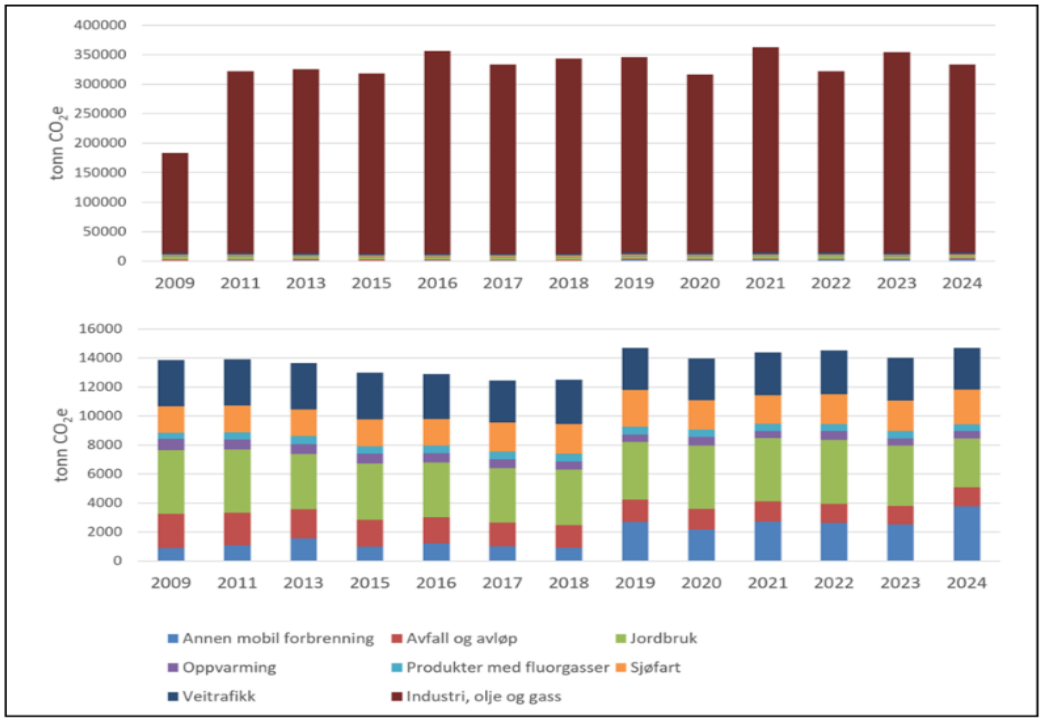
Klimaplan for Sauda kommune (2025-2035) beskriver hvordan kommunen skal jobbe med reduksjon av klimagassutslipp, energiomstilling og klimatilpasning. Planen følges opp med konkrete tiltak gjennom egen handlingsplan og årlige budsjetter. Klimaarbeidet er tverrsektorielt, og et eget klimabudsjett inkluderes i økonomiplanen for å synliggjøre den totale innsatsen og koblingen mellom økonomisk budsjett og klimaarbeidet.

9.0 Klimabudsjett 2026

Miljødirektoratet utarbeider årlig kommunevise klimaregnskap for direkte utslipp innenfor kommunegrensene. Klimaregnskapet for Sauda kommune for 2009-2024 er vist i figur 1. Den øverste grafen inkluderer alle sektorer, og domineres av utslipp fra industri (Eramet). I den nederste grafen er industri utelatt for å bedre vise fordeling mellom øvrige sektorer. Totale utslipp fra Sauda er redusert med 6% fra 2023 til 2024. Dersom industri tas ut, blir det en økning på 5%. Økningen er særlig innen ‘’Annen mobil forbrenning’’ (ikke-veigående motorredskaper som traktorer, anleggsmaskiner mm) som nå er største utslippskategori etter industri.

Saudas klimaplan legger de nasjonale klimamålene om utslippsreduksjon på minst 55% innen 2030 til grunn, med 2022 som referanseår. Fra 2022 til 2024 har det totalt sett vært en økning på over 3% (1% når industri utelates) i Saudas utslipp.

I framskriving av Saudas utslipp er det estimert en forventet utslippsreduksjon på 18% fra 2022 til 2030 uten ekstra tiltak. Dette viser at Sauda trenger å forsterke innsatsen innen klimaomstilling og at omstilling må skje både i kommune, næringsliv og samfunnet for øvrig.

FIGUR 11: KLIMAREGNSKAP FOR SAUDA KOMMUNE FOR PERIODEN 2009-2024 (I TONN CO2E) MED OG UTEN SEKTOR INDUSTRI. DATA FRA MILJØDIREKTORATET.

9.1 Klimabudsjett 2027

Et klimabudsjett er et styringsverktøy for kommunens klimaarbeid og inneholder en oversikt over tiltak som planlegges gjennomført for å få ned klimagassutslippene. Klimabudsjettet skal koble mål og tiltak tettere sammen i kommunens økonomiske budsjett.

Klimabudsjettet for 2027 er presentert i Tabell 1. Merk at klimabudsjettet kun synliggjør tiltak i det økonomiske budsjettet med en antatt positiv effekt på kommunens klimagassutslipp og/eller energiforbruk og tilfører altså ikke nye tiltak. Klimabudsjettet vil oppdateres etter endelig vedtak av budsjett.

Merknader til klimabudsjettet:

- Klimabudsjettet inneholder ikke utslipp og opptak fra arealbruk, tiltak som gjennomføres av andre enn kommunen og mindre driftstiltak som går kontinuerlig.
- Klimabudsjettet inneholder både tiltak fra klimahandlingsplanen og andre planlagte tiltak som er i tråd med klimaplanens strategier og antas å ha en positiv klimaeffekt.
- Utslippskategorien sier noe om hvilken kategori tiltaket primært vil bidra i. Merk at energiomstilling i seg selv er et mål og at tiltak i denne kategorien ikke først og fremst handler om klimagassutslipp, men om bruken av elektrisk energi.
- Det er svært utfordrende å estimere forventede utslippsreduksjoner for tiltakene. Det er derfor kun inkludert estimat der det har vært faktiske tall å legge til grunn.
- Kolonnen med ''Finansiering'' viser hvordan tiltaket er tenkt finansiert. Merk at noen tiltak allerede har sikret finansiering gjennom tilskudd (indikert med ''tildelt tilskudd'').

Tiltak	Referanse i budsjett	Utslipps-kategori	Forventa effekt (2027)	Kostnad [1000 kr] (2027)	Finansiering
Elektrisk hjulgravemaskin	INV-47	Direkte utslipp	24 tonn CO_2e	5000	Investering (Søkt tilskudd)
Renovasjonsboder	INV-43	Indirekte utslipp Direkte utslipp	-	2000	Investering
Komposteringsanlegg	INV-48	Indirekte utslipp Direkte utslipp	-	400	Investering
Ventilasjon og fjernvarme BT1 ungdomsskolen	INV-07	Energi (indirekte utslipp)	-	1 200	Investering
Hurtigladepunkt		Direkte utslipp	-	1500	Tildelt tilskudd
Energiportalen		Energi (indirekte utslipp)	-	-	Klimapotten i 2026
Energitiltak bygg (fra FDV-plan)		Energi (indirekte utslipp)	-	-	Egen pott til utførelse av FDV-plan
Klimavennlige anskaffelser		Indirekte utslipp	-	-	Eventuell merkostnad investering / innkjøp
Organisatoriske tiltak		Direkte utslepp Indirekte utslipp	-	-	Drift
Intern tilskuddsordning		Tilretteleggende aktivitet	-	25	Klimapotten
Aktivitet mot innbyggere		Tilretteleggende aktivitet	-	50	Klimapotten
Ekstern tilskuddsordning		Tilretteleggende aktivitet	-	25	Klimapotten
Leasing av el-sykler til ansatte		Tilretteleggende aktivitet	-	-	Drift
Klima vektlegges i revisjon av kommuneplan		Tilretteleggende aktivitet	-	-	Drift

TABELL 7 - KLIMABUDSJETT 2027: PLANLAGTE TILTAK I 2027 SOM ER RELEVANT FOR ARBEID MED Å REDUSERE KLIMAGASSUTSLIPP OG ENERGIFORBRUK. KLIMABUDSJETTET VIL OPPDATERES ETTER KOMMUNESTYRETS VEDTAK AV BUDSJETT- OG ØKONOMIPLAN

10 Oppfølging av kommuneplanen

Koblingen mellom kommuneplanens samfunnsdel og kommunens økonomiplan er viktig. Kommuneplanens samfunnsdel gir langsiktige mål og strategier fram mot 2030. Økonomiplanen er kommunens konkrete virkemiddel for å følge opp disse målene, ved å oversette strategier til prioriteringer, tiltak og ressursbruk for kommende fireårsperiode.

I gjeldende kommuneplanens samfunnsdel er det pekt ut fem temaområder med tilhørende mål og strategier.

De fem temaområdene er:
1. Innovasjon, samarbeid, samskaping
2. Verdiskapning og næring
3. Leve i Sauda
4. Energi, klima og miljø
5. Tettstedsutvikling

FN's bærekraftsmål skal ligge til grunn for all kommunal virksomhet. Kommuneplanens samfunnsdel prioriterer og omsetter FN's bærekraftsmål til lokale forhold for å sikre en sosial, økonomisk og miljømessig bærekraftig utvikling.

FIGUR 12 - OVERSIKT OVER TEMAOMRÅDENE I KOMMUNEPLAN OG KOPLING MOT FNS BÆREKRAFTSMÅL

Det er i de følgende punktene skissert planlagte tiltak og ressursbruk for å følge opp det enkelte satsingsområde i denne økonomiplanperioden. Opplistingen vil ikke omfatte alle tiltak i forslag til budsjett eller prosjekt som pågår i kommunen, men eksemplene gir et bilde på hvordan målene i samfunnsdelen følges opp.

10.0 Innovasjon, samarbeid, samskaping

Satsingsområdet handler om at kommunen skal møte fremtidens behov med rett kompetanse, god ressursutnytting og reell medvirkning. Sammen med innbyggere, ansatte og samarbeidspartnere skal vi utvikle bærekraftige og treffsikre tjenester.

Forslag til tiltak og planlagt ressursbruk i perioden:

- Ta i bruk verktøy som øker effektiviteten og kvaliteten i tjenestene.
- Ta i bruk nytt styringsverktøy Framsikt
- Sauda i sanntid
- Skape samarbeidsformer der kommune, næringsliv, lag, foreninger og enkeltpersoner bidrar til gode løsninger
- Fortsette arbeidet med Ung Kraft-fondet, et samarbeid mellom næringsliv og oppvekst om entreprenørskap og innovasjon i barnehage og skole.
- Fortsette arbeidet med rekruttering, blant annet gjennom Adresse Sauda

10.1 Verdiskaping og næring

Dette satsingsområdet vektlegger å styrke Saudas rolle som industrikommune og kraftsentrum, samtidig som kommunen legger til rette for nye næringer, arbeidsplasser og et bredt kompetansemiljø.

Forslag til tiltak og planlagt ressursbruk i perioden:

- Utarbeide revidert næringsplan med handlingsplan.
- Sauda kommune skal ha en tydelig rolle som samfunns- og næringsutviklingsaktør. Næringsplanen gir de overordnede føringene.
- Fortsette arbeidet med veiforbindelse mot E134, både strategisk, politisk og administrativt.
- Kommunen skal være partner i offentlige/private/ideelle samarbeid for å realisere utviklingsprosjekter, eksempelvis gondolprosjekt i Svandal.
- Være tett på og være en aktiv samarbeidsaktør for næringsutvikling innen eksisterende og nye bransjer (industri, energi, tjenester, reiseliv).
- Bidra til at næringslivet i Sauda har konkurransedyktige betingelser (eksempelvis myndighetsprosedyrer og høringer) og utviklingsmuligheter (blant annet tilrettelegging av arealer og infrastruktur). Eksempelvis utarbeide reguleringsplan for Birkeland næringsområde.
- Samarbeid med Sauda Energi som sikrer videre utvikling av selskapet og forretningsmodell knyttet til dette.
- Legge til rette for at lokale virksomheter kan dra nytte av EU-prosjekter gjennom vårt medlemskap i Stavangerregionens Europakontor.
- Være aktiv i regionale og fylkeskommunale samarbeidsorganer for å fronte og sikre Sauda sine interesser.

10.2 Leve i Sauda

Dette satsingsområde omfatter arbeidet for gode levekår, inkluderende lokalsamfunn og attraktive oppvekst- og bomiljø, der innbyggerne skal ha trygge tjenester, fellesskap og muligheter til å leve gode liv.

Forslag til tiltak og planlagt ressursbruk i perioden:

- Arbeide videre med å sikre framtidsrettet oppvekststruktur
- Øke budsjettet til lærebøker
- Arbeide videre med å legge til rette for framtidens helse- og velferdstjenester

- Styrke muligheten til å bo hjemme lengst mulig
- Samarbeide om aldersvennlige boligløsninger og legge til rette for videre boligbygging og utvikling
- Fremme en alders- og demensvennlig samfunnsutvikling
- Delta i Adresse Sauda og andre rekrutteringsarenaer
- Etablere ballbinge på Fløgstad skole og oppgradere ballbingen ved Sauda ungdomsskole
- Utrede og arbeide videre med terapibasseng i Saudahallen

10.3 Energi, klima og miljø

Dette satsingsområdet setter søkelys på ansvarlig forvaltning av naturressurser, omstilling til lavutslippssamfunn og tilpasning til klimaendringer, med Saudas energiressurser som utgangspunkt for grønn utvikling.

Forslag til tiltak og planlagt ressursbruk i perioden:

- Følge opp vedtatt klimaplan med handlingsplan.
- Erstatte diesel-drevet hjulgravemaskin på sorteringsanlegget med elektrisk
- Nye renovasjonsboder for hytterenovasjon
- Prosjektering av komposteringsanlegg
- Gjennomføre tiltak for energieffektivisering i tråd med FDV-plan for bygg
- Følge opp vedtatt hovedplan for vann og avløp
- Følge opp vedtatt overordnet beredskapsplan

10.4 Tettstedsutvikling

Satsingsområde handler om å gjøre Sauda til et levende, attraktivt og fremtidsrettet tettsted med gode møteplasser, variert boligtilbud og sterke kultur- og næringsfunksjoner.

Forslag til tiltak og planlagt ressursbruk i perioden:

- Oppfølging av prosjekt og planarbeid i sentrum.
- Revisjon av kommuneplanens arealdel
- Ferdigstille temaplan for idrett og friluftsliv
- Ferdigstille plan for trafikksikkerhet og mobilitet
- Ferdigstille mulighetsstudie i Nedre Saudasjøen
- Arbeide med boligplan

11 Oppfølging av rammesaken

Kommunestyret behandlet rammesaken i sitt møte i juni.

I vedtaket i saken kom det totalt 14 bestillinger på områder som kommunedirektøren skulle se nærmere på. Disse er presentert nedenfor. Samtlige tiltak er svart ut som tiltak som er anbefalt, eller ikke anbefalt. En nærmere presentasjon av tiltaket ligger som vedlegg til budsjett- og økonomiplan. Det har vært et mål at besvarelsen skal være oversiktlig og kortfattet.

Kommunestyret ba om følgende utredninger:

1. Framtidas oppvekst – fase 3
2. Skolemiljøteam
3. Lokal forskrift for bemanning i barnehage
4. Ung i Sauda
5. Bærekraftige rammer for Sauda frivilligsentral
6. Likeverdige studie- og rekrutteringsordninger
7. Styrking av kommunens tilsynsfunksjoner
8. Framtidas helse og velferd – fase 2
9. Mål- og resultatstyring som en integrert del av budsjettet
10. Oppfølging av kommuneplanens samfunns- og arealdel samt klima- og naturmål i budsjett og økonomiplan
11. Gjennomføring av planstrategien med vekt på strategisk næringsplan, inkludert landbruk
12. Vurdering av et universelt utformet dagaktivitetstilbud ved STAS i Torsveien
13. Synliggjøring av tiltak og ressursbehov i budsjettet for gjennomføring av planstrategien
14. Utredning av helsesykepleier for eldre, herunder omfang og organisering

11.1 Framtidas oppvekst – fase 3

Vedtak om utredning:
Kommunestyret vedtok i sak 057/2026 «Framtidas oppvekst, fase 2» følgende:
«Kommunedirektøren legger frem en politisk sak i andre halvår 2026, der kommunestyret drøfter innhold i mandat som beskriver innhold, organisering og fremdrift av prosjektets fase 3.»
Saken ble fulgt opp i kommunestyrets sak 076/2026.
Se vedlegg 11.1 Framtidas oppvekst – fase 3

Hvilke utfordringer skal tiltaket løse:
Fase 1 og 2 i prosjektet har gitt et viktig kunnskapsgrunnlag om framtidig organisering og utvikling av barnehager og skoler i Sauda. Fase 2 har gitt informasjon om kostnader, ulike tomtealternativ og bygg på et skissenivå. I fase 3 er det behov for en større detaljeringsgrad i kunnskapsgrunnlaget, og å se dette sammen med prosjektet Fremtidens helse og velferd. Det er behov for å se disse sammen på området investering, areal og fag, jamfør verbalpunkt 15, kommunestyrevedtak i sak 131/2025.

Hva er ventet effekt av tiltaket:
Målet må være at kommunestyret etter fase 3 har fått et helhetlig og tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag innen oppvekstfeltet, og kan se dette sammen med innen helse og velferd-prosjektet, når dette prosjektet har tilsvarende informasjonsnivå. Dette skal legge til rette for langsiktige og helhetlige prioriteringer knyttet til investeringsbehov, arealbruk og faglig utvikling.

Kostnad:
Se investeringsbudsjettet, Forprosjekt oppvekst - fase 3.

Forslag til beslutning:
Videre arbeid med «Framtidas oppvekst – fase 3» gjennomføres i tråd med kommunestyrets vedtak i sak 076/2026 og de økonomiske rammene som framgår av investeringsplanen.

11.2 Skolemiljøteam

Vedtak om utredning:
Det foreslås å etablere et skolemiljøteam som pilot ved Fløgstad skule. Tiltaket følger opp vedtak i sak 038/2026 «Kvalitetsmelding for barnehage, skole og SFO», der kommunestyret ba om konkrete tiltak for å styrke det forebyggende arbeidet mot mobbing, oppfølging av skolefravær, samt sikre inkluderende læringsmiljø. Tiltaket er også forankret i «Plan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker», vedtatt i sak 044/2025. Se OPP 01 for mer informasjon.

Hvilke utfordringer skal tiltaket løse:
Økende skolefravær og behov for tilrettelegging viser at det er behov for å prøve ut nye måter å organisere og styrke oppfølgingen av elever som trenger ekstra støtte. Tiltaket er særlig rettet mot elever med utfordringer knyttet til atferd og emosjonell og sosial utvikling.

Hva er ventet effekt av tiltaket:
Piloten legger grunnlag for bedre framtidig måloppnåelse innenfor samtlige sektormål.

Kostnad:
To årsverk med utdanning i miljøterapi. Se OPP 01.

Forslag til beslutning:
Kommunedirektøren anbefaler tiltaket

11.3 Lokal forskrift for bemanning i barnehage

Vedtak om utredning:
Kommunedirektøren igangsetter arbeidet med å utarbeide forslag til lokal forskrift om bemanning i barnehagene. Forskriften baserer seg på vedtak OPP 01 og OPP 02 og OPP 03 om styrket bemanning som ble vedtatt i budsjett 2026. Forslag til lokal forskrift legges fram for kommunestyret til behandling. Det er om saken skal legges frem til politisk behandling kommunestyret skal ta stilling til i denne saken.

Hvilke utfordringer skal tiltaket løse:
En lokal forskrift kan gi et mer varig og forutsigbart grunnlag for styrket bemanning og tidlig innsats i barnehagene.

Hva er ventet effekt av tiltaket:
Varig styrket bemanning legger grunnlag for bedre framtidig måloppnåelse innenfor samtlige sektormål.

Kostnad:
Ingen kostnad.

Forslag til beslutning:
Kommunedirektøren anbefaler at det igangsettes ett arbeid med å utarbeide forslag til lokal forskrift om bemanning i barnehagene.

11.4 Ung i Sauda

Vedtak om utredning:

Prosjektet «Ung i Sauda» skal bidra til trygg og helhetlig oppfølging av unge med flyktning- og innvandrerbakgrunn som står i en sårbar livssituasjon.

Hvilke utfordringer skal tiltaket løse:

Styrke de unges forutsetninger for å lykkes i utdanning og arbeid, delta i fritidsaktiviteter og sosiale fellesskap, samt oppleve god helse og livsmestring.

Hva er ventet effekt av tiltaket:

Tiltaket forventes å bidra til økt livsmestring, sosial inkludering og deltakelse i utdanning og arbeid. På lengre sikt kan dette bidra til at færre blir avhengige av stønad til livsopphold og redusere behovet for oppfølging fra kommunale hjelpetjenester.

Kostnad:

Tiltaket kan gjennomføres innenfor 2026 - rammene til introduksjonstjenesten.

Forslag til beslutning:

Kommunedirektøren anbefaler ikke tiltaket.

Siden tiltaket først ble vurdert, har det skjedd organisatoriske endringer som påvirker forutsetningene for organisering og gjennomføring av prosjektet. Kommunedirektøren vurderer derfor at det er hensiktsmessig å avvente oppstart.
Årsverket som var tiltenkt prosjektet er fjernet i konsekvensjustert budsjett for 2027, og det vil være behov for å tilbakeføre dette om prosjektet likevel skal gjennomføres.

11.5 Bærekraftig rammer for Sauda frivilligsentral

Vedtak om utredning:

Kommunedirektøren foreslår å utarbeide en egen sak for politisk behandling som avklarer overordnet mandat, rolle og prioriteringer for Sauda frivilligsentral. Det er om saken skal legges frem til politisk behandling kommunestyret skal ta stilling til i denne saken

Hvilke utfordringer skal tiltaket løse:

Det er i dag et betydelig gap mellom forventningene til frivilligsentralens ansvar, rolle og oppgaver og sentralens tilgjengelige kapasitet og ressurser.

Hva er ventet effekt av tiltaket:

Et tydelig og politisk forankret mandat skal bidra til bedre samsvar mellom forventninger, oppgaver og tilgjengelige ressurser. Det skal gi administrasjonen et tydeligere grunnlag for å organisere og prioritere frivilligsentralens arbeid, og legge til rette for et godt samspill mellom kommunen og frivillig sektor.

Kostnad:

Ingen

Forslag til beslutning:

Kommunedirektøren anbefaler at det utarbeides en egen sak som avklarer overordnet mandat, rolle og prioriteringer for Sauda frivilligsentral. Saken legges frem til politisk behandling.

11.6 Likeverdige studie- og rekrutteringsordninger

Vedtak om utredning:
Tiltaket er forankret i strategi 12 i vedtatt plan for å beholde, kvalifisere og rekruttere ansatte i Sauda kommune. Et av tiltakene i strategien er å utarbeide retningslinjer som legger til rette for å tiltrekke, utvikle og beholde kvalifiserte medarbeidere gjennom rekrutteringsstillinger, stipend- og støtteordninger. Ved behandling av sak 040/2026 «Rekrutteringstiltak for å sikre sykepleie- og vernepleierkompetanse i Sauda kommune» vedtok kommunestyret at tilsvarende rekrutterings- og kompetansetiltak skal innføres for andre yrkesgrupper så snart det lar seg gjøre. Det skal på denne bakgrunnen utarbeides varige og helhetlige retningslinjer for rekrutteringsstillinger, stipend- og støtteordninger. Retningslinjene skal drøftes med hovedtillitsvalgte og behandles i ulike fora før de legges fram for endelig behandling. Budsjettiltaket som foreslås nå, har et mer avgrenset formål. Det skal sikre mer likeverdige vilkår for ansatte som allerede er i gang med utdanningsløp, i påvente av at felles og varige retningslinjer kommer på plass.
Se vedlegg for mer informasjon.

Hvilke utfordringer skal tiltaket løse:
Sauda kommune har i dag ulike ordninger for ansatte som tar utdanning og kompetanseheving. Ordningene har blitt etablert på ulike tidspunkt og med ulike vilkår, noe som kan føre til ulike behandling av ansatte.
Tiltaket skal bidra til at ansatte i sammenlignbare situasjoner får mer likeverdige vilkår.

Hva er ventet effekt av tiltaket:
Mer likeverdige og forutsigbare vilkår for ansatte som tar utdanning og kompetanseheving. Felles retningslinjer vil redusere risikoen for ulik praksis mellom tjenesteområder og gjøre det tydeligere hvilke ordninger kommunen kan tilby og hvilke kriterier som gjelder. På lengre sikt forventes tiltaket å styrke kommunens arbeid med å rekruttere, kvalifisere og beholde medarbeidere, og bidra til at økonomiske støtteordninger brukes målrettet mot områder der kommunen har særskilte kompetanse- og rekrutteringsbehov.

Kostnad:
100.000 kr per år i økonomiplanperioden.

Forslag til beslutning:
Kommunedirektøren anbefaler tiltaket

11.7 Styrking av kommunens tilsynsfunksjoner

Vedtak om utredning:
Sikre at kommunen kan ivareta sin rolle som tilsynsmyndighet på en forsvarlig måte.

Hvilke utfordringer skal tiltaket løse:
Sauda kommune har begrensede ressurser til å gjennomføre lovpålagte tilsyn innen byggesaksområdet og kontroll med private tilknytninger til kommunalt vann- og avløpsnett. Manglende kapasitet medfører at tilsyn gjennomføres i mindre omfang enn ønskelig, og kommunen har begrensede muligheter til å avdekke ulovlige forhold og følge opp avvik. Dette kan føre til blant annet økt risiko for ulovlig byggevirksomhet og manglende etterlevelse av byggesaksregelverket, mangelfull oppfølging av ulovlige eller feilførte VA-tilknytninger, økt belastning på kommunalt ledningsnett og renseanlegg og redusert tillit til regelverket.

Hva er ventet effekt av tiltaket:
En styrking av tilsynsfunksjonene forventes å øke kommunens evne til å utføre lovpålagte tilsyn og myndighetsoppgaver. I tillegg skal det bidra til å forebygge og avdekke byggearbeider og ulovlige tiltak tidligere. Dette er med på å bidra til likebehandling og økt rettssikkerhet for innbyggerne og tiltakshavere, samtidig som en kan redusere fremtidige kostnader som følge av mangelfull kontroll og oppfølging.

Kostnad:
Kostnaden fremkommer av tiltak NSK-04 og NSK-14-1 og 2.

Forslag til beslutning:
Kommunedirektøren anbefaler at tiltak NSK-14-1 og 2 gjennomføres.

11.8 Framtidas helse og velferd – fase 2

Vedtak om utredning:
Prosjektet *«Framtidas helse og velferd»* skal gi i et helhetlig kunnskapsgrunnlag om nåsituasjonen og framtidige behov, samt et beslutningsgrunnlag og anbefalinger for prioriteringer og konkrete tiltak. Kommunedirektøren skal legge fram en prosjektrapport med anbefalte tiltak innen 2026. Det anbefales å sette av midler til neste fase som vil dreie seg om å følge opp de vedtakene kommunestyret fatter i forbindelse med behandlingen av kunnskapsgrunnlaget fra Norconsult sin rapport.

Hvilke utfordringer skal tiltaket løse?
Tiltaket skal sørge for fremdrift i planarbeidet for «Framtidas Helse og velferd». Det skal også koordineres mot Framtidas oppvekst. Kommunedirektøren vil redegjøre for sine vurderinger og anbefalinger knytta til kunnskapsgrunnlaget i en egen politisk sak i samme møte som dette budsjettdokumentet behandles.

Hva er ventet effekt av tiltaket?
Tiltaket forventes å gi et oppdatert beslutningsgrunnlag for videre veivalg og prioriteringer i helse og velferds-sektoren. Det forventes bedre samsvar mellom kapasitet og behov, mer effektiv ressursbruk og styrkede kompetansemiljøer.

Kostnad:
Se investeringsbudsjettet, Framtidas helse – fase 2.

Forslag til beslutning:
Kommunedirektøren anbefaler tiltaket.

11.9 Mål- og resultatstyringssystem som integrert del av budsjett

Vedtak om utredning:

Som oppfølging av kommunestyrets bestilling foreslår kommunedirektøren å innføre styringsdata i sanntid fra 2027. Løsningen skal bygge på samme prinsipp som Vanylven kommune benytter, hvor nøkkeltall fra kommunens økonomi- og fagsystemer samles og presenteres i en digital styringsoversikt.

Styringsoversikten skal synliggjøre utviklingen i kommunens økonomi, personalressurser og tjenesteproduksjon, og gi grunnlag for løpende oppfølging av ressursbruk og resultater.

Hvilke utfordringer skal tiltaket løse:
Tiltaket skal tydeliggjøre sammenhengen mellom politiske prioriteringer, ressursbruk og oppnådde resultater. Løpende tilgang til oppdaterte styringsdata skal gjøre det enklere å følge utviklingen gjennom året og avdekke behov for tiltak på et tidligere tidspunkt.

Ved å samle sentral styringsinformasjon i én oversikt skal løsningen gi et mer tilgjengelig og felles grunnlag for oppfølging. Aktuelle nøkkeltall er blant annet budsjettavvik, sykefravær, bemanning, overtidsbruk og indikatorer for tjenesteproduksjon og kvalitet.

Hva er ventet effekt av tiltaket:
Tiltaket forventes å gi kommunestyret bedre grunnlag for å vurdere resultater og ressursbruk, samtidig som administrasjonen får et bedre verktøy for løpende styring og tidlig korrigering av avvik. Automatisert innhenting og presentasjon av data kan redusere manuelt rapporteringsarbeid.

Løsningen skal understøtte en tydelig rolledeling, hvor kommunestyret fastsetter prioriteringer og økonomiske rammer, mens kommunedirektøren har ansvar for gjennomføring og oppfølging. Felles styringsinformasjon skal bidra til å avklare forventningene til administrasjonen og styrke samhandlingen mellom politisk og administrativt nivå.

Styringsoversikten skal inngå som grunnlag for jevnlig politisk rapportering, supplert med administrasjonens vurderinger av resultater, avvik og behov for tiltak.

Kostnad:
Estimert kr. 500 000. Del av investeringsbudsjettet.

Forslag til beslutning:
Kommunedirektøren anbefaler tiltaket.

11.10 Oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel samt nå kommunens klima- og naturmål

Vedtak om utredning:
Kommunedirektøren vurderer at man i årets budsjett- og økonomiplan har forsøkt å være tydeligere på investeringer som er vedtatt i plan og hvilke som anses som ‘’nødvendige’’, men som ikke er bestilt/vedtatt i perioden.

Hvilke utfordringer skal tiltaket løse:
Det er forsøkt å belyse i tiltak- og investeringsbudsjett de tiltak og investeringer som bygger på allerede vedtatte sektor- og temaplaner, herunder hovedplan for vann og avløp, klimaplan, FDV-plan for bygg, kommuneplanens samfunnsdel, overordnet beredskapsplan med mer. De tiltakene/investeringene som er i tråd med vedtatte planer, er kommentert.

Hva er ventet effekt av tiltaket:
Ved å tydeliggjøre sammenhengen mellom vedtatte planer og kommunens prioriteringer i budsjett- og økonomiplanen, vil det gi kommunestyret et bedre grunnlag for å vurdere om ressursene benyttes i tråd med vedtatte målsetninger, samt bedre samhandling med prioriteringer og mål med administrasjonen.

Kostnad:
Ingen kostnad.

Forslag til beslutning:
Kommunedirektøren anbefaler tiltaket.

11.11 Gjennomføring av planstrategien med vekt på strategisk næringsplan, inkludert landbruk

Vedtak om utredning:
Kommunedirektøren vurderer at tiltaket i sin helhet ikke vil la seg gjennomføre med utgangspunkt i vedtatt planstrategi 2024-2027. Strategisk næringsplan skal opp til politisk behandling første halvdel av 2027.

Hvilke utfordringer skal tiltaket løse:
Gjennomføringen av vedtatt planstrategi har vært krevende innenfor tilgjengelige ressurser. Dette gjelder særlig arbeidet med strategisk næringsplan og revisjon av kommuneplanens arealdel, hvor kapasitet og prioritering av lovpålagte oppgaver og andre planprosesser har medført forsinkelser. Planstrategien inneholdt flere store planoppgaver som i behandlingen av planstrategien ble framskyndet av kommunestyret sammenlignet med administrasjonens anbefaling.

Hva er ventet effekt av tiltaket:
Kommunedirektøren jobber aktivt for å imøtekomme bestillingen fra kommunestyret av planstrategien. Det er viktig for kommunedirektørens side å poengtere at ved bestilling av nye planer i planstrategiperioden (eksempelvis reguleringsplan på Birkeland næringsområde), vil arbeid som ikke er påbegynt bli ytterligere forsinket.

Kostnad:
Kostnad fremkommer av planstrategien. Det er lagt inn kjøp av konsulenttjenester til de store planprosessene som blant annet sentrumsplan og revisjon av kommuneplanens arealdel.

Forslag til beslutning:
Kommunedirektøren vil legge frem sak med status på vedtatt planstrategi første halvdel av 2027. Revisjon av planstrategien skal legges frem og vedtas i kommunestyret siste halvdel av 2027.

11.12 Vurdering av et universelt utformet dagaktivitetstilbud ved STAS i Torsveien

Vedtak om utredning:
Kommunedirektøren foreslår å gjennomføre en nærmere behovskartlegging og kostnadsvurdering i dialog med aktuelle brukergrupper, tjenesteområder og interesseorganisasjoner før eventuell innarbeiding i budsjett- og økonomiplaner.

Hvilke utfordringer skal tiltaket løse:
Det er mottatt innspill om etablering av universelt utformet aktivitetsutstyr ved STAS i Torsveien til administrasjonen. Innspillet begrunnet med behov for et mer inkluderende aktivitetstilbud for personer med funksjonsnedsettelser. Samtidig er det ikke meldt inn et konkret behov eller prioritert ønske om et slikt tiltak fra kommunens side. Det foreligger derfor ikke et dokumentert tjenestebehov eller faglig vurdert grunnlag for etablering av tiltak på nåværende tidspunkt.

Hva er ventet effekt av tiltaket:
Potensiell effekt vil være et mer inkluderende aktivitetstilbud for brukerne. Omfanget av nytten er usikker dersom det ikke foreligger en kartlegging av behov, brukergrunnlag eller forventet bruk.

Kostnad:
Kostnader er ikke nærmere utredet. Etablering av universelt utformede aktivitets- eller lekeapparater vil medføre investeringskostnader til innkjøp, grunnarbeider og montering, samt fremtidige drifts- og vedlikeholdskostnader. Nærmere kostnadsoverslag må utarbeides dersom tiltaket skal vurderes videre.

Forslag til beslutning:
Det foreslår å gjennomføre en nærmere behovskartlegging og kostnadsvurdering i dialog med aktuelle brukergrupper, tjenesteområder og interesseorganisasjoner. Det tas ikke stilling til investering og økonomiske utgifter på dette tidspunkt.

11.13 Synliggjøring av tiltak og ressursbehov i budsjettet for gjennomføring av planstrategien

Se til punkt 11.11

11.14 Utredning av helsesykepleier for eldre, herunder omfang og organisering

Vedtak om utredning:
Kommunestyret ber kommunedirektøren utrede etablering av en helsesykepleier for eldre, herunder omfang og organisering. Saken legges fram for kommunestyret innen utgangen av 2026.

Hvilke utfordringer skal tiltaket løse:
En helsesykepleier for eldre (ofte omtalt som eldresykepleier, forebyggende sykepleier eller seniorhelsetjeneste) er ikke en lovpålagt kommunal tjeneste, men flere kommuner har etablert slike tilbud som et forebyggende tiltak overfor hjemmeboende eldre.

Hovedformålet er å:
- Fremme helse, mestring og livskvalitet hos eldre.
- Bidra til at eldre kan bo trygt hjemme lengst mulig.
- Identifisere helseutfordringer tidlig før de utvikler seg til omfattende hjelpebehov.
- Forebygge funksjonssvikt, fall, underernæring, ensomhet og psykiske plager.
- Gi informasjon og veiledning om kommunale tjenester, velferdsteknologi og frivillige tilbud.
- Styrke egenmestring og den enkeltes evne til å ivareta egen helse.
- Avdekke behov for tiltak på et tidlig tidspunkt og koble inn riktige tjenester

Hva er ventet effekt av tiltaket:
Tiltaket er et forebyggende og kvalitetsforbedrende tiltak. Forebyggende hjemmebesøk har ikke entydig dokumentert effekt på sykehusinnleggelser, institusjonsbehov eller dødelighet, men forskning og kommunale erfaringer tyder på at tiltaket kan bidra til økt trygghet, bedre informasjon, tidligere identifisering av hjelpebehov og styrket egenmestring hos hjemmeboende eldre.

Kostnad:
Ikke ferdig utredet.

Forslag til beslutning:
Tiltaket er under utredning og behandles i egen sak i kommunestyret i desember 2026.

12 Investeringer

Investeringsplanen er et sentralt virkemiddel for å realisere mål og strategier i kommuneplanen. Gjennom investeringene legger kommunen de fysiske og økonomiske rammene for utviklingen av lokalsamfunnet.

I tråd med kommunedirektørens forslag i økonomiplanen for 2024–2027 er det utarbeidet flere fagplaner innen ulike ansvarsområder. Planene har gitt et godt grunnlag for årets budsjettprosess og bidratt til en mer systematisk og kunnskapsbasert tilnærming til investeringer. I investeringsplanen for 2027–2030 er det lagt vekt på at foreslåtte prosjekter bygger på disse planene og er i samsvar med de prioriteringene som følger av dem.

Fagplanene gir struktur, forutsigbarhet og et solid grunnlag for kommende budsjettarbeid. Samtidig er det avgjørende at de revideres og oppdateres jevnlig, slik at de til enhver tid reflekterer faktiske behov, økonomiske rammer og endringer i kommunens tjenestetilbud.

Kommunedirektøren legger opp til at investeringsnivået i 2027 som er noe høyere enn tidligere år. De samlede investeringene er beregnet til om lag 91 millioner kroner, der selvkostområdene vann, avløp og renovasjon utgjør omtrent 45 millioner kr, mens øvrige investeringer utgjør resten.

Investeringene finansieres gjennom re-budsjettering av ubrukte lånemidler på kr. 40 millioner kroner, merverdiavgiftskompensasjon, samt nytt låneopptak på kr. 35,5 millioner kroner. Dette innebærer at kommunens samlede lånegjeld øker noe.

Det er samtidig kjent at det i årene som kommer vil være behov for vesentlige investeringer innenfor helse- og oppvekstsektoren. Større prosjekter knyttet til helse-, barnehage- og skolebygg er foreløpig satt på vent i påvente av beslutninger og avklaringer i knyttet til helse- og oppvekstprosjektene. Det må derfor forventes at tiltak og prioriteringer i investeringsplanen vil endre seg i løpet av økonomiplanperioden, ettersom omfang, ressursbehov og framdrift i pågående prosesser blir nærmere avklart.

12.0 Tiltak i økonomiplanen

På neste side følger oversikten over foreslåtte investeringer i økonomiplanperioden. Videre vil tiltakene som er lagt inn kommenteres kort.

INVESTERINGSBUDSJETT 2027-2030

Sauda kommune

INV	Prosjektnavn	Område	2027	2028	2029	2030
INV-01	Prosjektledelse	Administrasjon	2 350 000	2 350 000	2 350 000	
INV-02	Sauda i sanntid	Administrasjon	500 000			
	Sum administrasjon		**2 850 000**	**2 350 000**	**2 350 000**	**-**
INV-03	Innsatslederbil brann	Brann	1 500 000			
	Sum brann		**1 500 000**	**-**	**-**	
INV-04	Lyskilder	Bygg	1 000 000	1 000 000	1 000 000	
INV-05	Ventilasjonsanlegg BT2 ungdomsskolen	Bygg	2 000 000	1 500 000		
INV-06	Ventilasjon og fjernvarme BT1 ungdomsskolen	Bygg	1 200 000			
INV-07	Tilfluktsrom kommunale bygg	Bygg	1 000 000	1 000 000	1 000 000	
INV-08	Adgangskontroll kommunale bygg	Bygg		200 000		
INV-09	Carport kommunale biler	Bygg		500 000		
INV-10	Elektriske anlegg kirkebygg	Bygg		1 000 000	1 000 000	
INV-11	Elektrisk anlegg Risvoll skule	Bygg		500 000		
INV-12	Ventilasjonsanlegg Austarheim skule BT2	Bygg		900 000		
INV-13	Oppgradering tak Austarheim skule	Bygg		4 700 000		
INV-14	Rehabilitering av dusjanlegg Fløgstad skule	Bygg		1 100 000		
INV-15	Ventilasjonsanlegg Leabøen barnehage	Bygg		1 100 000		
INV-16	Forprosjekt oppvekst - fase 3	Bygg	3 000 000	7 000 000		
INV-17	Sikkerhetssystem svømmehall	Bygg			1 600 000	
INV-18	Sauna Saudahallen	Bygg		350 000		
INV-19	Nytt ventilasjonsanlegg Eldresenter	Bygg			1 000 000	
INV-20	Nye vinduer Fløgstad skule	Bygg		450 000		
INV-21	Nytt gulv idrettshall	Bygg		3 000 000		
INV-22	Nødstrømsaggregat Sykehusbygget	Bygg				100 000
INV-23	PU-boliger	Bygg	400 000	7 500 000	7 500 000	
INV-24	Ny elkjel Rustå barnehage	Bygg	200 000			
INV-25	ENØK-tiltak Saudahallen	Bygg		2 500 000	5 000 000	
INV-26	Nye omsorgsboliger psykisk helse	Bygg	9 000 000	3 000 000		
INV-27	Vannbehandling Saudahallen	Bygg	250 000	3 750 000		
INV-28	Etablere kontor ergo- og fysioterapitjenesten	Bygg			1 700 000	
INV-29	Trulte Saudahallen	Bygg	150 000			
INV-30	Tappevann Saudahallen	Bygg	350 000			
INV-31	Arbeidsbil byggdrift	Bygg		700 000		
	Sum bygg		**18 550 000**	**41 750 000**	**19 800 000**	**100 000**
INV-32	Framtidas helse - fase 2	Helse	2 000 000			
INV-33	Framtidas helse - forprosjekt	Helse				
	Sum helse		**2 000 000**	**-**	**-**	**-**
INV-34	Renovasjonsboder	Renovasjon	2 000 000	1 000 000	2 000 000	
INV-35	Stor renovasjonsbil	Renovasjon	3 150 000			
INV-36	Automatisering av bilvekt - skiltgjenkjenning	Renovasjon			750 000	
INV-37	Sorteringsplate	Renovasjon				2 000 000
INV-38	Elektrisk hjulgravemaskin	Renovasjon	3 000 000	4 000 000		
INV-39	Komposteringsanlegg	Renovasjon	400 000	7 500 000	7 500 000	
INV-40	Liten renovasjonsbil	Renovasjon			1 000 000	2 000 000
INV-41	Mottak farlig avfall	Renovasjon	2 000 000			
INV-42	Takoverbygg husholdningsavfall	Renovasjon				5 000 000
	Sum renovasjon		**10 550 000**	**12 500 000**	**11 250 000**	**9 000 000**
INV-43	Nedlegging Fosstveitdammen	Uteområde/park/idrett		10 000 000	5 000 000	
INV-44	Lekeapparat	Uteområde/park/idrett	500 000	500 000	200 000	200 000
INV-45	Bil med plan	Uteområde/park/idrett		1 000 000		
INV-46	2 stk Raider plenklipper	Uteområde/park/idrett	350 000			
INV-47	Nimos	Uteområde/park/idrett	2 000 000			
INV-48	Forsterket fanggjerde på Sauda stadion	Uteområde/park/idrett	150 000			
INV-49	Etablering av ballbinge og oppgradering	Uteområde/park/idrett	2 000 000			
	Sum uteområde/park/idrett		**5 000 000**	**11 500 000**	**5 200 000**	**200 000**
INV-50	Oppmålingsbil	Plan og forvaltning		700 000		
	Sum plan og forvaltning		**-**	**700 000**	**-**	**-**
INV-51	Avløp trinn 3	VA	15 000 000	10 000 000	10 000 000	
INV-52	Avløp trinn 4	VA		5 500 000	5 500 000	5 500 000
INV-53	Avløp trinn 5	VA			6 000 000	6 000 000
INV-54	Vannforsyning Svandalen - prosjektering	VA	8 000 000			
INV-55	Brugata Miljøgate	VA		5 000 000	5 000 000	
INV-56	Sanering av septik Austarheim - Del 3	VA				6 100 000
INV-57	Indre Espeland	VA	11 500 000	11 000 000		
INV-58	Egne Hjem	VA				15 000 000
INV-59	Sentrum trasé 3 og 4	VA	500 000	7 500 000	7 500 000	
INV-60	Arbeidsbil avløp	VA				700 000
	Sum VA		**35 000 000**	**39 000 000**	**34 000 000**	**33 300 000**
INV-61	Sykkelparkering	Vei		350 000	300 000	
INV-62	Rassikring	Vei	400 000	400 000	400 000	400 000
INV-63	Utskifting gatelys	Vei	500 000	500 000	500 000	500 000
	Sum vei		**900 000**	**1 250 000**	**1 200 000**	**900 000**
INV-64	RitS Investeringer Felles 2027	IKT	1 558 500			
INV-65	RitS Sauda kommune egne	IKT	9 826 000			
INV-66	RitS Investeringer – Re-budsjettert fra 2026	IKT	3 450 000			
	Sum IKT		**14 834 500**	**-**	**-**	**-**
	Totale investeringer		**91 184 500**	**109 050 000**	**73 800 000**	**43 500 000**
	Renovasjon		**10 550 000**	**12 500 000**	**11 250 000**	**9 000 000**
	VA-investeringer		**35 000 000**	**39 000 000**	**34 000 000**	**33 300 000**
	Øvrige investeringer		**45 634 500**	**57 550 000**	**28 550 000**	**1 200 000**

12.0.0 Tiltak administrasjon

INV-01 Sauda i sanntid

Se til punkt 11.9.

INV-02 Prosjektledelse

Lønn til ansatte i prosjektavdelingen, slik at investeringsprosjektene kan gjennomføres.

12.0.1 Tiltak brann

INV-03 Innsatslederbil brann

Innkjøp av ny innsatslederbil. Inngåelse av samarbeid med Suldal og Etne førte til endret behov i bilparken for brannvesenet. Det er i 2026 registrert alvorlige HMS-avvik ved bruk av bil, og den har vært på verksted hyppig. For å sikre effektiv beredskap og samordning på tvers av tre kommuner, er det nødvendig å ha en sikker innsatslederbil. Bilen skal dekke et større geografisk område, og må være robust, driftssikker og alltid tilgjengelig. Innsatsleder må raskt kunne etablere seg som leder på skadestedet uansett kommune, og bilen blir dermed et kritisk verktøy for mobilitet og ledelse. Investeringen ble vedtatt gjennomført i 2027 i budsjett- og økonomiplan for 2026-2029.

12.0.2 Tiltak bygg

INV-04 Lyskilder

Deler av kommunale bygg er allerede mørklagt og prosjektet med utbytting av lyskilder fra 2025 fortsetter, i henhold til plan. Alle lyskilder med kvikksølvholdige lysrør og halogenlamper byttes til LED ettersom det ikke er mulig å få tak i nye rør og pærer. Fungerende lyskilder blir flyttet der det er behov.

INV-05 Ventilasjonsanlegg BT2 ungdomsskolen

Elever og lærere melder om dårlig inneklima i byggetrinn 2 på Ungdomsskolen. Det er behov for kjøleanlegg til ventilasjonsanlegget. Estimert totalkostnad for prosjektet er på 3,5 millioner kroner.

INV-06 Ventilasjon og fjernvarme BT1 ungdomsskolen

Nytt ventilasjonsanlegg i kantinebygg (Byggetrinn 1). Dette har nådd sin levetid, og mangler også kjøling. Bygget skal tilrettelegges for vannbåren varme, det er per i dag panelovner som er modne for utskifting. Det er behov for nytt gulvbelegg og nye dele-/skyvevegger i kantina som er i dårlig stand. Estimert totalkostnad for prosjektet er på 3,6 millioner kroner og arbeidet forventes å ferdigstilles i 2027.

INV-07 Tilfluktsrom kommunale bygg

Tilsyn fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har avdekket feil og mangler ved de kommunale tilfluktsrommene. Oppgradering og etablering av ny teknisk infrastruktur i 7 stk. kommunale tilfluktsrom i henhold til sjekkpunkter og tiltak for utbedringer i rapporter fra DSB.

INV-08 Adgangskontroll kommunale bygg

Dagens system for adgangskontroll på Legesenter, Helsesenter, Åbøtunet, Sykehusbygget (DMS), og Høllandstunet er ikke i tråd med moderne krav til internkontroll. Teknisk drift har mye ekstra utgifter knyttet til administrering av fysiske nøkler. Ved Høllandstunet er det samtidig dårlig tilstand på ytterdører og dørpumper, og stort behov for nye dører ved hovedinngangen. Tiltak startes opp i 2027 og løper til skallsikring til alle bygg er ferdigstilt.

INV-09 Carport kommunale biler
Tiltaket er knyttet til helsesenteret, og vil forenkle bruken av bilene på vinteren. Det foreslås at prosjektet avventes til at prosjektet «framtidas helse og velferd» er ferdigstilt. Tiltaket er lagt inn i år tre for å synliggjøre behovet.

INV-10 Elektriske anlegg kirkebygg
Nytt elektrisk anlegg i Sauda kirke, Saudasjøen kapell, Solbrekk kapell og Hellandsbygd kapell.

INV-11 Elektrisk anlegg Risvoll skule
Anlegget er fra byggeår. Tiltaket går ut på å bytte tavler som per i dag har skrusikringer med automatsikringer og oppdatere kursfortegnelser. Tiltaket er satt til gjennomføring i 2027.

INV-12 Ventilasjonsanlegg Austarheim skule
Ferdigstillelse av trinn 1. Anses som nødvendig for funksjonen til eksisterende anlegg. Tiltaket er satt til år tre i økonomiplanperioden for å avvente forprosjekt «framtidas oppvekst». Tiltaket er satt til gjennomføring i 2028.

INV-13 Oppgradering tak Austarheim skule
Taket på Austarheim skule har nådd sin levetid og har stort behov for oppgradering, viser til FDV-plan for Sauda kommune. Det skal benyttes kr. 200 000,- i 2027 for å vurdere tilstanden og komme med detaljert kostnadskalkyle for selve oppgraderingen i 2028.

INV-14 Rehabilitering av garderobeanlegg Fløgstad skule
Garderobe/dusjanlegg ved Fløgstad skule har stort behov for oppgradering. Tiltaket er lagt til år tre i økonomiplanperioden for å avvente forprosjekt «framtidas oppvekst».

INV-15 Ventilasjonsanlegg Leabøen barnehage
Anslått kostnad for utbedring av ventilasjonsanlegget for Leabøen barnehage. Prosjektet bør avventes til det foreligger en helhetlig plan for oppgradering av barnehagene i tråd med mandat for forprosjekt «framtidas oppvekst», derfor satt til år tre i økonomiplanperioden. Se også INV-24 for budsjett- og økonomiplan 2026-2029.

INV-16 Forprosjekt oppvekst – fase 3
Midler til videre plan- og prosjekteringskostnader for Framtidas oppvekst. Det er betydelig usikkerhet knyttet til disse tallene, ettersom vedtak om struktur og valg av løsning ikke er avklart før investeringsplanen for kommende økonomiplanperiode utarbeides. Dette skaper usikkerhet knyttet til omfang, ressursbehov og fremdrift for neste fase. Det vil følge en egen kostnadsramme for videre detaljprosjektering av valgt løsning utover i økonomiplanperioden.

INV-17 Sikkerhetssystem svømmehall
Sikkerhet- og analyseverktøy for basseng med formål om å fange opp uønskede hendelser og risikofaktorer i bassengene. Administrasjonen ønsker å bruke 2026 til å innhente erfaringer fra andre svømmeanlegg og undersøke hvordan dette systemet kan effektivisere drift og øke sikkerheten i bassengene, samt forbedre brukeropplevelsen. Tiltaket er foreslått gjennomført i 2029.

INV-18 Sauna Saudahallen
Etablere sauna og tilhørende dusj ved utebadeanlegget på Saudahallen. Administrasjonen benytter 2027 for å innhente erfaringer og behov for tiltaket. Investeringen foretas ikke før tidligst 2028 dersom erfaringstall viser at en ønsker å etablere sauna i Saudahallen.

INV-19 Nytt ventilasjonsanlegg Eldresenter
Ventilasjonssystemet ved Eldresenteret er utilstrekkelig til å bruke rommet til undervisningsformål. Ansatte og elever har rapportert om fysiske plager ved langvarig opphold i rommet. Det er derfor nødvendig å oppgradere ventilasjonssystemet for å sikre et sunt og komfortabelt innemiljø som imøtekommer behovene til både lærere og elever. Anlegget omfatter også kantina, kjøkkenet og enkelte kontorer.

INV-20 Nye vinduer Fløgstad skole
Det er behov for utskifting av 12 vinduer på Fløgstad skole. Det er rapportert at luft trekkes inn og at det blir veldig kaldt på vinteren. Samtidig er det vanskelig å lukke vinduene skikkelig. Et vindu koster ca. 30 000,-.

INV-21 Nytt gulv idrettshall
Parketten i Saudahallen er snart 50 år og bør byttes ut. Ifølge eksperter på slike gulv, blir gulvene svekket og sprø etter ca. 30 år. En bør sjekke mulighet for å legge nytt gulv på eksisterende. Sauda kommune sender inn spillemiddelsøknad.

INV-22 Nødstrømsaggregat Sykehusbygget
Permanent strømforsyning mellom aggregat og nettstasjon: Ved strømbrudd krever det fysisk tilkobling mellom kiosken og garasjen hver gang nødstrømsaggregatet skal tas i bruk eller testes. Denne prosessen tar tid, og i en nødsituasjon kan det være avgjørende å kunne spare denne tiden.

INV-23 PU-boliger
Midler for 2027 er tiltenkt detaljprosjektering og konkurranseutlysning av nye PU-boliger i Torsveien. Midler videre i økonomiplanperioden er et grovt estimat. Endelig byggherrekalkyle for gjennomføring av tiltaket vil først være klart etter detaljprosjektering og gjennomføring av konkurranse.

INV-24 Ny elkjel Rustå barnehage
Det er behov for å skifte ut eksisterende elkjel. Dagens anlegg har ikke tilstrekkelig kapasitet til å opprettholde stabil og tilfredsstillende temperatur i den eldste delen av bygget. Dette fører til store temperatursvingninger gjennom dagen, noe som gir et dårlig inneklima for brukerne. For å sikre et trygt og komfortabelt inneklima er det nødvendig å investere i ny elkjel med tilstrekkelig kapasitet og driftssikkerhet.

Forventet gevinst: Stabil og jevn temperatur i hele bygget, bedre inneklima for barn og ansatte, redusert risiko for driftsavbrudd og akutte reparasjoner, mer energieffektiv og driftssikker oppvarming.

INV-25 ENØK-tiltak Saudahallen
Administrasjonen vil levere søknad om tilskudd til energitiltak i yrkesbygg til Enova i november 2026. Investeringen skal benyttes til å løse et stort varmetap i bygget, som igjen påvirker utgifter med strøm samt undersøke mulighetene for solcellepanel på taket.

INV-26 Nye omsorgsboliger psykisk helse
Budsjett er inkludert plan- og detaljprosjekteringsmidler, samt estimat for oppføring av nye omsorgsboliger i Brekkeveien. Summen er grovt estimert basert på byggetrinn 1 og endelige kalkyler vil først foreligge etter detaljprosjektering og konkurranseutsetting av tiltaket.

INV-27 Vannbehandling Saudahallen
Detaljprosjektering og gjennomføring av tiltak forprosjektert i 2026. Konseptuelt forprosjekt i 2026 for å definere teknisk løsning og tilhørende kostnadsoverslag for gjennomføring knyttet til

vannbehandling i svømmehallen. Sandfilteret nærmer seg sin levetid og det er innen 2029 behov for nytt filter og pumper for bedre vannbehandling. Løsningen må tilrettelegge for separat regulering av temperaturen i bassengene og muligheten til å stenge av sirkulasjonen i bassengene separat.

INV-28 Etablere kontor ergo- og fysioterapitjenesten
Investeringen skal sees sammen med INV-36. Administrasjonen har behov for en estimert pris på sanering av eksisterende terapibasseng før en kan vurdere kostnad for omgjøring til kontorplasser.

INV-29 Trulte Saudahallen
Rengjøringsmaskinen på Saudahallen er stadig inne til reparasjon, og kostnadene for reparering er høye. De ansatte er avhengig av dette apparatet for å kunne rengjøre de store flatene i hallen.

INV-30 Tappevann Saudahallen
Vannforsyningen i garderobene har nådd levetiden og det har begynt å komme flere lekkasjer. Isolasjonen har nådd sin levetid og det utgjør et betydelig varmetap.

INV-31 Arbeidsbil byggdrift
I henhold til helhetlig bil- og maskinplan. Til orientering skal bilplanen revideres i løpet av 2027, og investeringen er derfor foreslått først i 2028.

12.0.3 Tiltak helse

INV-32 Framtidas helse og velferd
Videre arbeid med prosjekt "Framtidas helse og velferd". Oppfølging av politisk sak til kommunestyret i desember 2026. (Norconsult sin sluttrapport – kommunedirektørens anbefalinger for videre fremdrift).

INV-33 Framtidas helse – forprosjekt
Baseres på kunnskapsgrunnlaget fra fase 1 og 2, og kan derfor ikke tallfeste kostnad før dette er klart.

12.0.4 Tiltak renovasjon

INV-34 Renovasjonsboder
En ny renovasjonsbod er planlagt etablert langs Birkelandsvegen i 2027. En stor bod skal erstatte flere små boder som benyttes i dag. Bodene plasseres på utfartsveier som hytteturister passerer på vei hjem fra hytta. Dette vil redusere tiden renovatørene benytter til innsamling av hytterenovasjon og frigjøre tid til bedre sortering og kontroll av avfall. Bodene skal utformes slik at de er bedre tilrettelagt for sortering, ha god plass og være opplyste og oversiktlige. Videre i 2027/28 vil det arbeides med plassering av bod for å samle hytterenovasjon fra andre dalområder.

INV-35 Stor renovasjonsbil
Anbudet og bestillingen er gjennomført i 2026, midler i 2027 til sluttfakturering. Sauda kommune har i dag en stor renovasjonsbil der levetiden er utgått. Bilen er i daglig drift og må fungere til enhver tid for å samle inn avfall fra husholdningene. I de senere år har det vært store kostnader knyttet til vedlikehold og behov for hyppige reparasjoner. Ved nedetid på bilen må renovatørene kjøre inn ruter som fører til mye overtidsarbeid.

INV-36 Automatisering av bilvekt – skiltgjenkjenning
Tiltaket vil frigjøre personell fra luka, som kan gi bedre veiledning av kunder på sorteringsanlegget, samt bidra til økt kontroll av avfallet som kommer inn. Det vil kunne gi bedre sorteringsgrad og redusere kostnader til videre sortering.

INV-37 Sorteringsplate
Det er krav at det skal gjennomføres stikkprøver av avfallet som samles inn fra husholdninger. Dette for å kunne bekrefte om det er mye feilsortering og om det må gjøres tiltak. Eksempelvis, matavfall, batterier osv. i restavfallet. En sorteringsplate vil også kunne føre til at det på høytider fortsatt kan settes ut større kontainere til innsamling av hytterenovasjon. Disse kan etter høytiden tømmes på sorteringsplaten og sorteres her. Det vil ikke være mulig å fortsette med å sette ut kontainere slik det har blitt praktisert til nå, med strengere krav til sortering.

INV-38 Elektrisk hjulgravemaskin
Innkjøp av elektrisk hjulgraver til sorteringsanlegget. Det er behov for ny hjulgravemaskin grunnet høye vedlikeholdskostnader, samt at nåværende gravemaskin ikke har stor nok kapasitet. Grunnet leveringstid må anbudet og bestillingen gjennomføres i 2027. Det er per september 2026 søkt tilskuddsmidler fra Enova for utslippsfrie anleggsmaskiner.

INV-39 Komposteringsanlegg
Det er tidligere gjennomført et forstudie på komposteringsanlegg, men dette kunnskapsgrunnlaget må oppdateres. Tidligere forstudie viser at netto gevinst av å gjennomføre dette prosjektet vil være fra 500 000,- pr år. Det er avhengig av at anlegget ligger i tilknytning til dagens sorteringsanlegg for å kunne nytte eksisterende personell og ressurser til driften av anlegget. Kan føre til betydelige investeringer frem i tid.

INV-40 Liten renovasjonsbil
En ny mindre komprimatorbil vil gi mer effektiv avfallshåndtering, bedre kapasitet og redusert sårbarhet i driften. Samtidig styrkes arbeidsmiljøet for renovatørene gjennom mindre fysisk belastning og mer moderne kjøretøyteknologi. Det er om lag ett års leveringstid på denne typen spesialkjøretøy. Planlegger for 30% betaling i 2029 og 70% i 2030, ettersom restbeløpet betales når varen er mottatt.

INV-41 Mottak farlig avfall
Håndtering av farlig avfall er strengt regulert for å hindre skade på mennesker og miljø. Sauda kommune har et lovpålagt ansvar for å sikre at farlig avfall fra innbyggerne samles inn og oppbevares på en forsvarlig måte. Dagens løsning tilfredsstiller ikke de skjerpede kravene til sikkerhet, sortering og oppbevaring. Det foreslås å oppføre et tilbygg til eksisterende bygg for vektbetjening og garderobe. Statlige myndigheter, blant annet Statsforvalteren og Miljødirektoratet, stiller strenge krav til godkjente mottak for farlig avfall. Manglende oppgradering kan føre til pålegg og sanksjoner. I tillegg stiller arbeidsmiljøregelverket krav til et trygt fysisk arbeidsmiljø, blant annet vern mot helseskadelige gasser, væsker og kjemikalier.

INV-42 Takoverbygg husholdningsavfall
Et takoverbygg over containerrampen i Birkelandsvegen 150 vil gi både økonomiske og driftsmessige fordeler. Tiltaket reduserer mengden fukt i avfallet, begrenser behovet for vintervedlikehold og gir et tryggere og mer brukervennlig anlegg for ansatte og publikum. De ansatte som betjener anlegget og veileder publikum, får en langt bedre og tørrere arbeidshverdag beskyttet mot vær og vind. Et snø- og isfritt anlegg reduserer risikoen for fall- og skliulykker for både ansatte og besøkende som bærer tungt avfall på rampen.

12.0.5 Tiltak uteområde/park/idrett

INV-43 Nedlegging Fosstveitdammen
Nedleggelse av Fosstveitdammen. NVE behandler konsesjonssøknad om nedleggelse.

INV-44 Lekeapparat
Midler til utskifting av lekeplassutstyr. I 2027 prioriteres nytt lekeplassutstyr Tråsavikåsen, her er det lite godkjent lekeutstyr.

INV-45 Bil med plan
Nåværende kjøretøy (Transporter) er angrepet av rust. Det er behov for en robust bil med 4x4 for å dra stor tilhenger. Legges opp til utskifting i slutten av perioden, i tråd med helhetlig bil- og maskinplan.

INV-46 2 stk. Raider plenklipper
Det er behov for investering i to nye Raider plenklippere for å sikre forsvarlig drift og vedlikehold av kommunens gravplasser og grøntområder. Dagens maskiner er preget av betydelig slitasje etter mange års bruk, noe som medfører økte vedlikeholdskostnader, hyppige driftsavbrudd og redusert driftssikkerhet. For å opprettholde nødvendig kvalitet og effektivitet i vedlikeholdsarbeidet er det nødvendig å skifte ut eksisterende utstyr. Det er behov for to ulike typer Raider plenklippere på grunn av varierende terreng- og tilgjengelighetsforhold ved gravplassene. Enkelte områder krever kompakte maskiner med god fremkommelighet mellom gravfelt og smale passasjer, mens andre områder krever større kapasitet for effektiv klipping av større plenarealer. Investeringen vil bidra til å sikre en effektiv og sikker drift, redusere vedlikeholdskostnader og opprettholde et verdig og velstelt uttrykk på kommunens grøntområder og gravplasser. Det søkes derfor om budsjettmidler til anskaffelse av to nye Raider plenklippere i kommende budsjettperiode.

INV-47 Nimos
Ny Nimos multimaskin. Maskinen benyttes året rundt til sentrale driftsoppgaver som snøbrøyting, strøing, feiing av gater og plenklipping. Dagens maskin er utslitt, har økende vedlikeholdsbehov og er klar for utskifting. I kommunens maskinplan er det tidligere påpekt at maskinen bør byttes som følge av nye førerkrav og alder. Ved anskaffelse av ny multimaskin vil denne kunne kjøres med førerkort klasse B eller T, noe som gir større fleksibilitet og sikrer at flere ansatte kan benytte maskinen ved behov. Tiltaket vil bidra til bedre renhold, økt trafikksikkerhet og et mer presentabelt bymiljø. Konsekvens ved manglende utskifting: Risiko for driftsstans og allerede høye reparasjonskostnader vil øke, samtidig som kommunen får redusert kapasitet til brøyting, strøing, feiing og grønt vedlikehold. Manglende mulighet til å benytte ferievikarer på maskinen vil også gjøre drift og bemanning mer sårbar.

INV-48 Forsterket fanggjerde på Sauda stadion
Etter ekstremværet Amy i oktober 2025 fikk kommunen ikke dekket skader på fanggjerde på forsikringen. Ønsker derfor å investere i et mer forsterket gjerde ved slike hendelser.

INV-49 Etablering av ballbinge og oppgradering
Vedtak i sak 056/2026 hvor KST har vedtatt å etablere og oppgradere ballbinger på Fløgstad skole og Sauda ungdomsskole. KST har bedt KD om å legge dette inn i investeringsbudsjettet for 2027. Investeringen dekkes av disposisjonsfond.

12.0.6 Tiltak plan og forvaltning

INV-50 Oppmålingsbil

Oppmålingsbilen er fra 2007 og 4-hjulsstrekken er kaputt. Er behov for utskifting i 2028.

12.0.7 Tiltak VA

INV-51 Avløp trinn 3

Nytt VA-anlegg fra Treaskjæret-Nesøyra. Rensing av spillvann/kloakk med formål å stoppe utslipp til Saudafjorden, samt ny hovedvannledning til Saudasjøen. På grunn av kvikkleire funn blir det ikke utfylling i sjø og kommunen er i dialog med ROGFK om å legge deler av VA i fylkesvei.

INV-52 Avløp trinn 4

Nytt VA-anlegg Nesøyra-Nedre Saudasjøen (opp hotellbakken). Prosjektering og planavklaringer i 2026/2027.

INV-53 Avløp trinn 5

Nytt VA-anlegg Nedre Saudasjøen-Mesta/Djupvik. Prosjektering og planavklaringer i 2026/2027.

INV-54 Vannforsyning Svandalen – prosjektering

Kapasitetsøkning Svandalen vannverk. Ved stor pågang er kapasiteten på vannforsyningen for lav. Omfang i prosjektet er avhengig av avgjørelser knyttet til områdeplan Svandalen. Prosjektering gjennomført i 2026.

INV-55 Brugata Miljøgate

Tiltaket er ferdig prosjektert, og avventer investeringsbeslutning fra Rogaland fylkeskommune.

INV-56 Sanering av septik Austerheim – del 3

Sanering av septiktanker for påkobling til kommunalt avløpsnett. Prosjektering pågår, og vi kan gå ut på konkurranse 1. halvdel 2027 om investeringen skal prioriteres. Følger av hovedplan for vann og avløp (2025).

INV-57 Indre Espeland

Nytt VA-anlegg for å skille overvann fra spillvann samt oppgradering av vannforsyning til Indre Espeland. Prosjektering pågår, og vi kan gå ut på konkurranse 1. halvdel 2027. Følger av hovedplan for vann og avløp (2025).

INV-58 Egne Hjem

VA-nettet har nådd sin levetid. Legge nytt VA-anlegg samt overvannshåndtering. Prosjektering pågår, og vi kan gå ut på konkurranse 1. halvdel 2027. Det er ikke klarlagt om en skal gå utlyse konkurranse for et stort prosjekt eller dele det opp i mindre delprosjekter. Følger av hovedplan for vann og avløp (2025).

INV-59 Sentrum trasé 3 og 4

Ref. hovedplan VA. Prosjektering i 2027, gjennomføring 2028-2029. Sentrum trasé 3 (Hamnaflåt). Slå sammen med trasé 4 (Åstrand+Prestegata) i prosjektering.

INV-60 Arbeidsbil avløp

I henhold til bil- og maskinplan skal arbeidsbil på avløp skiftes ut i 2030.

12.0.8 Tiltak vei

INV-61 Sykkelparkering

Montere sykkelstativer i henhold til prioritert liste. Avventer montering ved helse- og skolebygg grunnet pågående prosjekter i sektorene.

INV-62 Rassikring
Sikringsarbeid i henhold til prioritert liste. Friskmelde/avslutte rassikring ved Metodisten er første prioritet.

INV-63 Utskifting gatelys
I henhold til rammeavtale med Haugaland Kraft.

13 Tallbudsjettet

Bevilgningsoversikt drift § 5-4, 1. ledd 2027

	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030	Budsjett 2026	Regnskap 2025
Driftsregnskapet						
Rammetilskudd	-217 412 000	-217 412 000	-217 412 000	-217 412 000	-202 241 000	-205 801 601
Inntekts- og formuesskatt	-188 952 000	-188 952 000	-188 952 000	-188 952 000	-195 385 000	-170 144 803
Eiendomsskatt	-59 599 000	-59 599 000	-59 599 000	-59 599 000	-54 499 000	-53 689 062
Andre generelle driftsinntekter	-57 162 000	-57 162 000	-57 162 000	-57 162 000	-51 262 000	-50 519 766
Sum generelle driftsinntekter	**-523 125 000**	**-523 125 000**	**-523 125 000**	**-523 125 000**	**-503 387 000**	**-480 155 232**
Sum Bevilgninger drift	**461 022 552**	**459 176 552**	**459 176 552**	**459 176 552**	**439 041 100**	**389 523 622**
Avskrivninger	51 315 000	51 315 000	51 315 000	51 315 000	48 702 000	50 958 275
Sum netto driftssutgifter	**512 337 552**	**510 491 552**	**510 491 552**	**510 491 552**	**487 743 100**	**440 481 897**
Brutto driftsresultat	**-10 787 448**	**-12 633 448**	**-12 633 448**	**-12 633 448**	**-15 643 900**	**-39 673 335**
Renteinntekter	-17 614 000	-17 614 000	-17 614 000	-17 614 000	-11 014 000	-18 832 247
Utbytter	-701 000	-701 000	-701 000	-701 000	-1 000 000	-935 042
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-8 500 000	-8 500 000	-8 500 000	-8 500 000	-7 000 000	-5 908 219
Renteutgifter	35 800 000	35 800 000	35 800 000	35 800 000	29 300 000	31 909 324
Avdrag på lån	34 637 000	34 637 000	34 637 000	34 637 000	34 637 000	35 516 821
Netto finansutgifter	**43 622 000**	**43 622 000**	**43 622 000**	**43 622 000**	44 923 000	41 750 638
Motpost Avskrivninger	-51 315 000	-51 315 000	-51 315 000	-51 315 000	-48 702 000	-50 958 275
Netto driftsresultat	**-18 480 448**	**-20 326 448**	**-20 326 448**	**-20 326 448**	**-19 422 900**	**-48 880 972**
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	8 885 000	8 885 000	8 885 000	8 885 000	8 895 000	350 000
Bruk av bundne driftsfond	-10 789 000	-10 789 000	-10 789 000	-10 789 000	-9 734 000	10 964 725
Netto avsetninger til eller eller bruk av bundne d	0	0	0	0	0	-10 522 906
Avsetninger til disposisjonsfond	42 314 448	44 160 448	44 160 448	44 160 448	41 770 900	54 861 637
Bruk av disposisjonsfond	-21 930 000	-21 930 000	-21 930 000	-21 930 000	-21 509 000	-6 901 105
Netto avsetninger til eller eller bruk av disposisj	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	128 621
Sum disponeringer eller dekning av netto drift	18 480 448	20 326 448	20 326 448	20 326 448	19 422 900	48 880 972
Fremførbart til inndekning i senere år(merforb	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt - drift § 5-4, 2. ledd 2027

	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030	Budsjett 2026	Regnskap 2025
Driftsregnskapet						
Faglig stab og støtte						
Netto driftsramme	60 205 000	61 355 000	61 355 000	61 355 000	65 433 000	57 461 307
Oppvekst						
Netto driftsramme	174 443 000	171 950 000	171 950 000	171 950 000	168 860 500	151 182 013
Helse og omsorg						
Netto driftsramme	271 509 552	271 021 552	271 021 552	271 021 552	251 574 800	249 471 084
Næring og Samfunn inkl. Havnekassen						
Netto driftsramme	125 445 000	125 430 000	125 430 000	125 430 000	115 494 800	118 407 218
Kraft						
Netto driftsramme kraft	-81 032 000	-81 032 000	-81 032 000	-81 032 000	-65 222 000	-51 258 438
Overordnet						
Overordnet sentralt	-19 792 000	-19 792 000	-19 792 000	-19 792 000	-30 957 000	-67 471 746
Motpost avskriv. /kalk.renter /mva	-69 756 000	-69 756 000	-69 756 000	-69 756 000	-66 143 000	-68 267 817
Til fordeling drift	461 022 552	459 176 552	459 176 552	459 176 552	439 041 100	389 523 622
Fra Bevilgningsskjema drift	461 022 552	459 176 552	459 176 552	459 176 552	439 041 100	389 523 622
	0	0	0	0	0	0

13.0 Driftsbudsjettet 2027 og økonomiplan 2027 – 2030

Økonomisk oversikt drift jf. §5-6

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	%	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030
Rammetilskudd	-205 801 601	-202 241 000	-217 412 000		-217 412 000	-217 412 000	-217 412 000
Inntekts- og formuesskatt	-170 144 803	-195 385 000	-188 952 000		-188 952 000	-188 952 000	-188 952 000
Eiendomsskatt	-53 689 062	-54 499 000	-59 599 000		-59 599 000	-59 599 000	-59 599 000
Andre skatteinntekter	-26 477 160	-26 855 000	-27 355 000		-27 355 000	-27 355 000	-27 355 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-53 284 812	-44 237 000	-35 837 000		-35 837 000	-35 837 000	-35 837 000
Overføringer og tilskudd fra andre	-85 212 849	-90 932 000	-91 988 000		-91 988 000	-91 988 000	-91 988 000
Brukerbetalinger	-12 508 890	-11 117 000	-11 392 000		-11 392 000	-11 392 000	-11 392 000
Salgs- og leieinntekter	-150 172 768	-163 972 000	-188 428 000		-188 428 000	-188 428 000	-188 428 000
SUM DRIFTSINNTEKTER	**-757 291 945**	**-789 238 000**	**-820 963 000**		**-820 963 000**	**-820 963 000**	**-820 963 000**
Lønnsutgifter	373 745 462	408 014 800	427 145 552		424 975 552	424 975 552	424 975 552
Sosiale utgifter	93 485 853	99 501 000	107 537 000		107 040 000	107 040 000	107 040 000
Kjøp av varer og tjenester	156 358 008	165 948 300	172 763 000		173 584 000	173 584 000	173 584 000
Overføringer og tilskudd til andre	43 949 381	52 633 000	51 415 000		51 415 000	51 415 000	51 415 000
Avskrivninger	50 958 276	48 702 000	51 315 000		51 315 000	51 315 000	51 315 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	**718 496 980**	**774 799 100**	**810 175 552**		**808 329 552**	**808 329 552**	**808 329 552**
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	**-38 794 965**	**-14 438 900**	**-10 787 448**	**1,31**	**-12 633 448**	**-12 633 448**	**-12 633 448**
Renteinntekter	-18 832 246	-16 614 000	-17 614 000		-17 614 000	-17 614 000	-17 614 000
Utbytter	-935 042	-690 000	-701 000		-701 000	-701 000	-701 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-5 908 219	-7 000 000	-8 500 000		-8 500 000	-8 500 000	-8 500 000
Renteutgifter	31 909 324	29 300 000	35 800 000		35 800 000	35 800 000	35 800 000
Avdrag på lån	34 638 468	34 637 000	34 637 000		34 637 000	34 637 000	34 637 000
NETTO FINANSUTGIFTER	40 872 285	39 633 000	43 622 000		43 622 000	43 622 000	43 622 000
Motpost avskrivninger	-50 958 276	-48 702 000	-51 315 000		-51 315 000	-51 315 000	-51 315 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	**-48 880 956**	**-23 507 900**	**-18 480 448**	**2,25**	**-20 326 448**	**-20 326 448**	**-20 326 448**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0		0	0	0
Overføring til investering	350 000	0	0		0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	10 964 725	8 895 000	8 885 000		8 885 000	8 885 000	8 885 000
Bruk av bundne driftsfond	-10 522 904	-9 734 000	-10 789 000		-10 789 000	-10 789 000	-10 789 000
Avsetninger til disposisjonsfond	54 861 637	51 670 900	42 314 448		44 160 448	44 160 448	44 160 448
Bruk av disposisjonsfond	-6 901 105	-27 324 000	-21 930 000		-21 930 000	-21 930 000	-21 930 000
Dekning av tidligere års merforbruk	128 621	0	0		0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	48 880 974	23 507 900	18 480 448		20 326 448	20 326 448	20 326 448
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**

13.1 Forutsetningen for framskriving i økonomiplanperioden

I økonomiplanperioden 2027-2030 er det utarbeidet driftstiltak fra alle sektorer som blant annet gjenspeiler rammesaken 2027 (k.sak 061/2026), men også andre tiltak som er innmeldt til budsjettprosessen. Kommunedirektøren har gjennomgått og vurdert alle tiltak. Under hver sektor vil en kunne finne alle de tiltakene som kommunedirektøren har valgt å ta inn i økonomiplanen og de tiltak som er vurdert, men som en ikke har valgt å ta inn i økonomiplanen. Oversikt over alle tiltak, med kort beskrivelse, vil i år komme som vedlegg til budsjettdokumentet. I tillegg blir det gitt utfyllende informasjon om enkelte tiltak. Disse vil følge den politiske sak om budsjett 2027.

Kommunedirektøren viderefører budsjett 2027 inn i økonomiplanperioden 2027 – 2030, uten indeksreguleringer. Det er kun anbefalte tiltak som påvirker økonomiplanperioden.

Investeringstakten holdes på et lavt nivå i år 1 av økonomiplanperioden. Det legges til grunn gjennomsnittlig nye låneopptak på NOK 40 millioner. Når det gjelder utviklingen av rentekostnadene, forventest det en normalisering av rente, og en antar at rentene vil reduseres noe i økonomiplanperioden. Renteprognosene for 2027 varierer, men de fleste peker mot en stabil styringsrente fra dagens nivå, selv om tidspunktet for rentekutt er usikkert. .

Frie inntekter
Frie inntekter er rammetilskudd fra inntektssystemet og skatteinntekter.

Skatt på formue og inntekt
I budsjettet for 2027 er det lagt inn NOK. 188 952 000,- i skatt. I tillegg er det lagt inn NOK 18,5 millioner i naturressursskatt.

Rammeoverføringer
For 2027 er det beregnet til NOK 217 412 000,-. For 2026 var det beregnet til NOK 205 948 000. Inntektsutjevningen for 2027 NOK 2 559 000 millioner (som en inntekt pga. 97% skatt av landsgj.).

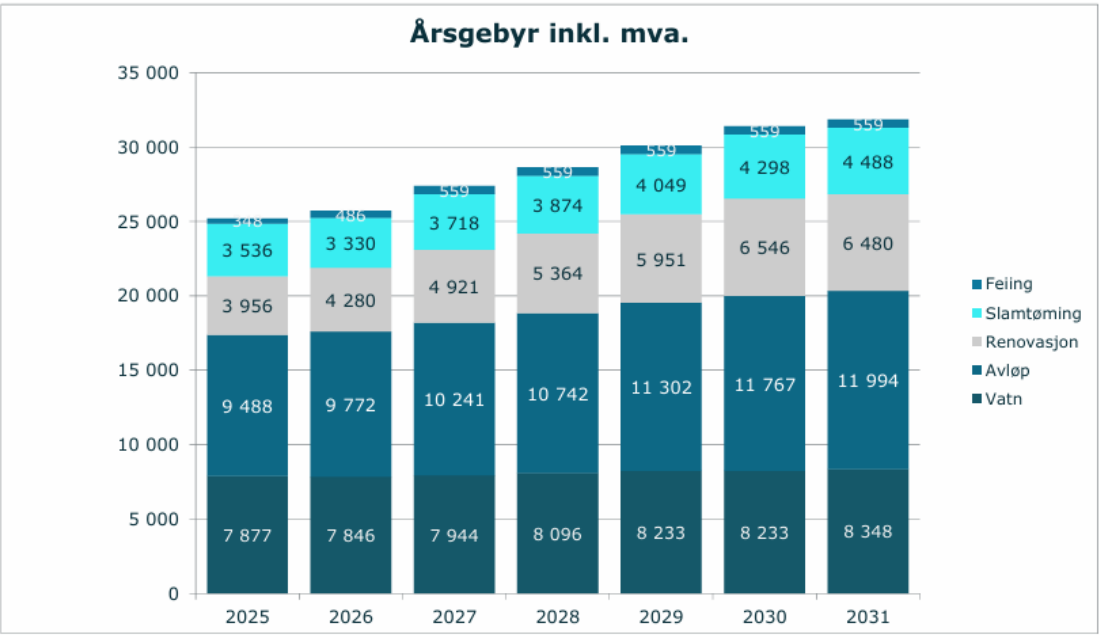
Eiendomsskatt
Eiendomsskatten er beregnet til NOK 59,6 millioner. Det er budsjettert økning i økonomiplan 2026-2029 fra budsjett 2026 til 2027, som følge av retakseringsprosjektet som blir gjennomført i 2026. Beregningsgrunnlaget fra Skatteetaten blir trolig tilgjengelig i løpet av november 2026.

Hjemfallsleie og salg av konsesjonskraft.
Hjemfallsleie er budsjettert med NOK 16,9 millioner kroner, i tråd med prognose fra Statnett. Konsesjonskraft er solgt med 100 % til fastpris. Netto salg av konsesjonskraften er beregnet til NOK 89,1 millioner. Dette er en økning på NOK 21,3 millioner kr fra 2026.

Salg og leie inntekter, gebyr
Salgs- og leieinntekter gjelder egenbetalinger for diverse tjenester, som foreldrebetaling barnehager og skolefritidsordningen, kommunale avgifter, husleie, gebyr, konsesjonskraft, billettinntekter med mer.

Det blir lagt til grunn en generell konsumprisindeks på 3 % for alle varer og tjenester som blir beregnet på generell basis. Varer og tjenester som beregnes ut fra selvkost, har statlige føringer eller har egne beregninger (som bla. selvkost, SFO, Barnehagesatser, Husleie) kan ha høyere eller lavere prisvekst.

Gebyr for vann, avløp og renovasjon (VAR-gebyr) blir regulert etter selvkostberegninger.
Fra 2025 til 2026 foreslår en samlet gebyr økning på rundt 6,5 %, hvor feiing og renovasjon øker mest i prosent med 15 %. Gebyrsatsene vises ekskl. mva.

Gebyrendring fra året før	2027	2028	2029	2030	2031
Vatn	1,3 %	1,9 %	1,7 %	0,0 %	1,4 %
Avløp	4,8 %	4,9 %	5,2 %	4,1 %	1,9 %
Renovasjon	15,0 %	9,0 %	11,0 %	10,0 %	-1,0 %
Slamtøming	11,6 %	4,2 %	4,5 %	6,1 %	4,4 %
Feiing	15,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Samlet endring	**6,5 %**	**4,6 %**	**5,1 %**	**4,3 %**	**1,5 %**

FIGUR 13 - PROGNOSE FOR SELVKOSTGEBYRENE I ØKONOMIPLANPERIODEN

Lønn og sosiale utgifter
Lønnsbudsjettet for 2027 er basert på etablerte stillingshjemler. En gjennomgang av lønnskostnadene knyttet til fast regulativlønn, viser at de faktiske utgiftene gjennom tidligere år har vært lavere enn opprinnelig budsjettert.

På bakgrunn av dette har kommunedirektøren foretatt en budsjettmessig justering, hvor et nedtrekk på 10 millioner har blitt fordelt forholdsmessig i de fire sektorene. Det er avgjørende at nedtrekket følges opp gjennom budsjettåret for å sikre økonomisk kontroll og tilpasning til faktiske forhold.

Pensjonskostnadene består av premie på lønn (ført på enhetene), reguleringspremie, premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik. Pensjonskostnadene er lagt inn ut fra de prognosene som er mottatt fra Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK). Premieavviket er beregnet til om lag NOK 8,2 millioner. Årlig utgiftsføring av premieavvik (amortisering) er på NOK 21,9 millioner. Dette finansieres av tidligere års avsetninger til premieavvik.

Andre driftsutgifter
Det er ikke lagt inn forventet prisvekst på «andre driftsutgifter» F.eks. telefon, energi, forsikringer og kommunale avgifter.

Kapitalkostnader
Avskrivinger av kommunens anleggsmidler er lagt inn i budsjettet. Når det gjelder avgiftsområdene - vann, avløp og renovasjon, er det, i tillegg til avskrivinger og driftsutgifter, regnet kalkulatorisk rente tilsvarende 3 måneders NIBOR + 0,7 %.

Lån, renter og avdrag
Renter og avdrag blir ført i driftsregnskapet. Låneporteføljen vil for 2027 ha en flytende rente. Renteutgiftene for 2027 økes sammenlignet med 2026. Avdragsutgiftene for 2027 videreføres med samme nivå som 2026.

Tap på krav og garantier
Det er gitt garanti for lån til Folkets Hus A/S

13.2 Næringskapitlet

Næringskapittelet for 2026 omfatter kommunens deltakelse i regionale og interkommunale samarbeidsområder innen næringsutvikling, samferdsel og friluftsliv. Utgiftene dekker kontingenter og medlemskap i ulike samarbeidsorganisasjoner, samt kommunens bidrag til tiltak som støtter lokal verdiskaping, landbruk og reiseliv.

Kommunen viderefører sitt samarbeid med Friluftsråd Vest, Haugaland Vekst, Energirike, Haukelivegen med flere, som alle bidrar til å styrke regionens næringsmessige og samfunnsmessige utvikling. Det er også avsatt midler til lokale tiltak som skilting og annen tilrettelegging.

Kapitlet omfatter videre kommunens arbeid med næringsutvikling. Etter avviklingen av Sauda Næringsutvikling KF i oktober 2025, er næringsutviklingsfunksjonen organisert som en del av kommunalsjefsområdet næring, samfunn og kultur. Næringsutvikleren ivaretar kommunens operative arbeid innen næringsutvikling og skal bidra til vekst, etablering og videreutvikling av lokalt næringsliv.

Kommunen forvalter videre Sauda Bedriftskapital, som skal bidra til utvikling og vekst i lokalt næringsliv gjennom kapitaltilførsel til etablerte og nye virksomheter. I tillegg videreføres støtten til Ung Kraft-fondet, som legger til rette for entreprenørskap, innovasjon og skapende prosjekter blant barn og unge gjennom samarbeid mellom oppvekstsektoren, næringslivet og kommunen.

Bevilgningene videreføres i hovedsak på nivå med tidligere år. Næringsarbeidet prioriteres innenfor rammen av samarbeid og tiltak som legger til rette for bærekraftig utvikling, regional verdiskaping og mobilisering av lokal kompetanse og initiativ.

Vedlegg til kommunedirektørens forslag til budsjett 2027

Ansvar 4401 - Næringskapitlet

Midlene som finansieres av konsesjonsavgifter har egne vedtekter, og skal benyttes til næringsformål.

	2024	2025	2026	2027
Regionale samarbeid og IKS				
Reisemål Ryfylke	kr 300 000,00	kr 300 000,00	kr 310 000,00	kr 310 000,00
Ryfylke IKS	kr 325 000,00	kr 325 000,00	kr 320 000,00	kr 320 000,00
Haugaland Vekst	kr 180 000,00	kr 180 000,00	kr 160 000,00	kr 160 000,00
Friluftsrådet Vest	kr 115 000,00	kr 115 000,00	kr 130 000,00	kr 130 000,00
Ryfylke Friluftsråd	kr 75 000,00	kr 75 000,00	kr 80 000,00	kr 80 000,00
Vassområdekoordinator i Ryfylke	kr 50 000,00	kr 30 000,00	kr 30 000,00	kr 30 000,00
New Kaupang AS	kr 100 000,00	kr 100 000,00	kr 50 000,00	kr -
Energirike	kr 25 000,00	kr 25 000,00	kr 25 000,00	kr 25 000,00
Stavanger Regionseuropakontor	kr 30 000,00	kr 30 000,00	kr 30 000,00	kr 30 000,00
Sauda Vekst - serviceavgift		kr 145 000,00	kr 145 000,00	kr 145 000,00
Ryfylke Utdanningssenter IKS (ny i 2025)			kr 250 000,00	kr 360 000,00
Samferdsel				
Norsk Bane/Norsk lyngtogforum	kr 100 000,00	kr 100 000,00	kr 110 000,00	kr 110 000,00
Haukelivegen	kr 40 000,00	kr 40 000,00	kr 45 000,00	kr 45 000,00
Kraft/konsesjonskraft				
LVK-kontigent	kr 240 000,00	kr 240 000,00	kr 260 000,00	kr 280 000,00
Lokal næringsutvikling				
Sauda Bedriftskapital			kr 800 000,00	kr 800 000,00
Ung Kraft-fondet			kr 50 000,00	kr 50 000,00
Utviklingsmidler				kr 1 000 000,00
Tomtekjøp				kr 1 000 000,00
Vannbåren varme i sentrum (kun kommunens andel)	kr 930 000,00	kr 1 200 000,00	kr 900 000,00	kr 1 000 000,00
Primærnæring				
Tilskudd til utvikling skog og landbruk	kr 100 000,00	kr 100 000,00	kr 100 000,00	kr 100 000,00
Tilskudd Vinterlandbruksskolen	kr 100 000,00	kr 100 000,00	kr 100 000,00	kr 100 000,00
Reiseliv				
Løypekjøring vinter/Brav AS (skisporet applikasjon)	kr 800 000,00	kr 800 000,00	kr 800 000,00	kr 800 000,00
Turløyper sommer	kr 50 000,00	kr 50 000,00	kr 50 000,00	kr 50 000,00
Lokal skilting	kr 50 000,00	kr 6 500,00	kr 7 000,00	kr 7 000,00
Lyngmyr	kr 5 000,00	-	-	-
Slettedalen	kr 10 000,00	-	-	-
Allmannajuvet - drift	kr 50 000,00	-	-	kr 1 200 000,00
Grunnleie Crossbane	kr 22 000,00	kr 22 000,00	kr 22 000,00	kr 22 000,00
Destinasjonsledelse Portal Norge				kr 535 000,00
Sum budsjett				
				kr 8 689 000,00

Finansiering	
Konsesjonsavgift	kr 8 689 000,00
Bruk av disposisjonsfond	
Disponibel konsesjonsavgift 2027 (avsettes fond)	

13.3 Investeringsbudsjettet

Kommunedirektøren viser til punkt 12 hvor investeringsbudsjettet ligger med forklaringer.

Her fremkommer finansieringen av investeringsbudsjettet, i tillegg til øvrige investeringer som egenkapitalinnskudd, utlån startlån samt finansiering av disse.

Finansiering	2027
Refusjoner / eksternt finansiert	3 600 000
Salg investering	1 755 000
Momskompensasjon	8 256 900
Finansierte av ubruktelånemidler	40 000 000
Nytt låneopptak 2027 VAR	35 572 600
Nytt låneopptak 2027 - Øvrige investeringer	0
Overføring fra drift (disp.fond)	2 000 000
Sum finansiering totalt	**91 184 500**

Øvrig i investeringsbudsjettet	2027	2028	2029	2030
Egenkapitalinnskudd	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Utlån startlån	0	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Avdrag forvaltningslån	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000
Sum investeringer	**2 855 000**	**7 855 000**	**7 855 000**	**7 855 000**
Ubrukte lånemidler - startlån Husbanken	0	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Frie inntekter investeringsregnskap (salagsinnt./refusjoner)	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Lån fra Husbanken startlån	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	0	0	0	0
Motta avdrag lån	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000
Sum finansiering	**2 855 000**	**7 855 000**	**7 855 000**	**7 855 000**

Låneopptak for kommunens egne investeringer har hjemmel i kommunelovens §14-15 med kr. 35,5 millioner.

14 Vedlegg

14.0 Vedlegg 1: Vedlegg som legges ved kommunestyresaken

- Kommunale avgifter og betalingssatser for 2027 (gebyrregulativet)
- Kontrollutvalget – budsjett 2027
- Utfyllende informasjon om enkelte tiltak

14.1 Vedlegg 2: Unntak eiendomsskatt

Følgende er vedlegg til punkt 8 e) i budsjettvedtaket.

Unntak fra eiendomsskatt i tråd med eiendomsskatteloven § 7 a og b:

Fylkeskommunale skoler
- Sauda VGS på Lofthus
- Sauda VGS avdeling Birkeland

Idrettsanlegg og haller
- Turnhallen, Skulegata 29
- Lyngmyranlegget - Ny Von
- Skianlegg Slettedalen – Sauda Idrettslag
- Golfbanen med klubbhus og anlegg
- Klyv Klatresenter

Eiendommer tilhørende følgende frivillige organisasjoner:
- Speiderhuset, Håkonsgata
- Frelsesarmeen, Skulegata 22
- Pinsekyrkjelyden Salem, Espelandsvegen 6
- Betel, Indremisjonen, Mogata 1
- IOGT Losje Fjellbekken, Kyrkjegata 24
- Sauda Røde Kors, Åbødalsvegen 81
- Sauda Jeger og Fiskeforening, klubbhus med anlegg
- Brakamoen Barnehage SA, Andersengja
- Industriarbeidermuseet, Håkonsgata
- Bedehuset Saron
- Tinghaug
- Sauda Folkets Hus A/S

Eiendom tilhørende andre stiftelser/organisasjoner vil vurderes fritatt for eiendomsskatt av kommunestyret på grunnlag av søknad.

14.2 Vedlegg 3: Bevilgningsoversikt investering 2027

Bevilgningsoversikt investering § 5-5, 1. ledd 2027	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030	Budsjett 2026	Regnskap 2025
Investeringer i varige driftsmidler	89 684 500	109 050 000	73 800 000	43 500 000	65 094 250	28 353 587
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper av aksjer og andel	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 644 181
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**91 184 500**	**110 550 000**	**75 300 000**	**45 000 000**	**66 594 250**	**29 997 768**
Kompensasjon for merverdiavgift	-8 256 900	-11 040 000	-5 240 000	-240 000	-5 136 850	-1 463 146
Tilskudd fra andre	-3 600 000	-3 600 000	-3 600 000	-3 600 000	-1 614 400	-614 000
Salg av varige driftsmidler	-1 755 000	-1 755 000	-1 755 000	-1 755 000	-1 755 000	-100 320
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lånemidler	-75 572 600	-94 155 000	-64 705 000	-39 405 000	-58 088 000	-25 494 057
Sum investeringsinntekter	**-89 184 500**	**-110 550 000**	**-75 300 000**	**-45 000 000**	**-66 594 250**	**-27 671 524**
Videreutlån	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	11 000 000
Bruk av lån til videreutlån	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000	-11 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 976 154
Mottatte avdrag på videreutlån	-1 355 000	-1 355 000	-1 355 000	-1 355 000	-1 355 000	-1 647 010
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	329 144
Overføring fra drift	-2 000 000				0	-350 000
Avsetninger til bundne investeringsfond						0
Bruk av bundne investeringsfond						-2 305 388
Bruk av ubundet investeringsfond						
Avsetninger til ubundet investeringsfond						0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**-2 000 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-2 655 388**
Fremført til inndekning i senere år(udekket beløp)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering § 5-5, 2. ledd 2027

			Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030	Budsjett 2026
	Investering VA		**35 000 000**	**39 000 000**	**34 000 000**	**33 300 000**	**27 100 000**
INV-51	Avløp trinn 3	VA	15 000 000	10 000 000	10 000 000	0	7 000 000
INV-52	Avløp trinn 4	VA	0	5 500 000	5 500 000	5 500 000	500 000
INV-53	Avløp trinn 5	VA	0	0	6 000 000	6 000 000	700 000
INV-54	Vannforsyning Svandalen - prosjektering	VA	8 000 000	0	0	0	500 000
INV-55	Brugata Miljøgate	VA	0	5 000 000	5 000 000	0	0
INV-56	Sanering av septik Austarheim - Del 3	VA	0	0	0	6 100 000	200 000
INV-57	Indre Espeland	VA	11 500 000	11 000 000	0	0	500 000
INV-58	Egne Hjem 1	VA	0	0	0	15 000 000	800 000
INV-59	Sentrum trasé 3 og 4	VA	500 000	7 500 000	7 500 000	0	0
INV-60	Arbeidsbil avløp	VA	0	0	0	700 000	0
INV-NY	Arbeidsbil vann	VA	0	0	0	0	0
INV-48/26	VA Solbrekk - Brekke	VA	0	0	0	0	10 000 000
INV-53/26	Krokbil - slamsuging	VA	0	0	0	0	4 000 000
INV-54/26	Pumpestasjon Åbødalen	VA	0	0	0	0	2 400 000
INV-58/26	Kapasitetsøkning Saua Gard	VA	0	0	0	0	500 000
SUM VA			**35 000 000**	**39 000 000**	**34 000 000**	**33 300 000**	**27 100 000**
	Renovasjon		**10 550 000**	**12 500 000**	**11 250 000**	**9 000 000**	**6 750 000**
INV-34	Renovasjonsboder	REN	2 000 000	1 000 000	2 000 000	0	2 000 000
INV-35	Stor renovasjonsbil	REN	3 150 000	0	0	0	1 750 000
INV-36	Automatisering av bilvekt - skiltgjenkjenning	REN	0	0	750 000	0	0
INV-37	Sorteringsplate	REN	0	0	0	2 000 000	0
INV-38	Elektrisk hjulgravemaskin	REN	3 000 000	4 000 000	0	0	0
INV-39	Komposteringsanlegg	REN	400 000	7 500 000	7 500 000	0	0
INV-41	Mottak farlig avfall	REN	2 000 000	0	0	0	0
INV-42	Takoverbygg husholdningsavfall	REN	0	0	0	5 000 000	0
INV-40/26	Nye avfallsdunker	REN	0	0	0	0	3 000 000
INV-40	Liten renovasjonsbil	REN	0	0	1 000 000	2 000 000	0

	Sum brann		**1 500 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
INV-04	Innsatslederbil brann	Brann	1 500 000	0	0	0	

Bevilgningsoversikt investering § 5-5, 2. ledd 2027

			Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030	Budsjett 2026
	Sum bygg		**18 550 000**	**41 750 000**	**19 800 000**	**100 000**	**10 150 000**
INV-04	Lyskilder	Bygg	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0	1 000 000
INV-05	Ventilasjonsanlegg BT2 ungdomsskolen	Bygg	2 000 000	1 500 000	0	0	0
INV-06	Ventilasjon og fjernvarme BT1 ungdomsskolen	Bygg	1 200 000	0	0	0	1 800 000
INV-07	Tilfluktsrom kommunale bygg	Bygg	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0	1 000 000
INV-08	Adgangskontroll kommunale bygg	Bygg	0	200 000	0	0	0
INV-16	Forprosjekt oppvekst - fase 3	Bygg	3 000 000	7 000 000	0	0	1 500 000
INV-09	Carport kommunale biler	Bygg	0	500 000	0	0	0
INV-10	Elektriske anlegg kirkebygg	Bygg	0	1 000 000	1 000 000	0	0
INV-11	Elektrisk anlegg Risvoll skule	Bygg	0	500 000	0	0	0
INV-12	Ventilasjonsanlegg Austarheim skule	Bygg	0	900 000	0	0	0
INV-13	Oppgradering tak Austarheim skule	Bygg	0	4 700 000	0	0	0
INV-14	Rehabilitering av garderobeanlegg Fløgstad skule	Bygg	0	1 100 000	0	0	0
INV-15	Ventilasjonsanlegg Leabøen barnehage	Bygg	0	1 100 000	0	0	0
INV-17	Sikkerhetssystem svømmehall	Bygg	0	0	1 600 000	0	0
INV-18	Sauna Saudahallen	Bygg	0	350 000	0	0	0
INV-19	Nytt ventilasjonsanlegg Eldresenter	Bygg	0	0	1 000 000	0	0
INV-20	Nye vinduer Fløgstad skule	Bygg	0	450 000	0	0	0
INV-21	Nytt gulv idrettshall	Bygg	0	3 000 000	0	0	0
INV-22	Nødstrømsaggregat Sykehusbygget	Bygg	0	0	0	100 000	0
INV-23	PU-boliger	Bygg	400 000	7 500 000	7 500 000	0	0
INV-24	Ny elkjel Rustå barnehage	Bygg	200 000	0	0	0	0
INV-25	ENØK-tiltak Saudahallen	Bygg	0	2 500 000	5 000 000	0	0
INV-26	Nye omsorgsboliger psykisk helse	Bygg	9 000 000	3 000 000	0	0	0
INV-27	Vannbehandling Saudahallen	Bygg	250 000	3 750 000	0	0	0
INV-28	Etablere kontor ergo- og fysioterapitjenesten	Bygg	0	0	1 700 000	0	0
INV-29	Trulte Saudahallen	Bygg	150 000	0	0	0	0
INV-30	Tappevann Saudahallen	Bygg	350 000	0	0	0	0
INV-31	Arbeidsbil byggdrift	Bygg	0	700 000	0	0	0
INV-09/26	Resepsjon og arbeidsrom ungdomsskolen	Bygg	0	0	0	0	1 000 000
INV-09	Rive kommunal bolig	Bygg	0	0	0	0	0
INV-11/26	Vannbehandling Saudahallen - forprosjekt	Bygg	0	0	0	0	400 000
INV-12/26	Solskjerming ungdomsskolen	Bygg	0	0	0	0	300 000
INV-23/26	Jernbua Saudahallen	Bygg	0	0	0	0	1 500 000
INV-25/26	Oppgradering barnehager	Bygg	0	0	0	0	1 500 000
INV-27/26	Nye ladestasjoner legesenter	Bygg	0	0	0	0	150 000
	Sum Helse og Velferd		**2 000 000**	**0**	**0**	**0**	**4 400 000**
INV-41	Framtidas helse - fase 2	Helse	2 000 000	0	0	0	1 500 000
INV-42	Framtidas helse - forprosjekt	Helse	0	0	0	0	0
INV-34/26	8 x Hyundai Ionic	Helse	0	0	0	0	2 500 000
INV-32/26	Kjøkkenbil DMS	Helse	0	0	0	0	400 000
	Sum IKT		**13 334 500**	**0**	**0**	**0**	**4 634 250**
INV-64	RitS Investeringer Felles 2027	IKT	1 558 500	0	0	0	0
INV-65	RitS Sauda kommune egne	IKT	8 326 000	0	0	0	0
INV-66	RitS Investeringer – Re-budsjettert fra 2026	IKT	3 450 000	0	0	0	0
INV-64/26	RITS investeringer 2026	IKT	0	0	0	0	3 365 250
INV-65/26	RITS investeringer re-budsjetert fra 2025	IKT	0	0	0	0	1 069 000
INV-66/26	RITS - Sauda kommune - egne	IKT	0	0	0	0	200 000

	Forvaltning		**0**	**700 000**	**0**	**0**	**0**
INV-59	Oppmålingsbil	Plan	0	700 000	0	0	0
INV-29/24	GPS	Plan	0	0	0	0	0
	Sum Veg		**900 000**	**1 250 000**	**1 200 000**	**900 000**	**750 000**
INV-61	Sykkelparkering	Vei	0	350 000	300 000	0	0
INV-62	Rassikring	Vei	400 000	400 000	400 000	400 000	250 000
INV-63	Utskifting gatelys	Vei	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
	Sum Uteområdet/park		**5 000 000**	**11 500 000**	**5 200 000**	**200 000**	**8 250 000**
INV-44	Lekeapparat	park/idrett	500 000	500 000	200 000	200 000	0
INV-45	Bil med plan	Uteområde/	0	1 000 000	0	0	0
INV-46	2 stk Raider plenklipper	park/idrett	350 000	0	0	0	0
INV-43	Nedlegging Fosstveitdammen	Uteområde/	0	10 000 000	5 000 000	0	8 000 000
INV-47	Nimos	park/idrett	2 000 000	0	0	0	0
INV-48	Forsterket fanggjerde på Sauda stadion	park/idrett	150 000	0	0	0	0
INV-49	Etablering av ballbinge og oppgradering	park/idrett	2 000 000	0	0	0	0
INV-43/26	Fliskutter	park/idrett	0	0	0	0	250 000

Bevilgningsoversikt investering § 5-5, 2. ledd 2027

			Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030	Budsjett 2026
	Prosjektledelse		**2 850 000**	**2 350 000**	**2 350 000**	**0**	**3 060 000**
INV-03	Prosjektledelse	Administras	2 350 000	2 350 000	2 350 000	0	2 350 000
INV-01	Sauda i sanntid	Administras	500 000	0	0	0	0
INV-01/26	Ordfører-bil (Hyundai Ionic)	Administras	0	0	0	0	310 000
INV-02/26	Administrasjonsbil (Hyundai Kona?)	Administrasjon	0	0	0	0	400 000
Sum Andre Investeringer			**54 684 500**	**70 050 000**	**39 800 000**	**10 200 000**	**37 994 250**
	Finansielle investeringer		**7 855 000**	**7 855 000**	**7 855 000**	**7 855 000**	**7 755 000**
	Egenkapitalinnskudd jfr. § 5-5 1. ledd pkt. 3		1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 400 000
	Utlån startlån		5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
	Avdrag forvaltningslån		1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000
Sum Finansielle investeringer			**7 855 000**	**7 855 000**	**7 855 000**	**7 855 000**	**7 755 000**
Sum Investeringer			**97 539 500**	**116 905 000**	**81 655 000**	**51 355 000**	**72 849 250**
	Prosjekter akkumulert etter kategori						
	Vann-Avløp		35 000 000	39 000 000	34 000 000	33 300 000	27 100 000
	Renovasjon		10 550 000	12 500 000	11 250 000	9 000 000	6 750 000
	Bygge prosjekter ihht prioritert oversikt		18 550 000	41 750 000	19 800 000	100 000	10 150 000
	Helse og velferd		2 000 000	0	0	0	4 400 000
	Vei prosjekter ihht prioritert oversikt		900 000	1 250 000	1 200 000	900 000	750 000
	IKT prosjekter ihht prioritert oversikt		13 334 500	0	0	0	4 634 250
	Forvaltning		0	700 000	0	0	0
	Havnekassen prosjekter ihht prioritert oversikt		0	0	0	0	0
	Uteområde/Park prosjekter ihht prioritert oversikt		5 000 000	11 500 000	5 200 000	200 000	8 250 000
	Brann prosjekter ihht prioritert oversikt		1 500 000	0	0	0	0
	Administrasjon		2 850 000	2 350 000	2 350 000	0	3 060 000
	Sum andre investeringer		**44 134 500**	**57 550 000**	**28 550 000**	**1 200 000**	**31 244 250**
	Sum investeringer VAR		**45 550 000**	**51 500 000**	**45 250 000**	**42 300 000**	**33 850 000**
	Sum investeringer totalt jfr. § 5-5 1. ledd pkt. 1		**89 684 500**	**109 050 000**	**73 800 000**	**43 500 000**	**65 094 250**
	Sum finansielle investeringer		**7 855 000**	**7 855 000**	**7 855 000**	**7 855 000**	**7 755 000**

14.3 Vedlegg 4: Låneoversikt

Oversikt gjeld jfr. Forskriftens § 5-7(pr. 28/9-26)										
Lånnr.	Långiver	Årets opptak	Lånesaldo (IB) 1/1-26	Avdrag 2026	Renter pr. 28/9-26	Oppgjort til obligasjons-lån	Lånesaldo (UB) 31/12-26	Rente	Type rente	Rest År
7503	HUSBANKEN	0	-16 665	16 666	202	0	0	4,281	Flytende	0
7504	HUSBANKEN	0	-99 999	66 666	3 536	0	0	4,059	Flytende	0
7505	HUSBANKEN	0	-450 000	25 000	9 357	0	-425 000	4,059	Flytende	1
7506	HUSBANKEN	0	-287 000	82 000	5 979	0	-205 000	4,059	Flytende	17
7523	HUSBANKEN	0	-325 719	72 382	12 858	0	-253 337	4,059	Flytende	3
7525	HUSBANKEN	0	-580 644	96 774	23 203	0	-483 870	4,059	Flytende	4
7529	HUSBANKEN	0	-650 000	100 000	13 503	0	-550 000	4,059	Flytende	5
7531	HUSBANKEN	0	-4 550 000	350 000	364 097	0	-4 200 000	4,059	Flytende	6
7533	HUSBANKEN	0	-4 725 000	350 000	192 842	0	-4 375 000	4,059	Flytende	12
7540	HUSBANKEN	0	-9 166 665	333 334	189 286	0	-8 833 331	4,059	Flytende	13
7541	HUSBANKEN	0	-9 499 999	333 334	196 168	0	-9 166 665	4,059	Flytende	16
7543	HUSBANKEN	0	-4 916 666	166 668	204 326		-4 749 998	4,059	Flytende	18
7508	KLP KOMMUNEKRED	0	-37 333 324	2 333 334	1 827 254	0	-34 999 990	5,150	Flytende	15
7521	KLP KOMMUNEKRED	0	-7 065 000	785 000	341 984	0	-6 280 000	5,150	Flytende	8
7510	KOMMUNALBANKEN	0	-855 380	285 080	20 686	0	-570 300	5,150	Flytende	2
7511	KOMMUNALBANKEN	0	-12 000 000	1 000 000	293 556	0	-11 000 000	5,150	Flytende	11
7512	KOMMUNALBANKEN	0	-7 700 000	700 000	286 163	0	-7 000 000	5,170	Flytende	10
7513	KOMMUNALBANKEN	0	-16 763 170	2 793 840	599 246	0	-13 969 330	5,230	Flytende	5
7514	KOMMUNALBANKEN	0	-23 337 920	1 795 240	869 231	0	-21 542 680	5,220	Flytende	12
7515	KOMMUNALBANKEN	0	-23 791 520	1 699 380	881 265	0	-22 092 140	5,190	Flytende	13
7516	KOMMUNALBANKEN	0	-15 000 000	1 000 000	556 080	0	-14 000 000	5,190	Flytende	14
7517	KOMMUNALBANKEN	0	-10 000 100	666 660	243 564	0	-9 333 440	5,150	Flytende	14
7518	KOMMUNALBANKEN	0	-25 993 420	1 581 660	636 106	0	-24 411 760	5,150	Flytende	16
7519	KOMMUNALBANKEN	0	-4 000 000	500 000	94 740	0	-3 500 000	5,050	Flytende	7
7524	KOMMUNALBANKEN	0	-33 825 000	3 382 500	1 630 928	0	-30 442 500	5,150	Flytende	9
7530	KOMMUNALBANKEN	0	-16 860 000	1 405 000	818 647	0	-15 455 000	5,150	Flytende	11
7532	KOMMUNALBANKEN	0	-40 814 800	3 139 600	1 985 317	0	-37 675 200	5,150	Flytende	12
7534	KOMMUNALBANKEN	0	-21 418 980	1 529 920	1 043 322	0	-19 889 060	5,150	Flytende	13
7535	KOMMUNALBANKEN	0	-28 000 000	2 000 000	1 336 271	0	-26 000 000	5,050	Flytende	13
7538	KOMMUNALBANKEN		-39 200 000	2 450 000	1 866 013		-36 750 000	5,060	Flytende	15
7539	KOMMUNALBANKEN	0	-70 350 220	4 138 260	3 435 366		-66 211 960	5,190	Flytende	16
7542	KOMMUNALBANKEN		-16 000 000	0	607 005		-16 000 000	5,210	Flytende	18
13360032	Sertifikatlån 1		-59 526 250		1 335 247	0	-59 526 250	4,917	Fast	1
13222943	Sertifikatlån 2	-35 900 000	-65 486 000		1 028 415	0	-101 386 000	4,705	Flytende	1
Totalt:		-35 900 000	-610 589 441	35 178 298	22 951 766	0	-611 277 811	4,753	Snitt rente	

Sauda kommune har ingen andre langsiktige forpliktelser.

14.4 Vedlegg 5: Tiltakslister

14.4.0Tiltak som kommunedirektøren anbefaler

Sentraladministrasjon

SADM – 01: Likeverdige studieordninger
Se til punkt 11.6

SADM – 02: Strategi plan for å beholde, kvalifisere og rekruttere

SADM – 04: Innkjøp utstyr kommunestyresal
For å legge tilrette for visning av votering i møter og via kommune-tv må det gjøres innkjøp av skjerm til kommunestyresalen.

SADM – 05: Nytt styringsverktøy Framsikt
Framsikt er et digitalt styringsverktøy med moduler for blant annet budsjett, økonomiplan, rapportering og analyse. Løsningen knytter kommunens overordnede mål og planer sammen med økonomiske prioriteringer og oppfølging av vedtak.

Sauda kommune bør anskaffe Framsikt for å styrke økonomistyringen og effektivisere arbeidet med budsjett, økonomiplan og rapportering. Felles arbeidsprosesser og gjenbruk av data kan redusere manuelt arbeid, dobbeltregistrering og risiko for feil, og frigjøre tid til analyse og oppfølging av enhetene. Løsningen kan også gjøre arbeidet mindre personavhengig og gi administrasjonen og de folkevalgte et mer oversiktlig beslutningsgrunnlag, med tydeligere sammenheng mellom mål, ressursbruk og resultater.

Investeringskostnaden er inkludert i RitS budsjett via investeringsbudsjettet, som også inkluderer første års leie.

Trukket fra lisenskostnad på 75 000 kr årlig, da Arena budsjett kan sies opp ved implementering av Framsikt.

Helse og velferd

HV-04 Prosjektstilling opplæring nytt fagsystem Aidn 6 mnd.
Det er behov for å avsette midler til opplæring i forbindelse med innføringen av nytt fag og journalsystem for pleie- og omsorgstjenestene (Aidn).

Det må settes av administrativ tid til opplæringsansvarlig som skal koordinere og gjennomføre opplæring av ansatte. Flere enn 200 medarbeidere skal ta det nye systemet i bruk. Implementeringsperioden er anslått til 14 uker, i tillegg til nødvendig for- og etterarbeid knyttet til opplæring, veiledning og oppfølging.
Det er derfor estimert behov for en dedikert opplæringsressurs i inntil seks måneder. Kostnaden er beregnet til om lag 488 000 kroner.

Tilstrekkelige ressurser til opplæring er en forutsetning for å sikre god systemforståelse, høy brukerkvalitet og en trygg overgang til nytt fagsystem. Mangelfull opplæring kan medføre

redusert effektivitet, økt behov for støtte og økt risiko for feil i tjenesteutøvelsen. Kommunedirektøren anbefaler derfor at det avsettes midler til tiltaket.

HV-10 ETT Erstatte miljøvakter – styrka ledelse på dagtid
Det foreslås å øke den administrative ressursen for avdelingslederne i ETT. Formålet er å styrke ledernes kapasitet til personaloppfølging, fagutvikling, kvalitetsarbeid, HMS-oppfølging, turnusplanlegging og øvrige administrative oppgaver.

HV-14 ETT Utvidet avlastningsvedtak
For å få nok personell til oppfølging av brukere med avlastningsvedtak, har det oppstått behov for å utvide bemanningen med tre 50% helgestillinger. Stillingene er delvis finansiert i konsekvensjustert budsjett, men det er behov for mer penger til å dekke opp i sin helhet.

Stillingene er beregnet med lønnsnivå tilsvarende helsefagarbeider. Tiltaket sikrer nødvendig avlastning for pårørende og er en rettighetsfesta tjeneste. Estimert kostnad 433 610 kr per år.

Oppvekst

OPP 03 Økt budsjett til lærebøker
Tiltaket bidrar til sektormålet om en opplæring som gir god læring, utvikling og dannelse. Nasjonale føringer legger økt vekt på trykte læremidler og en mer balansert bruk av digitale og fysiske læringsressurser. Dagens budsjett på om lag 1 000 kroner per elev dekker ikke behovet, og det har over tid oppstått et etterslep i fornyelsen av lærebøker. Kommunedirektøren foreslår derfor å øke rammen til 2 000 kroner per elev i 2027 og deretter 1 500 kroner årlig. Øremerkede nasjonale tilskudd kommer i tillegg. (136.000 kr i 2026) Kommunedirektøren anbefaler tiltaket.

OPP 05 Avvikle innføringsklasser i grunnskolene
Tiltaket bidrar ikke direkte til sektormålene, men vurderes å kunne gjennomføres uten vesentlig redusert måloppnåelse. Innføringsklassene ble etablert i en periode med høy bosetting og flere nyankomne elever, mens behovet nå er redusert. Elevenes rett til særskilt språkopplæring videreføres og ivaretas av den enkelte skole gjennom ressurser i ressursmodellen. Kommunedirektøren foreslår derfor å avvikle innføringsklasser som egen ordning fra skoleåret 2027/28. Dersom bosettingen og antall nyankomne barn og unge øker, vil behovet for tiltak vurderes på nytt.

OPP 06 Reduksjon av antall lærere i voksenopplæringen
Tiltaket bidrar ikke direkte til sektormål, men vurderes å kunne gjennomføres uten vesentlig redusert måloppnåelse. Bemanningen er allerede tilpasset lavere bosetting og aktivitet, og ytterligere nedgang i deltakerantallet fra høsten 2027 gir grunnlag for reduksjon. Kommunedirektøren foreslår å redusere voksenopplæringen fra 4 til 2,5 lærerstillinger fra august 2027. For å sikre et tilfredsstillende opplæringstilbud kan det bli nødvendig å se lærerressursene i FOV-tilbudet og ungdomsskolen i sammenheng

OPP 07 Avvikle matpenger i SFO
Tiltaket bidrar ikke direkte til sektormålene, men vurderes å kunne gjennomføres uten vesentlig redusert måloppnåelse. Matordningen i SFO ble innført fra august 2025 med en foreldrebetaling på 150 kroner per måned. Erfaringene viser at ordningen krever betydelige personalressurser til planlegging, innkjøp og tilberedning. Kommunedirektøren vurderer at ressursene i større grad bør brukes til aktivitet, lek, inkludering og oppfølging av barna. Det foreslås derfor å avvikle matordningen fra 1. januar 2027 og gå tilbake til at barna har med egen matpakke. Foreldrebetalingen faller samtidig bort.

OPP 11 Tiltak Styrket barnehage
Tiltaket bidrar til sektormålet om likeverdige barnehage- og opplæringstilbud. Bemanningen i Styrket barnehage må økes med ett årsverk for å ivareta barns rett til individuell tilrettelegging og spesialpedagogisk hjelp. Behovene varierer fra år til år, og skal dekkes i tillegg til ordinær grunnbemanning. Fra 2027 er det behov for varig finansiering, da tiltaket ikke kan dekkes innenfor dagens bemanning. Tiltaket er derfor en nødvendig prioritering.

OPP 12 Ikke videreføring av avtale om e-sport
Tiltaket bidrar ikke direkte til sektormål, men vurderes heller ikke å redusere måloppnåelsen vesentlig. Avtalen med Sauda idrettslag om e-sportarena ble etablert som et pilotprosjekt i 2026. Evalueringen viser at skolene i begrenset grad har klart å nyttiggjøre seg tilbudet, og vurderer at det ikke er behov for videreføring. Sauda idrettslag har vært en positiv og løsningsorientert samarbeidspartner og lagt godt til rette for gjennomføringen. Kommunedirektøren foreslår å avslutte avtalen og ta leiebeløpet ut av budsjettet fra 2027.

Næring, samfunn og kultur

NSK-02: Oppfrisking av krigsminnesmerker
Etter en del tilbakemelding fra publikum ser vi at det er behov for oppfrisking av tekst på krigsminnesmerker på Rådhusplassen. Tiltaket har en engangskostnad på kr. 35 000,- i 2027.

NSK-11-1 og 2: Ny ressurs prosjektavdelingen
Kommunens hovedplaner viser behov for flere store investeringer i kommende økonomiplanperioder. En ekstra ressurs er nødvendig for å gjennomføre vedtatte investeringer. I tillegg er målsettingen med tiltaket å sikre investeringstakten iht. vedtatt hovedplan for VA (KST-sak 086/25) og dermed et forutsigbart avgiftsnivå for kommunens innbyggere. Stillingen finansieres av investeringsbudsjettet, ref. tiltak NSK-11-2.

NSK-14-1 og 2: Saksbehandler VA
Enhetsleder for vann, avløp og renovasjon foreslår å opprette en ny 100% stilling som saksbehandler. Dette er en kritisk investering for å sikre inntekter, redusere saksbehandlingstid og få kontroll på store etterslep. Stillingen finansieres av gebyrinntektene på selvkost, ref. tiltak NSK-14-2.

NSK-17: Intern skadedyrbekjempelse
Vi bruker årlig ca. 200 000,- på skadedyrbekjempelse av gnagere. Dette er en tjeneste vi i dag leier inn utstyr og service fra eksterne. Områdene som belastes for denne kostnaden er avløp, kommunale bygg og renovasjon.

Vi har kompetanse til å utføre denne jobben selv, og ønsker å kjøpe inn feller for å gjøre dette. Vi bruker allerede en del ressurser på å følge opp leverandøren vår og på kartlegging av problemområder.

Vi mener at vi både vil være mer fleksible og effektive dersom vi utfører denne jobben selv, samtidig vil dette kunne gjøres for en lavere kostnad for innbyggerne enn det blir gjort med eksterne.

Det vil bli kjøpt inn slagfeller og det skal ikke brukes gift til bekjempelsen.

Estimert kostnad til utstyr 150 000,-. Estimert årlig kostnad til feller/deler og utstyr 20 000,-
Estimert tid til tilsyn og service av feller 90 timer med egen bemanning.

14.4.1 Tiltak som kommunedirektøren ikke anbefaler

Sentraladministrasjon

SADM – 03: Kjøp av tjeneste - Profilering – bildebank
Det er et særlig behov for kjøp av bildebank med universelle miljøfoto fra organisasjonen, ansatte, næringsliv og ulike lokasjoner for profilering i egne og eksterne fysiske og digitale flater, rekruttering og næring- og samfunnsutvikling. Tiltaket gir Sauda et profesjonelt, helhetlig uttrykk i sin kommunikasjon, og bidrar til å løfte Sauda som en kommune der man arbeider, bor og driver næring. Sauda kommune vil stå som eier av bildebanken. Ved utvidelse til også å inkludere filmmateriell vil budsjettanslag måtte økes.

SADM – 06: Levekårsutvalg fra høsten 2027
Viser til vedtatt KST 25/754 (Oktober 2026)
Det ble vedtatt at det skulle opprettes levekårsutvalg fra ny valgperiode altså høsten 2027. Tiltaket har en estimert kostand slik:
2027: 347 000 kr
2028: 734 000

Vurdering:
Det foreslås at utvalget ikke iverksettes og at det heller legges til rette for at Helse og velferd får levere en egen årlig melding tilsvarende kvalitetsmeldingen for skole og barnehage, og årlig tilstandsrapport for barnevernet. Det vil medføre at alle levekårsområdene får presentert sin tilstand for politisk ledelse og en kan tilrettelegge for dialogmøte hvor kunnskap og synspunkter kan utveksles mellom politikk og administrasjon.

Helse og velferd

HV – 01 Nav Sauda 20% stilling - øke en deltidsstilling fra 80 til 100%
Nav Sauda skal erstatte en medarbeider. I hht Sauda sin heltidsstrategi og for å lykkes med rekruttering i et krevende arbeidsmarked, bør det legges til 20% på denne faste stillingen. Denne stillingen var opprinnelig 100% men ble redusert til 80% ifb med en tilrettelegging. Auken kan forsvares med bakgrunn i arbeidsmengde og det faktum at det er vanskelig å rekruttere fagfolk med de nødvendige kvalifikasjonene til en deltidsstilling.

HV – 02 Ny basebemanning HDO psykisk helse
Det planlegges etablering av nye heldøgns omsorgsboliger innen psykisk helse. Kostnaden til nødvendig heldøgns basebemanning er estimert til om lag 16 mill. kroner per år. Dette tilsvarer beløpet som tidligere ble avsatt til formålet i budsjettårene 2024 og 2025. I oppstartsfasen må kommunen finansiere bemanningskostnadene fullt ut. Fra påfølgende år vil kommunen kunne søke refusjon gjennom den statlige ordningen for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester. Ordningen gir refusjon på 80 prosent av netto lønnskostnader som overstiger innslagspunktet på 1 921 000 kroner per tjenestemottaker.

Tiltaket skal sikre et forsvarlig og tilrettelagt botilbud for personer med omfattende og sammensatte behov innen psykisk helse. Samtidig innebærer usikkerhet knyttet til framdrift og

oppstartstidspunkt en økonomisk risiko som må vurderes opp mot behovet for å sikre nødvendig handlefrihet i budsjettet. Tidspunktet for oppstart er i skrivende stund uavklart, og det er derfor ikke lagt inn som et anbefalt tiltak.

HV-05 Bil til ETT
Det er komt innspill fra ETT at det er ønskelig å tilbake egen bil som de hadde før tidligere innsparingsprosess. I dag kan ETT låne bil av hjemmetjenesten på ettermiddag og helg, men det oppleves upraktisk og krever planlegging av aktiviteter. Estimert kostnad er 126 000 kr per år.

HV-06 Legesenteret - nye møbler til venterommet
Det er behov for utskifting av stolene i venterommet ved legekontoret/legevakten. Stolene er i daglig bruk gjennom hele året av et stort antall pasienter og pårørende, noe som har medført betydelig slitasje over tid. Dagens stoler er trukket i kunstskinn, et materiale som ikke tålte desinfiseringen som pågikk på legekontoret under pandemien, og overflaten har nå flasset opp på samtlige stoler. Utskifting av stolene vil kunne bidra til bedre hygieniske forhold og enklere renhold, samt redusere risiko for at smuss og mikroorganismer samler seg i skadede overflater.

Venteromsmøbler i helsebygg er utsatt for betydelig belastning og bør holde en standard som ivaretar både pasientsikkerhet, hygiene og et verdig pasientmiljø. På bakgrunn av nåværende tilstand anbefales det derfor at stolene erstattes med nye stoler som er spesielt egnet for bruk i helse- og omsorgstjenesten. Estimert kostnad er 100 000 kr.

HV-07 Økt grunnbemanning dag Åbøtunet
Dagens grunnbemanning ved Åbøtunet utgjør 21,15 årsverk og dekker seks ansatte på dagvakt, seks ansatte på kveldsvakt og to nattevakter. Det er særlig på dagtid behovet har økt, som følge av mer omfattende pleie- og omsorgsoppgaver, økt somatisk sykdom og større bistandsbehov hos beboerne. Estimert kostnad er 372 164 per år.

HV-08 ETT Styrka bemanning fast vikar
Det foreslås å styrke robusthet i bemanningen gjennom etablering av fast vikar. Dette er et tiltak tilsvarende det barnevernet fikk i 2026 – budsjettet. toppvakter på dag, kveld og helg.

- For eksempel 1 årsverk knyttet til helgebemanning (0,25 årsverk per helg, fordelt på fire helger)
- For eksempel 0,5 årsverk fordeles på sårbare tidspunkt i arbeidsplanen.

Bruk av toppvakter på tvers av flere lokasjoner gir økt mulighet for målrettet disponering av personell ved både korttids og langtidsfravær. Dette bidrar til at medarbeidere i størst mulig grad kan arbeide innenfor kjente brukergrupper, samtidig som tjenestemottakerne møter kjent personale. Tiltaket forventes dermed å styrke både kvalitet, kontinuitet og trygghet i tjenestene. I forkant vil det bli gjennomført en analyse av fraværsmønster og bemanningsbehov. Dette skal sikre at ressursene målrettes mot de tidspunktene hvor effekten forventes å være størst, basert på dokumentert statistikk og erfaringstall.

Tiltaket vil styrke tjenestenes evne til å håndtere planlagt og uforutsett fravær uten omfattende bruk av overtid eller innleie. Samtidig vil det bidra til bedre kontinuitet for brukerne og mer forutsigbare arbeidsforhold for ansatte. Kommunedirektøren vurderer derfor tiltaket som et viktig bidrag til å sikre robuste og bærekraftige tjenester. Estimert kostnad: 1 182 120 kr.

HV-11 Økt bemanning på natt i hjemmetjenesten
Tiltaket med to ansatte i nattpatruljen anbefales videreført for å sikre et forsvarlig arbeidsmiljø og en trygg tjenesteutøvelse. Bakgrunnen for tiltaket var vurderinger i ROS-analyse samt flere avvik knyttet til psykososialt arbeidsmiljø, opplevd utrygghet og utfordringer med å håndtere

arbeidsoppgaver alene på natt. Økningen måtte utføres i april 2026 på bakgrunn av sikkerhetstiltak for psykososialt arbeidsmiljø og tiltak etter ROS-analysen.

Erfaringene etter innføringen av økt nattbemanning viser at ordningen bidrar til økt trygghet for ansatte, bedre mulighet til å håndtere uforutsette hendelser og samtidighetskonflikter, samt redusert sårbarhet ved krevende brukeroppdrag. Med dagens tjenesteomfang, brukerbehov og organisering vurderes det som nødvendig å opprettholde bemanningen med to ansatte på natt for å sikre forsvarlig drift, ivareta arbeidsmiljøet og opprettholde kvaliteten i tjenestene. En tilbakeføring til kun en nattevakt i nattpatruljen vil kunne medføre økt risiko både ansatte, samt øke sannsynlighet for nye avvik knyttet til psykososialt arbeidsmiljø. Tiltaket er innarbeidet i konsekvensjustert budsjett, men dersom det ikke er økonomisk handlingsrom til å videreføre tiltaket, er det et estimert innsparingspotensiale på 857 000 kr.

HV-12 Styrking av psykisk helsetjeneste ROP/FACT - team
Det foreslås å styrke FACT-lokal med en 40 % stilling for å sikre tilstrekkelig kapasitet i både FACT og ROP-tjenesten. ROP-teamet har etablert samarbeid med Helse Fonna og flere kommuner i regionen om FACT-modellen, og kommunene har frem til nå finansiert deltakelsen gjennom prosjektmidler.

Det har vært forutsatt at deler av eksisterende ROP-ressurser skulle omdisponeres til FACT, da tjenestene i stor grad følger opp de samme brukerne. Erfaringene viser imidlertid at behovet for oppfølging er større enn forutsatt, og at omdisponering av eksisterende ressurser reduserer kapasiteten i ROP-tjenesten. For å opprettholde et forsvarlig og helhetlig tjenestetilbud anbefales det derfor å tilføre en varig stillingsressurs på 40 %.

Tilførsel av en fast 40 % stilling vil sikre nødvendig kapasitet i både FACT og ROP-tjenesten, og bidra til et helhetlig og forsvarlig tjenestetilbud til personer med alvorlige psykiske helse- og rusutfordringer. Styrket oppfølging kan forebygge akutte kriser, redusere behovet for innleggelser og begrense bruk av kommunale akutte tjenester som legevakt, ambulansetjeneste og krisebaserte oppfølgingstiltak. Tiltaket vil også bidra til bedre samhandling mellom kommune og spesialisthelsetjeneste, opprettholde kapasiteten i den ordinære ROP-tjenesten og fremme boligstabilitet. Dette kan redusere risikoen for skader, hærverk og ekstraordinære vedlikeholdskostnader i kommunale boliger. Samlet sett vurderes tiltaket å kunne bidra til å unngå framtidige merkostnader og gi bedre ressursutnyttelse på tvers av tjenesteområder.
Estimert kostnad er 397 000 kr per år.

HV-13 Psykisk helse – nye pasientstoler
Det foreslås å avsette kr 40 000 til utskifting av fem pasientstoler i behandlings- og samtalerommene ved psykisk helse. Dagens stoler er nedslitte og gir ikke tilfredsstillende komfort eller kvalitet.

De fysiske omgivelsene er en viktig del av det terapeutiske tilbudet. Hensiktsmessige og komfortable stoler bidrar til trygghet, ro og gode rammer for samtaler, og er med på å sikre et verdig og profesjonelt møte mellom tjenesten og brukerne. Tiltaket har en begrenset kostnad, men forventes å gi positiv effekt på brukeropplevelse, behandlingskvalitet og arbeidsmiljø.

HV-15 Psykososialt kriseteam - kurs og opplæring
Psykososialt kriseteam har ny rigg for operativ drift. Nye medlemmer er tatt inn i gruppen og det er behov for en felles kompetanseøkning gjennom RVTS sin Kriseteamskole. Dette innebærer 5 basedager og overnatting en natt pr samling.
Estimert kostnad 50 000 kr.

Oppvekst

OPP 01 Skolemiljøteam, pilot Fløgstad skule
Bidrar til sektormål 2- 5.Det foreslås å etablere et skolemiljøteam som en pilot ved Fløgstad skule, rettet mot elever med utfordringer knyttet til atferd, emosjonell og sosial utvikling. Se mer informasjon i kap. 11.2 og i vedlegg.
Det er behov for to årsverk med utdanning innen miljøterapi. Kommunedirektøren anbefaler tiltaket faglig, men foreslår at det ikke prioriteres innenfor gjeldende økonomiske rammer.

OPP 02 Omfordeling av ressurser skole
Bidrar til sektormålet: En opplæring som gir god læring, utvikling og dannelse og likeverdige barnehage- og opplæringstilbud. Tiltaket følger opp vedtak i sak 038/2026 «Kvalitetsmelding for barnehage, skole og SFO» og kommunestyret, der kommunestyret ber om at ressursfordelingsmodellen i grunnskolen blir gjennomgått med mål om å sikre bedre samsvar mellom behov og ressurser, og redusere forskjeller mellom skolene. Tiltaket er også forankret i plan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker (vedtak 044/2025). Ressursmodellen for skole er gjennomgått i forkant av skoleåret 2026–2027. Revidert modell synliggjør tydeligere ressurser på grønt, gult og rødt nivå og ivaretar sosioøkonomiske forskjeller. Kommunedirektøren sin vurdering er at den reviderte ressursmodellen bør legges til grunn for den videre fordelingen av ressurser mellom skolene. Se vedlegg for mer informasjon.

Dersom kommunestyret ønsker ytterligere omfordeling, kan om lag 1,5 årsverk flyttes fra Risvoll og Austarheim til Fløgstad skule.

OPP 04 Rotasjonsordning for innkjøp av større lekeutstyr
Bidrar til sektormålet en opplæring som gir god læring, utvikling og dannelse. I sak 137/2024 Økonomiplan 2025–2028, budsjett 2025 ble barnehagenes årlige budsjett til leker og materiell styrket med 30 000 kroner. Økningen har vært både kjærkommen og nødvendig for å møte prisvekst og behov for løpende fornyelse av materiell til den daglige driften. Dagens rammer gir imidlertid lite rom for innkjøp av større og mer kostbart leke- og aktivitetsutstyr, som trehjulssykler, sparkesykler og tilsvarende. I flere av barnehagene er slikt utstyr opptil 30 år gammelt og utslitt. Utstyret har betydning for fysisk aktivitet, lek, samspill og motorisk utvikling. Den samme situasjonen er det i barneskolene og SFO. Kommunedirektøren anbefaler tiltaket faglig, men foreslår at det ikke prioriteres innenfor gjeldende økonomiske rammer.

OPP 08 Studiet "Barn som utfordrer"

Tiltaket bidrar til sektormålet om en opplæring som gir god læring, utvikling og dannelse. Ryfylke Utdanningssenter IKS planlegger oppstart av studiet «Barn som utfordrer» høsten 2027, rettet mot kompetansebehov i barnehage og skole/SFO. Studiet er kostnadsfritt og gjennomføres i Ryfylke. Kommunedirektøren vurderer at det er kapasitet til inntil tre studieplasser, med prioritering av fagarbeidere. Kostnadene må ses i sammenheng med kommunens reglement for studieordninger. Kommunedirektøren foreslår at det ikke prioriteres egne midler for ansatte som vil gjennomføre dette studiet.

OPP 09 Avtale med Klyv Klatresenter AS
Tiltaket bidrar til sektormålet om en opplæring som gir god læring, utvikling og dannelse. Klyv Klatresenter AS har invitert kommunen til samarbeid om bruk av klatresenteret, primært for elever i grunnskolen. Tilbudet gir en ny arena for fysisk aktivitet, mestring og variasjon i opplæringen. En samarbeidsavtale kan samtidig bidra til å avlaste arealbehovet for kroppsøving ved Sauda ungdomsskule. Se vedlegg for nærmere informasjon. Kommunedirektøren anbefaler tiltaket faglig, men foreslår at det ikke prioriteres innenfor gjeldende økonomiske rammer.

Opp 10 Nye elevbord Sauda ungdomsskule
Pultene til elevene i basisrommene på skolen er 26 år gamle. Disse er slitt og skolen trenger nye elevbord for alle elevene. Kommunedirektøren anbefaler tiltaket faglig, men foreslår at det ikke prioriteres innenfor gjeldende økonomiske rammer.

OPP 13 Finansiering barnehageplasser
Bidrar til sektormålet en barnehage som gir en god start i livet og likeverdige barnehage- og opplæringstilbud. Kommunestyret behandler i oktobermøtet sak om finansiering av barnehageplasser. Saken gjelder finansiering av opptak av barn i barnehage i perioden januar–juni 2027, samt hvordan finansiering av framtidige opptak utenom hovedopptaket skal håndteres. Saken ble imidlertid ikke avklart innen kommunedirektørens frist for ferdigstillelse av budsjettdokumentet. Finansiering av barnehageplassene er derfor ikke innarbeidet i kommunedirektørens forslag til budsjett. Dersom kommunestyret i oktobermøtet vedtar at barnehageplassene skal finansieres, må den tilhørende bevilgningen prioriteres som tiltak ("velges inn") i budsjettbehandlingen.

OPP 14 Redusere antall lærere i grunnskolen
Tiltaket kan bidra til redusert måloppnåelse av sektormålene. Ved å gå fra ordinær til redusert ressurstildeling på grønt nivå kan lærerressursen reduseres med tre årsverk fordelt på grunnskolene. Reduksjonen vil gi mindre handlingsrom til tidlig innsats og vikarbehov og kreve tydeligere prioritering av tilgjengelige ressurser. Innsparingen kan gjennomføres fra august 2027, forutsatt at nødvendige årsverk kan fristilles. Rektorene uttrykker bekymring for konsekvensene for elevenes læringsutbytte, særlig dersom tiltaket gjennomføres samtidig med OPP 05.
Kommunedirektøren anbefaler ikke tiltaket.

Næring, samfunn og kultur

NSK-01: Økt bemanning bygningsavdelingen
Grunnet økt etterslep på vedlikehold av bygninger er det behov for en ny 100% stilling. Det er også mulighet for en voksen lærling.

NSK-03: Kartlegging av marine grunnkart
Deltagelse i interkommunalt prosjekt som er engasjert av Ryfylke IKS for Ryfylke-kommunene. Søknad til Ryfylkefondet er planlagt desember 2026. Prosjektet gjennomføres med forutsetning av at man får tildelt midler fra Ryfylkefondet, og endelig beslutning skal tas i Ryfylkerådet. Estimert kostnad er satt til kr. 300 000,- i 2027.

NSK-04: Styrking av byggesaksavdeling
Tiltaket legges frem etter vedtak i rammesak 2027 (sak 060/2026).

Kommunen har et lovpålagt ansvar for å føre tilsyn med byggesaker og følge opp ulovlige tiltak etter plan- og bygningsloven. Dagens bemanning på byggesaksområdet gir begrenset kapasitet til systematisk tilsyn og nødvendig ulovlighetsoppfølging. Det foreslås derfor å styrke byggesaksfunksjonen med en ekstra, fast ressurs. På sikt vil stillingen kunne finansieres gjennom selvkostprinsippet ved gebyrinntekter, men det vil være behov for en innledende finansiering i oppstartsfasen.

Tiltaket vil bidra til økt etterlevelse av plan- og bygningslovgivningen og redusere risikoen for mangelfull oppfølging av ulovlige tiltak. Oppstartsår innebærer en kostnad på ca. kr. 400 000,- mens stillingen på sikt finansieres delvis gjennom selvkostprinsippet. Tiltaket er foreslått for 3. år på rad.

NSK-05: Ressurs på næringsutvikling
Med bakgrunn i behov for oppfølging av utviklingsprosjekt og mulige større etableringer de neste årene, bør næringsutviklingsavdelingen bli styrket med en stilling. Etter at Sauda Næringsutvikling KF ble nedlagt har det vært et årsverk til næringsutvikling. Dette fører til at må-oppgaver får prioritet og utviklingsarbeid og oppfølging blir nedprioritert. 2 stillingsressurser vil legge til rette for et internt fagmiljø og i større grad sikre kontinuitet.

Kommunen bør prioritere en egen stilling innen næringsutvikling fremfor kjøp av eksterne tjenester. Kjøp av tjenester innebærer offentlige anskaffelser, kontraktsoppfølging og mindre fleksibilitet i det daglige arbeidet. Samtidig bygge kommunen opp egen kompetanse og et fagmiljø som kan bidra på tvers av sektorer. En egen ressurs vil kunne gi både bedre måloppnåelse og mer effektiv ressursutnytting.

Tiltaket er direkte knyttet til kommunestyretsak oktober 2025 (sak 104/2025).
Tiltaket har økonomiske konsekvenser tilsvarende lønnsutgifter i en tre-årsperiode kr. 1 101 000,- per år.

NSK-06: Helhetlig plan for Stadion-område
Gjennomføre mulighetsstudie og utarbeide forslag til helhetlig plan for Stadion-område, samt identifisere behov for planarbeid. En slik plan vil legge til rette for en mer koordinert utvikling, og gjøre det lettere å vurdere ulike tiltak i sammenheng. Planen bør også omfatte løsninger for parkering, både for bil og sykkel, samt hensyn til tilgjengelighet og sambruk mellom ulike deler av anlegget. Tiltaket har oppgitt en økonomisk kostnad på kr. 250 000,- i en fire-årsperiode.

NSK-07: Tiltak i forbindelse med kartlegging av kritiske punkt
Beskrivelse av tiltaket: Sauda kommune har i 2025-2026 fått utarbeidet en rapport av Multiconsult Norge AS med midler fra NVE (kr. 400 000,-). Rapporten viser tiltak som bør prioriteres (se vedlegg, side 37, kap. 6). Tiltaket har en grovt estimert kostnad på kr. 500 000,- i en to-årsperiode.

NSK-08: Belysning av skolebroa og asfalt
Tiltaket innebærer å lyssette skolebroa fra turnhallen til videregående. Tiltaket ligger inne i vedtatt TS-plan (2021-2024) og sykkelstrategi (2020-2030). Tiltaket har en kostnad på ca. 600 000,-. Det kan iverksettes med forutsetning at kommunen får dekt 50% av kostnaden fra Rogaland fylkeskommune. Sauda kommune må også forskuttere for moms, noe som gjør at kostnaden øker med kr. 150 000,-. Moms-refusjonen tilfaller kommunen.

NSK-10: Ferievikar plan og forvaltning
Plan og forvaltning hadde sommeren 2026 en ferievikar på adressering. I løpet av sommeren ble over 200 hytter adressert og tildelt veiadresse. Det er behov for en tilsvarende ferievikar i 2027 som kan ferdigstille påbegynt arbeid. Det er lagt inn kr. 60 000,- i lønnsutgifter for tiltaket. Sosiale utgifter kommer utenom, som gjør at samlet sum er kr. 73 000,-.

NSK-12: Nye stoler Folkets Hus
Vi har per nå 40 stoler til Nyesalen, noe som ofte er for få til å få dekt behovet. Da må en supplere med stoler fra Storesalen, som er tyngre og mer krevende å flytte på, noe som igjen betyr unødvendig slitasje på både personell og bemanning. Nyesalen blir ofte rigget med ni runde bord med åtte rundt hvert bord, altså 72 stoler totalt. Det er derfor behov for 32 nye stoler. Tiltaket har en kostnad på kr. 112 000,- i 2027.

NSK-13: Ryfylkemuseet, ivaretaking av kulturarv i Sauda kommune
Tiltaket gjeld drift, vedlikehald og utvikling av særleg Industriarbeidarmuseet i Åbøbyen, men også nødvendig rehabilitering av bygningane på Jonegarden, Hustveit, som har eit betydeleg vedlikehaldsetterslep. Ryfylkemuseet mottok i 2026 eit ekstra tilskot på 475 000 kroner frå Sauda kommune. Museet har derfor begynt å ta inn noko av etterslepet. På bakgrunn av den stadig dårlegare tilstanden på bygningane, ber Ryfylkemuseet Sauda kommune om same tilskot i 2027 slik at ein kan fortsetja arbeidet. Tiltaket inneber også tilbod om tenester og kompetanseoverføring frå museets unike kompetansemiljø innan bygningsvern. Museet samarbeider mellom anna med Sauda Vgs om ny modul innan tradisjonelle byggjeteknikkar. Sauda har forpliktingar ovanfor Ryfylkemuseet (viser til sak med oppfølging av verbalpunkt NSK-14, som kjem innan utgangen av året). Sauda har ein verdifull kulturarv med stort uforløyst potensiale for stadsutvikling, attraktivitet og reiseliv. Då kommunen har avgrensa ressursar til å driva eige museumsarbeid, har ein i ei årrekkje støtta seg til avtalen med Ryfylkemuseet.

Formålet med tiltaket er å ivareta og formidla Saudas kulturarv i tråd med Regionalplan for kultur og idrett 2024-2036 og kommuneplanens samfunnsdel.

NSK-15: Tilsetjing av musikkterapeut
Tiltaket gjeld etablering av tilbod innan musikkterapi i Sauda kommune. Slik terapi er anbefalt i fleire nasjonale retningslinjer, og har dokumentert effekt på ei rekke helseutfordringar. Musikkterapi kan mellom anna visa til gode resultat innan behandling av psykiske lidingar og utfordringar, ikkje minst blant barn og unge, som takling av åtferdsvanskar i skulen. Musikkterapi har videre positiv verknad i behandling av ulike former for uavhengigheit og demens. For personar med psykisk utviklingshemming har musikkterapi dokumentert effekt på kommunikasjon, motorikk og emosjonell regulering. Tiltaket vil bidra til betre tilbod og livskvalitet for ulike målgrupper. Tiltaket har ein kostnad på kr. 857 000,- (sosiale utgifter inkludert).

NSK-16: Økning av driftsoperatører på vann og avløp – 50/50 deling
Enheten har i dag 4 driftsoperatører. Driftsleder foreslår å øke bemanningen til 5 operatører. Bakgrunnen er en kritisk økning i arbeidsmengde og oppgaver.

Strengere lovkrav: Myndighetene krever mer oppfølging og dokumentasjon enn før.
Flere hytteanlegg: Kommunen skal ta over ansvar og drift for flere eksisterende hytteområder.
Store etterslep: Det er et stort behov for å skifte ut gammelt vann- og avløpsnett.
Akutte lekkasjer: Vi må bruke mye tid på å finne og utbedre vann- og avløpslekkasjer.
Tilsyn og prosjekter: Vi trenger folk til å gjennomføre nødvendige tilsyn og støtte opp om nye prosjekter.
Konklusjon: En økning fra 4 til 5 operatører er nødvendig for å sikre stabil drift,
levere lovpålagte tjenester og ta vare på kommunens verdifulle infrastruktur.
Tiltaket har en kostnad på kr. 672 000,- (sosiale utgifter inkludert).

NSK-18: Etablering av byggjeskikkspris
Ein lokal byggjeskikkspris kan motivera og spreia kunnskap om arkitektonisk kvalitet i det bygde miljø. Sauda har mykje verdifull kulturarv, som er viktig for lokal identitet og attraktivitet. Ein byggjeskikkspris vil vera eit høvesvis enkelt og lite kostnadskrevjande tiltak for å auka fokus på ivaretaking av kulturarven. Ved å heidra vellykka rehabiliteringsprosjekt vil ein inspirera andre huseigarar til å gjera det same. Prisen bør også motivera byggjebransjen til å levera kvalitet i alle ledd ved blant anna tverrfagleg samarbeid. Tiltaket har ein kostnad på kr. 30 000,- i 2027.

NSK-19: Økt bemanning ferievikarer
Øke budsjett for bemanning for ferievikarer på bygg og anlegg med kr. 60 000,-. Dette for å styrke vedlikeholdet i sommerhalvåret.

NSK-20: Gjerde ved skipsekspedisjonen
Behov for å skifte ut gjerde på Skipsekspedisjonskaien for å støtte ISPS-kravene. Kostnad kr. 300 000,- i 2027.